

SERVEIS CULTURALS

Ramon Turró, 120-132, carrer d'Àvila, 2-40, Avinguda d'Icària, 123-197, carrer de la Marina, 20-24, carrer de Salvador Espriu, 1-21, Avinguda del Litoral, 2-22, i carrer del Doctor Aiguader, 78-88. Xarxa de climatització per a la connexió de l'Hospital del Mar. Districtes Sant Martí-Ciutat Vella. Codi: 075/16

VOLUM I

(Barcelona, Barcelonès)

Juny de 2016 a gener de 2017

Núm. Expedient:

470 K121-NB-2016/1-17006

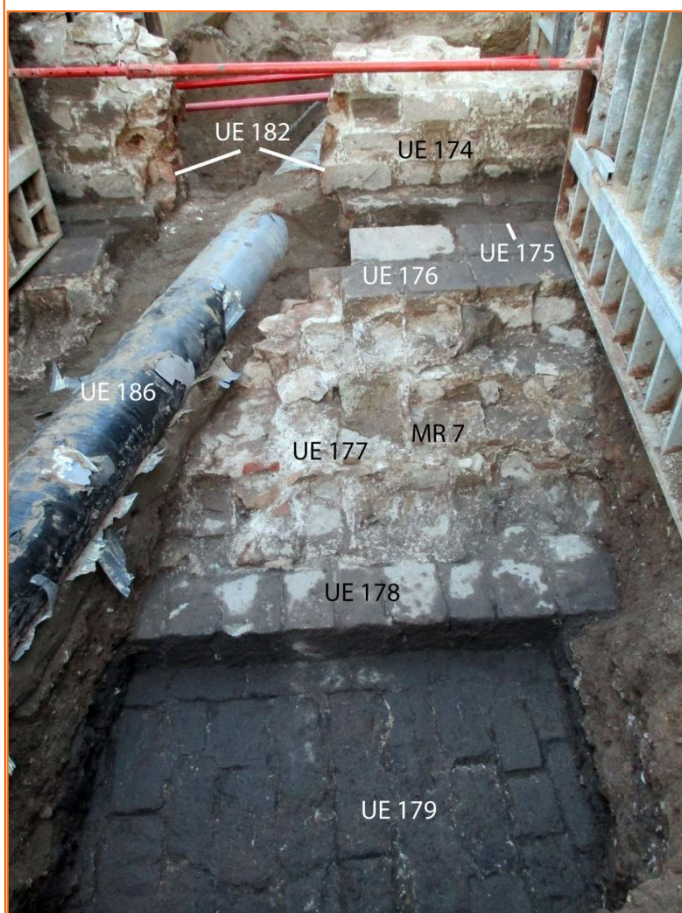
470 K121 NB-2016/2-19241

470 K121 NB-2016/3-19587

470 K121 NB-2016/4-19591

470 K121 NB-2017/4-19776

470 K121 NB-2016/6-19777

Laro Sánchez Bonvehí

Jordi Chorén Tosar

ABANS. SERVEIS CULTURALS S.L.

c. Ventura Plaja 30-32, Àtic 1^a

08028 Barcelona

Telf.: 667 746 340 /637 794 864

ivansalvado.abans@gmail.com /jordichoren.abans@gmail.com

www.facebook.com/Abans

Coordinador
Jordi Chorén

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping, fluid strokes that form the name "Jordi Chorén".

Arqueòleg Director
Laro Sánchez

A handwritten signature in blue ink, featuring a stylized, cursive script that identifies the person as "Laro Sánchez".

A Barcelona, 15 de març de 2022

Índex

VOLUM I

Fitxa tècnica.....	5
Motius de la intervenció	6
Localització.....	7
Marc geogràfic i geològic.....	8
Síntesi històrica i antecedents arqueològics.....	9
La Ciutadella borbònica	19
Metodologia	29
Desenvolupament dels treballs arqueològics	31
Descripció dels trams	31
Àrea d'excavació carrer d'Àvila 2-10 i av. d'Icària 197.....	36
Àrea d'excavació carrer Doctor Aiguader-Hospital del Mar.....	43
Conclusions i interpretació.....	63
Fase 1. Segle XVIII	64
Fase 2. Inicis segle XIX a 1855	66
Fase 3. 1855-1882 Construccions al carrer d'Àvila.	66
Fase 4. 1869-1888 De la Ciutadella a l'Exposició Universal	67
Fase 5. 1888-1927. Etapa final del fort	69
Fase 6. 1927-1990. Pavellons d'accés Hospital del Mar	69
Fase 7. Reforma olímpica	72
Afectació arqueològica.....	73
Bibliografia.....	75
Annexos.....	77
Annex 1.....	78
Fitxes	78
Llistat general d'Unitats Estratigràfiques	79
Fitxes d'estrats	83
Fitxes d'estructures	113
Fitxes de paviments	171
Fitxes de negatius i interestrats.....	184
Fitxes de MR	197

VOLUM II

Annex 2.....	203
Inventaris.....	203
Inventari de material arqueològic.....	204
Taula de codis per a l'inventariat de materials arqueològics.....	205
Annex 3.....	225
Documentació fotogràfica.....	225
Annex 4.....	320
Planimetries	320
Índex de plànols	321

Fitxa tècnica

Nom de la intervenció	Ramon Turró, 120-132, carrer d'Àvila, 2-40, Avinguda d'Icària, 123-197, carrer de la Marina, 20-24, carrer de Salvador Espriu, 1-21, Avinguda del Litoral, 2-22, i carrer del Doctor Aiguader, 78-88
Municipi	Barcelona
Comarca	Barcelonès
Coordenades UTM ETRS89	X 432968.8 / Y 4583066.3 X 433104.8 / Y 4582762.8 X 432658.3 / Y 4582258.3 X 432759.8 / Y 4582111.3 X 432467.3 / Y 4581753.8
Alçada	3,1-7,5 m snm
Tipus de jaciment	Urbà
Tipus d'intervenció	Preventiva
Tipus d'activitat	Control i excavació
Resultat de la intervenció	Positiu
Cronologia	Segle XVIII i segle XIX-XX
Dates de la intervenció	Permís: 29/06/2016 a 31/08/2016 Pròrroga: 01/09/2016 a 28/10/2016 Pròrroga: 31/10/2016 a 31/12/2106 Pròrroga: 18/01/2017 a 25/01/2017
Coordinació	Jordi Chorén Tosar
Direcció	Laro Sánchez Bonvehí
Arqueòleg tècnic	Carles Aguilar, Antoni Bosch, Jordi Chorén, Marta Merino, Noemi Nebot, Marcel Olivé, Jordi Petit, Jordi Serra, Mònica Viamonte
Auxiliars d'arqueologia	Antoni Bosch, Marta Merino, Isabel Muñoz, Montse Piñeiro, Jordi Petit, Mònica Viamonte
Dibuix de camp	Laro Sánchez, Jordi Chorén, Jordi Serra
Topografia	ABANS Serveis Culturals s.l.
Infografia	Markary García, Jordi Chorén
Inventari dels materials	Marcel Olivé
Propietari de la finca	Ajuntament de Barcelona
Règim jurídic de la finca	Pública
Promoció i finançament	ACSA Obras e Infraestructuras S.A.U.
Codi	075/16
Superfície total del traçat	6.840m ²
Superfície afectada	606m ²
Protecció existent	Zona d'Interès Arqueològic / BCIN.

Motius de la intervenció

La present intervenció arqueològica preventiva ha afectat a un traçat lineal que discorre pel carrer de Ramon Turró, 120-132, carrer d'Àvila, 2-40, avinguda d'Icària, 123-197, carrer de la Marina, 20-24, carrer de Salvador Espriu, 1-21, avinguda del Litoral, 2-22, carrer del Doctor Aiguader, 78-88, als districtes de Sant Martí i Ciutat Vella de la ciutat de Barcelona.

En aquest espai, s'han dut a terme els rebaixos necessaris per a desenvolupar el projecte constructiu de l'ampliació de la xarxa urbana de climatització de fred i calor per a la connexió a l'Hospital del Mar. Aquests treballs han implicat la realització de rebaixos d'entre 2 i 4 metres de fondària i més de tres metres d'amplada, segons la zona.

La zona afectada és distingida com a d'interès arqueològic i alt valor històric, pel que ha estat necessari dur a terme un seguiment dels rebaixos i moviments de terres implícits en l'obra de remodelació.

Per aquest motiu ACSA Obras e Infraestructuras, S.A.U., com a promoció d'obra, es posà en contacte amb l'empresa d'arqueologia **ABANS Serveis Culturals s.l.**, per tal que s'encarregués de les tasques de control arqueològic, així com de l'excavació arqueològica que se'n pogués derivar.

Els treballs de dita intervenció arqueològica preventiva han estat portats sota la coordinació científica de l'arqueòleg Jordi Chorén, tot assumint la direcció tècnica l'arqueòleg Laro Sánchez, de l'empresa d'arqueologia **ABANS Serveis Culturals s.l.**

Localització

Fig. 1. Plànol topogràfic de situació de la intervenció. Extret de: www.icc.cat, retocat. Basat en base topogràfica E: 1/5000

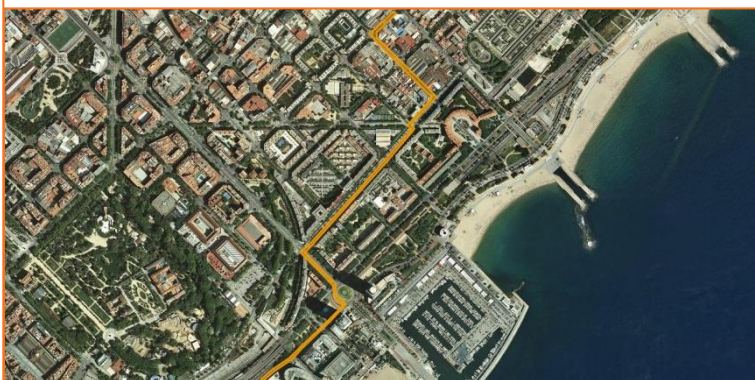

Fig. 2. Ortofotomapa de situació de la intervenció. Extret de: www.icc.cat, retocat. Basat en base topogràfica E: 1/5000

Municipi	Barcelona
Comarca	Barcelonès
Context	Zona urbana. c/de Ramon Turró, 120-132, c/de La Marina, 20-24, c/Salvador Espriu, 1-21, Avda. del Litoral 2-22, c/Doctor Aiguader, 78-88. Districte de Sant Martí-Ciutat Vella.
Coordenades UTM ETRS89	Inici: X: 432968.8 / Y: 4583066.3 Final: X: 432467.3 / Y: 4581753.8
Alçada	3,80-5,27m snm

Marc geogràfic i geològic

La ciutat de Barcelona ocupa un pla inclinat, que s'estén des de la Serra de Collserola a la mar i entre els rius Llobregat i Besòs, amb un subsòl de característiques molt diverses.

La serra de Collserola, així com els turons de Monterols, el Putxet, el Carmel i la Rovira, que s'alineen al peu de la serra, són format per pissarres i gresos intruïts per granitoides i, localment, per calcàries; totes aquestes roques són d'edat paleozoica (entre 500 i 300 milions d'anys). Un sistema de falles esglaona aquests conjunts de roques fins a sota el mar.

Als graons més baixos, sobre les roques paleozoiques, hi ha dipòsits més moderns, del Neogen, en concret del Miocè (entre 25 i 5 milions d'anys) amb abundants restes fòssils marins que es poden observar a Montjuïc, i del Pliocè (entre 5 i 2 milions d'anys que afloren en petits relleus com el Mont Taber, l'indret on s'instal·là el primer assentament romà de la ciutat.

Al pla de Barcelona tots els materials paleozoics, miocens i pliocens són recoberts per dipòsits del Quaternari antic o Plistocè (entre 2 milions d'anys i uns 8.000 anys) damunt dels quals hi ha materials més recents, de l'Holocè (dels darrers 8.000 anys).

Al peu de la serra de Collserola aquests dipòsits són formats per arrossegalls procedents d'aquests relleus i a la part baixa de la ciutat per dipòsits de platja o d'antigues maresmes, que permeten reconstruir el traçat del litoral en diferents moments del passat. A banda i banda del pla de Barcelona i, separats per Montjuïc, s'estenen els deltes del Llobregat i del Besòs.

En aquesta plana completament urbanitzada destaquen varies zones clarament diferenciades, el nucli antic correspon a la primitiva ciutat romana damunt del Mont Tàber (15m snm) proper al mar. El nucli de Montjuïc al sud, que s'aixeca suaument al pla i que cau brusquement sobre el mar fent-se inexpugnable el seu accés des d'aquesta posició, i els ravals més pròxims que s'originaren entorn aquests nuclis.

Per altra banda, tenim tota una sèrie de nuclis poblacionals que, emergits fora de les muralles, acabaran essent absorbits per la ciutat en una de les seves dues importants crescudes (amb la construcció de les muralles del segle XIII o durant l'expansió del segle XIX amb la creació de l'Eixample.

Síntesi històrica i antecedents arqueològics¹

Autor: Jordi Chorén Tosar

El traçat de l'obra que ens ocupa abasta un llarg recorregut a través de l'espai que s'ha conegut històricament com el Bogatell, un indret del litoral barceloní on es trobava la desembocadura del Rec Comtal, que s'estenia entre la ciutat de Barcelona i el vilatge de Sant Martí de Provençals i que a l'actualitat forma part del barri de La Vila Olímpica del Poblenou.

Igual que succeïa entre la muntanya de Montjuïc i la ciutat de Barcelona amb el Cagalell, a la banda de llevant de Barcelona hi existia una altra zona de característiques deltaïques, repleta de nombroses llacunes i terrenys pantanosos que al llarg del temps s'anirien dessecant mitjançant sèquies per tal d'aconseguir terrenys aptes per a la ramaderia i els conreus. Aquesta zona era coneguda com la Llacuna o el Bogatell (per la riera històrica que l'alimentava).

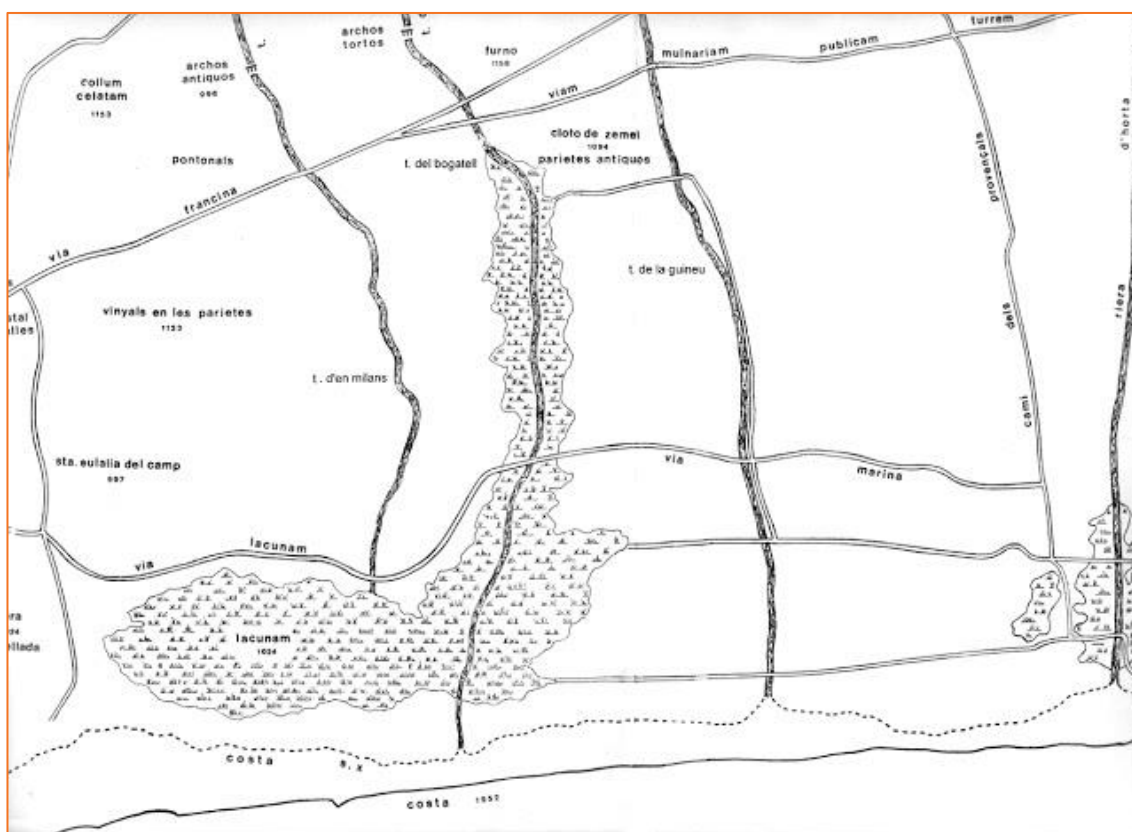

Fig. 3. Reconstrucció cartogràfica [1] de la Llacuna als segles IX, X i XI. A l'esquerra del mapa hi trobaríem la llacuna Llantana, i a la dreta, la desembocadura del riu Besòs. Font: Territori de L'Ager Provincialis. Fragment del mapa núm 2. Reconstrucció: Josep de la Vega i Gómez, dibuixant: Manuel Hernández i Yllàn. 1993 Extret de: <http://projecteicaria.blogspot.com.es/2012/05/la-llacuna.html>

¹ Tota la informació presentada en aquest apartat ha estat extreta del PIA elaborat pel Servei d'Arqueologia de Barcelona.

Tanmateix, aquest espai fora de muralles era pràcticament deshabitat fins arribar al lloc de Sant Martí de Provençals, on l'any 1105 es va reedificar l'església i es va constituir la parròquia de Sant Martí de Provençals, moment en el qual les terres del que coneixem com a Poblenou hi van quedar incloses i, gràcies a una concessió feta pel comte Ramon Berenguer el Vell, el municipi de Barcelona va obtenir-ne l'ús com a terra de pastures.

Al segle XV, amb la construcció del nou port de Barcelona, les avingudes de sediments es van anar dipositant, constituint la plataforma de terra on avui en dia s'aixeca la Barceloneta, però els terrenys que ens ocupen van continuar essent fins el segle XVIII terrenys humits i aigüamolls poc poblats.

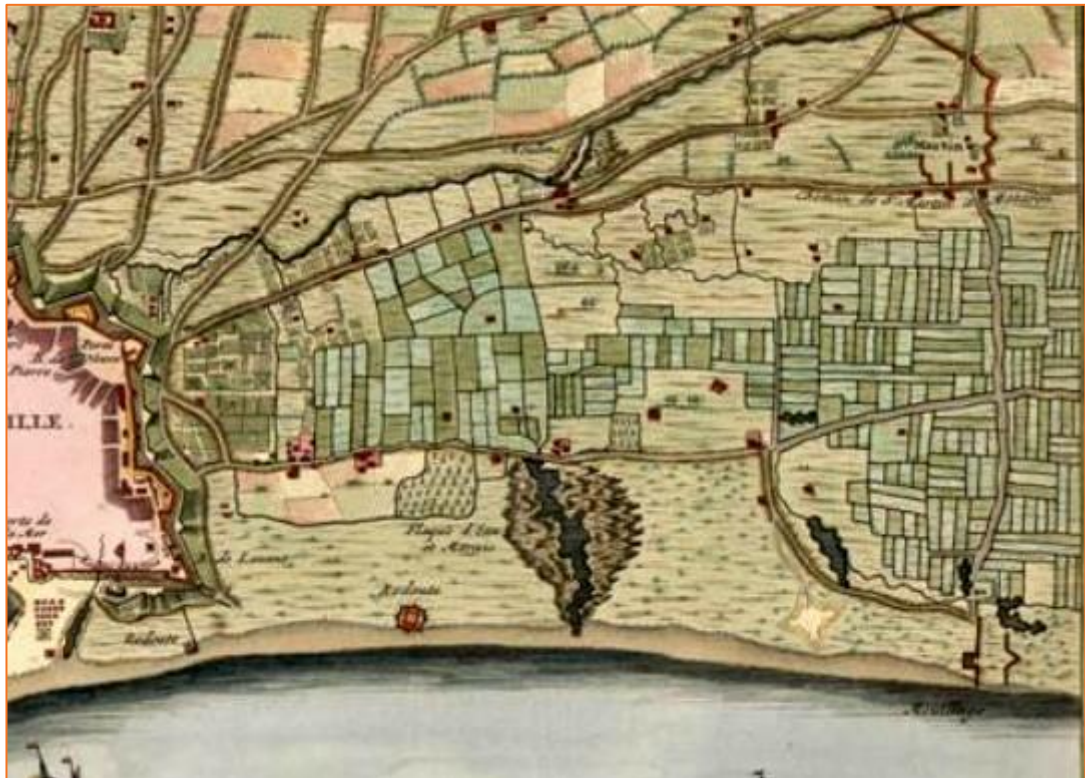

Fig. 4. Fragment d'un mapa de Barcelona de l'any 1706 en el que es pot observar la Llacuna parcialment dessecada. Autor: Nicolas Visscher. Font: Institut Cartogràfic de Barcelona. Extret de: <http://projecteicaria.blogspot.com.es/2012/05/la-llacuna.html>

L'abundància d'aigua, les grans extensions i el seu baix preu van afavorir, al llarg del segle XVII, la instal·lació dels primers prats d'indianes. Després van arribar els vapors, desplaçats posteriorment per l'electricitat, amb indústries de tota mena: olis, vins, tèxtils, metall, gas,

maquinàries, mosaics, arts gràfiques, pintures, plàstics, alimentació... Al final del segle XIX el Poblenou era el territori amb més concentració industrial del país, fins el punt que va ser qualificat com el "Manchester català".

Després de la desfeta militar de 1714, amb la construcció de la Ciutadella (la qual pot quedar parcialment afectada dins les actuals obres), es va desviar el traçat de la desembocadura del Rec Comtal cap al llevant, transformant-se en una claveguera a cel obert. Diverses vegades se'n va proposar la canalització, cobriment i la millora, però no fou fins al 1851 quan es van iniciar els tràmits pertinents. El juliol del 1972 s'inaugurà la planta d'aigües residuals del Bogatell, enderrocada a finals del 1989 per la construcció de la Vila Olímpica. Aquest fet generà que sempre fos una zona amb males olors, força insalubre.

És però, en aquest mateix moment de mitjans del segle XVIII quan s'inicià la construcció, per part del tinent general d'enginyers Prosper Werboom, al servei del rei Felip V, d'una sèquia destinada al dessecat de la Llacuna, la qual ja deixa de ser referenciada als plànols del segle XIX.

Aquest fet propicia la construcció a la zona de l'actual Poblenou, on les primeres edificacions documentades són algunes masies i un hostal. Cap a l'any 1724 es va construir un llatzeret i al 1775 es va edificar el cementiri, conegut com a Cementiri de l'Est o del Poblenou. Progressivament, els terrenys es van cedir per a la construcció de fàbriques d'indianes i posteriorment per a la construcció d'edificacions que allotjarien el procés d'industrialització del segle XIX. El naixement del barri del Poblenou, es situa segons fonts de l'Arxiu històric del Poblenou entre els anys 1840-1850.

La construcció durant el segle XVIII de la Casa de la Quarantena (on eren revisats els viatgers sospitosos de portar malalties epidèmiques), la instal·lació del primer cementiri fora muralles i l'aparició de les primeres fàbriques d'indianes canvien profundament la zona. És l'inici de l'arrelament humà i de la construcció d'una fisonomia que arriba fins als nostres dies.

La revolució industrial a Barcelona començà el primer terç del segle XIX, i es centra especialment al barri del Poblenou, que prengué el sobrenom d'El Manchester català. La proximitat a Barcelona, la facilitat i l'abundància d'aigua i el preu assequible dels aliments i dels terrenys, donaren un gran impuls a la fabricació. A l'hora, es necessitava una considerable mà d'obra. El desenvolupament industrial comportà un paral·lel creixement demogràfic i urbanístic.

L'any 1869 es legalitza l'enderroc de la Ciutadella, i en suprimir-se la jurisdicció militar que requeia fins aleshores sobre la zona, els terrenys, plans, amb aigua abundant, ben comunicats, propers a Barcelona i pertanyents al municipi de Sant Martí de Provençals, es van anar industrialitzant, passant a ser coneguda la zona a partir de 1870 com el barri d'Icària, un barri industrial edificat a l'entorn de l'avinguda que porta el mateix nom, donat per Ildefons Cerdà a aquesta zona a raó dels seguidors de la utopia proposada per Étienne Cabet que habitaven l'indret.

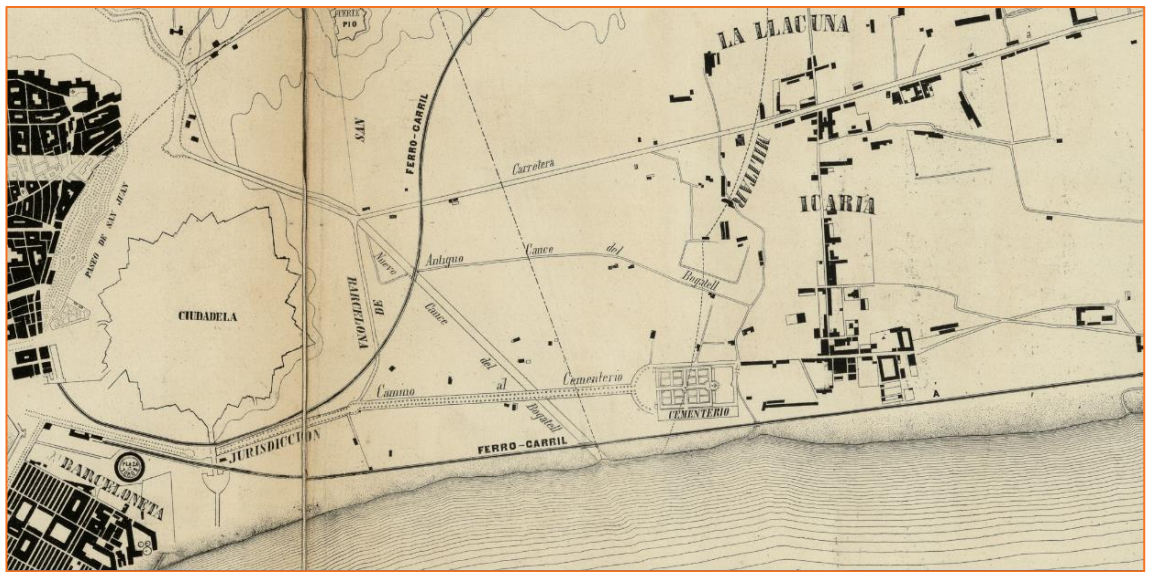

Fig. 4. Fragment d'un mapa de Barcelona de l'any 1855, publicat el 1862, en el que es pot observar la zona del barri d'Icària previa a l'execució del Pla Cerdà. Autor: Ildefons Cerdà. Font: Institut Cartogràfic de Barcelona. Extret de la cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. <http://www.icgc.cat/>.

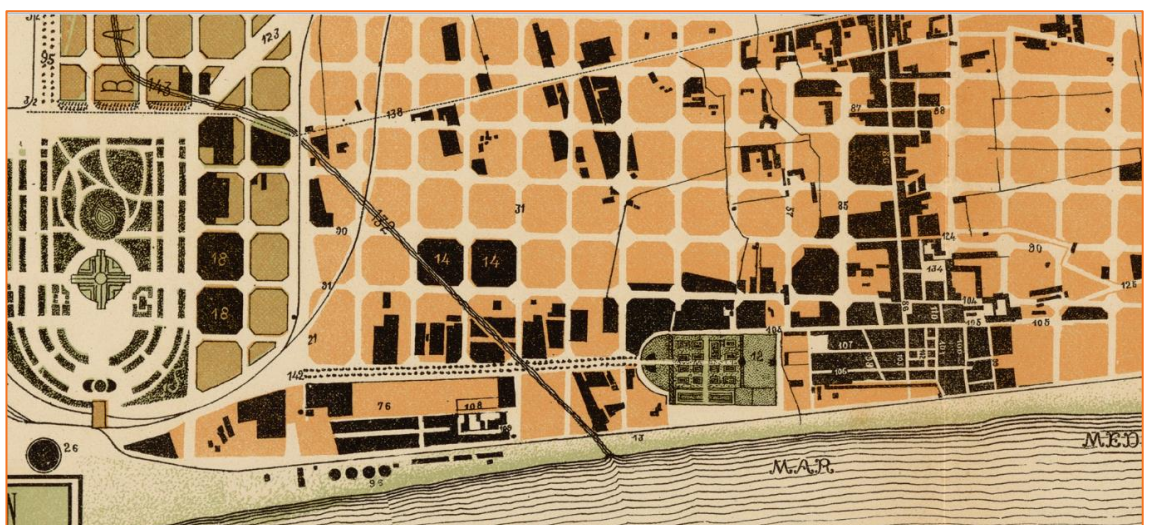

Fig. 5. Fragment d'un mapa de Barcelona de l'any 1882 en el que es pot observar les edificacions insertes dins el Pla Cerdà. Autor: Juan Calvet. Font: Institut Cartogràfic de Barcelona. Extret de la cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. <http://www.icgc.cat/>.

Fig. 6. Fragment d'un mapa de Barcelona de l'any 1885 en el que es pot observar les edificacions del barri de la nova Icària. Autor: Enrique Vllaplana. Font: Institut Cartogràfic de Barcelona. Extret de la cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. <http://www.icgc.cat/>.

Des de Barcelona, el principal accés a aquest nou barri era el passeig del Cementiri (avui Avinguda Icària), obert el 1839. A més, el naixement del ferrocarril, el 1848 (la línia de Mataró, pionera de l'Estat espanyol), impulsà industrialment el Poble Nou de forma definitiva, ja que es construï una estació al barri que permeté augmentar l'intercanvi de mercaderies.

En els espais que deixaven aquestes grans indústries (que sovint tallaven els carrers), s'aixecaren edificis d'humils habitatges. A mesura que augmentaven les fàbriques, també augmentaven els nuclis urbans, en unes condicions higièniques deplorables.

Amb el sentiment de saber-se desatès de l'ajuntament de Sant Martí, al Poble Nou es va formar un moviment segregacionista. Així fou com, el 1870, el barri aconseguí la segregació formal, encara que la Diputació anul·là l'acord. El 1897, Sant Martí de Provençals fou agregat a Barcelona. El Poble Nou passava a ser un barri més de la ciutat comtal.

Cap a finals del segle XIX, el món obrer, que vivia en condicions d'exploació, sense drets ni ajudes de cap tipus, comença a prendre consciència. Els treballadors comencen a organitzar-se en associacions o ateneus. Entre ells s'ofereixen ajudes econòmiques, d'aliments i opcions de lleure i esbarjo a preus molt assequibles. El cooperativisme tingué forta implantació al Poble Nou. El 1876 va néixer L'Artesana i el 1890 La Flor de Maig, que arribaria a ser una de les cooperatives més importants del país. Altres centres socials importants creats al Poble Nou durant aquesta època van ser: L'Aliança, l'Ateneu Colón, el Centre Moral i Cultural i Pau i Justícia. En l'apartat

esportiu podem destacar la fundació del club de futbol Júpiter (el 1909), la penya ciclista i el Club Atlètic Poblenou (les dues fundades el 1929), l'Associació Excursionista Icària i el Club Natació Poblenou.

Durant tot el segle XX el barri segueix sent el motor industrial de Barcelona. Amb un moviment obrer organitzat i amb espais propis de debat, la consciència política és sempre ben present. Les ideologies progressistes, d'oposició als diversos règims i de lluita pels drets socials son majoritàries entre els treballadors del barri. Aquest fet, sumat a l'aïllament de la resta de Barcelona, fruit d'un transport públic deficitari, ajuden a crear un fort sentiment identitari i de pertinença al Poblenou.

L'any 1933 el barri d'Icària era format per catorze carrers, innumerables indústries d'inicis del segle XX i habitatges ocupats pels treballadors de les mateixes fàbriques.

El 1931, durant la Segona República, el Poblenou era alhora un barri republicà i anarquista. En les fàbriques i tallers el sindicat majoritari era la CNT. Els oficinistes eren del CADCI i de la UGT. La crisi social i econòmica d'aquest període ocasionà nombrosos conflictes laborals.

A les eleccions del 1936, els candidats del Front Popular d'Esquerrres aconseguiren a Sant Martí 23 mil vots. Al Poblenou, juntament amb els nuclis tradicionals republicans i llibertaris, hi apareix un nou partit: el Bloc Obrer i Camperol. Pocs mesos després, el 18 de juliol, una part dels militars es rebel·la contra el govern republicà. Al Poblenou, líders de l'anarquisme com García Oliver Durruti i altres instal·len el seu quarter general perquè la majoria viu o treballa al barri. Els carrers estan vigilats per obrers armats.

Els primers temps de la Guerra Civil, la moral dels obrers era alta i procuraven que funcionessin la major part de fàbriques i tallers. En alguns casos l'autogestió obrera té èxit com a Can Rivièrre.

Pel fet d'haver-hi tantes fàbriques, sobretot foneries, el Poblenou va esdevenir zona d'indústria de guerra i va rebre bombardejos intensos. Can Rivièrre i Can Girona, entre altres, van ser castigades, així com els habitatges dels voltants, com ara la França Xica, on un dels bombardejos va ocasionar molts morts.

Les bateries antiaèries es troben a la Torre de les Aigües i a la Mar Bella. El col·legi de les franciscanes a la Rambla és convertit en un banc de sang i hospital.

Arran dels atacs aeris, la Generalitat va organitzar la Junta de Defensa Passiva que s'havia d'encarregar de la construcció de refugis antiaeris. En aquesta zona, les mateixes fàbriques metal·lúrgiques edificaven refugis antiaeris. Sota alguns carrers, els veïns també s'afanyen a construir-n'hi.

Per a la construcció d'aquests refugis es feia un projecte inicial i era una brigada d'obriers de la pròpia Generalitat, i més endavant del propi ajuntament, qui s'encarregava de la seva construcció. A mesura que anava avançant la guerra, foren els mateixos ciutadans els que en feien l'execució seguint els models establerts per la Generalitat. A Barcelona se'n construïren al voltant de 1.400.

De la majoria de refugis es coneix la ubicació aproximada, i una part del recorregut. És difícil tenir coneixement dels accessos, ja que alguns projectes no es van realitzar en la seva totalitat. Els primers refugis antiaeris construïts varen ser dissenyats per a la seva futura reutilització, principalment eren galeries de mina que servirien per incorporar-les a la xarxa del clavegueram de la ciutat. Els primers de grans dimensions, es varen condicionar amb les planxes de formigó armat, per a la seva utilització com a banys públics, biblioteques o aparcaments. La majoria de refugis veïnals tenien un caràcter provisional i efímer. La seva construcció es deuria al treball abnegat de civils no militaritzats, vells i, sobretot, dones i nens. Varen començar als barris amb una gran tradició associativa i sense comprometre els ciments dels edificis, com per exemple a les places públiques.

Per la informació recollida a l'Arxiu Administratiu de l'Ajuntament de Barcelona, en el traçat de l'obra actual podríem trobar indicis, si encara existeixen, d'alguns refugis que encara no s'han pogut localitzar:

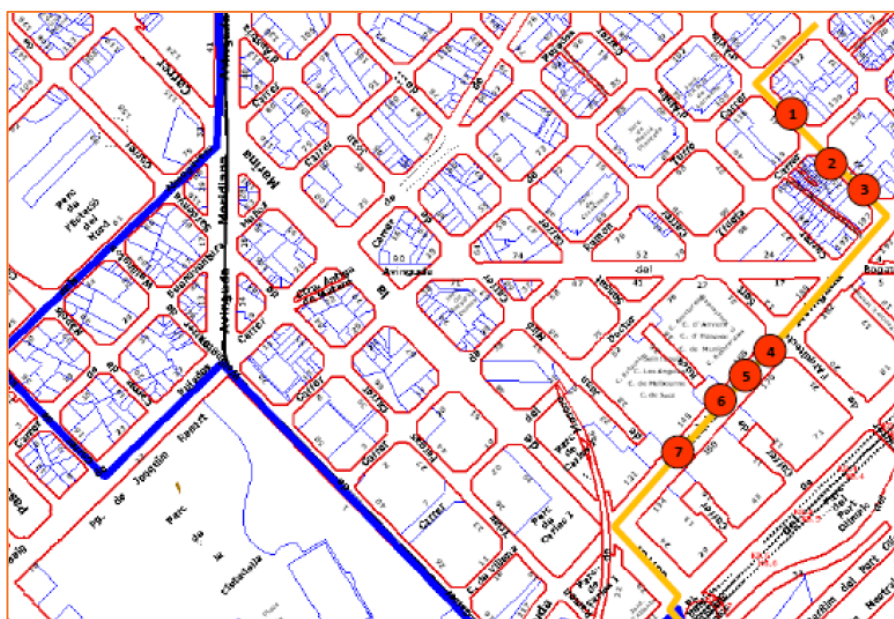

Fig. 5. Plànol d'ubicació aproximada dels refugis afectats pel traçat de l'obra actual. Extret del PIA del projecte.

1. Refugi núm. 0163 (1794)2 Carrer d'Àvila, 28
2. Refugi núm. 0058 (1694)3 Carrer d'Àvila, 15
3. Refugi núm. 0148 (1781)4 Carrer d'Àvila
4. Refugi núm. 1121 (2363)5 Avinguda d'Icària, 159
5. Refugi núm. 0088 (1724)6 Avinguda d'Icària
6. Refugi núm. 0081 (2541)7 Avinguda d'Icària, 149
7. Refugi núm. 1011 (2671)8 Avinguda d'Icària, 140

Es coneix l'existència d'aquests refugis pel llistat de refugis antiaeris del 16 de juliol de 1938 publicat a l'Atlas dels Refugis de la Guerra Civil espanyola a Barcelona, editat per l'Ajuntament de Barcelona i CLABSA. En no tenir més documentació de l'estructura defensiva, ja sigui de l'època o fruit d'intervencions de documentació posterior, no es pot aportar més informació

Després de la guerra el retorn dels propietaris suposà la depuració, l'acomiadament o la denúncia de molts obrers. Alguns havien marxat a l'exili, d'altres restaren amagats i molts foren reclosos en presons, com la fàbrica coneguda com "el Cànem". Malgrat la repressió, l'activitat política i sindical no fou totalment estroncada i va tenir una continuïtat clandestina. En el món oficial, els regidors municipals representaren els interessos polítics del règim. La major part eren falangistes, i alguns tenien interessos econòmics en el mateix districte. A partir dels anys 50, les classes populars comencen a plantar cara a la política social i econòmica del règim. Si la dècada

s'encetà amb la vaga de tramvies, a finals de la dècada dels 50, a les empreses Hispano Olivetti, Vicente Illa i algunes altres hi hagué aturades importants provocades per la davallada econòmica motivada per l'estabilització i l'inici de la crisi del tèxtil.

Al llarg dels anys 1940 i 1950 les intervencions urbanístiques al Poblenou foren summament esporàdiques, i es limitaren a l'obertura de carrers que restaven tallats per fàbriques i a la construcció d'alguns blocs d'habitatges.

La tanca que limitava les vies del tren fou una de les principals barreres urbanístiques que aïllaven el barri i li tallaven el pas al mar. Fins als anys 1940, a la Mar Bella hi havia dos establiments de banys i nombrosos dels anomenats "merenders". Lentament l'espai entre aquests i les vies del tren va ser ocupat per barraquistes que, a més de la misèria, havien de suportar els temporals de mar, com els dels anys 1947, 48, 51 i 53 que van endur-se barraques i platja, sovint amb el cost de vides humanes. No va ser fins que el desgast produït per l'aigua arribà a tocar les vies, que les autoritats hi posaren remei, fent una vorera de pedres paral·lela a la costa i espigons.

Durant un munt d'anys la platja com a tal deixà d'existir, i es convertí en un immens abocador de runa i deixalles. Les restes de nombrosos enderrocs de Barcelona o rodalia acabaven a la platja, que anaven formant pisos premsats de terra i runa, i que es barrejaven amb les closques i minerals que les onades arrossegaven fins a la sorra. Un paisatge erm i trist que es completava amb les fogueres que s'hi encenien per cremar deixalles.

El primer intent d'enderrocament d'Icària va ser l'impulsat per l'alcalde Porcioles l'any 1960. En aquells moments, les indústries i les infraestructures del barri, construïdes a principis del segle XX, eren obsoletes i haguessin requerit d'una forta inversió per tornar a ser rentables. Algunes de les empreses van començar a instal·lar-se en polígons industrials fora de Barcelona, com la factoria Motor Ibérica que es traslladà a la Zona Franca. Per treure rendiment de la situació es va tramar la requalificació dels terrenys i la construcció massiva d'habitatges per part de les mateixes empreses amb l'aval de l'Ajuntament. Les principals indústries de la zona es van constituir en empresa l'any 1966 amb el nom de *Ribera S.A.* i l'any 1971 va ser aprovat el pla urbanístic.

El Pla de la Ribera no va dur-se a terme gràcies a la impopularitat generalitzada que adquirí arran de les protestes veïnals en un moment de forta consciència política i a aspectes vinculats amb la crisi econòmica dels anys setanta.

Anys més tard, apareix novament l'oportunitat d'arrasar la zona emparada en el context de les Olimpíades de l'any 1992. El projecte, dut a terme per Oriol Bohigas, Josep Martorell, David Mackay i Albert Puigdomènech rep el nom de *Pla Especial Nova Icària*, i consisteix en fer desaparèixer la totalitat dels edificis i la trama urbana existent per a aixecar un nou projecte urbanístic on construir-hi la nova vila olímpica. En el document explicatiu del projecte es destil·lava un caràcter d'eufòria urbanística i en cap moment es planteja el valor del patrimoni històric i etnològic del conjunt industrial i urbà que es pretén suprimir ni la possible compatibilitat de la nova proposta amb el passat i la identitat del barri.

Barcelona és proclamada seu dels jocs olímpics i l'estiu de 1987 comencen els enderroc. El pla va desallotjar tres-centes persones que van rebre pisos nous en compensació.

El projecte urbanístic tira endavant com si el terreny fos desert, la idea consistí bàsicament en fer un enderroc complet i començar a traçar el nou projecte esborrant tota traça anterior.

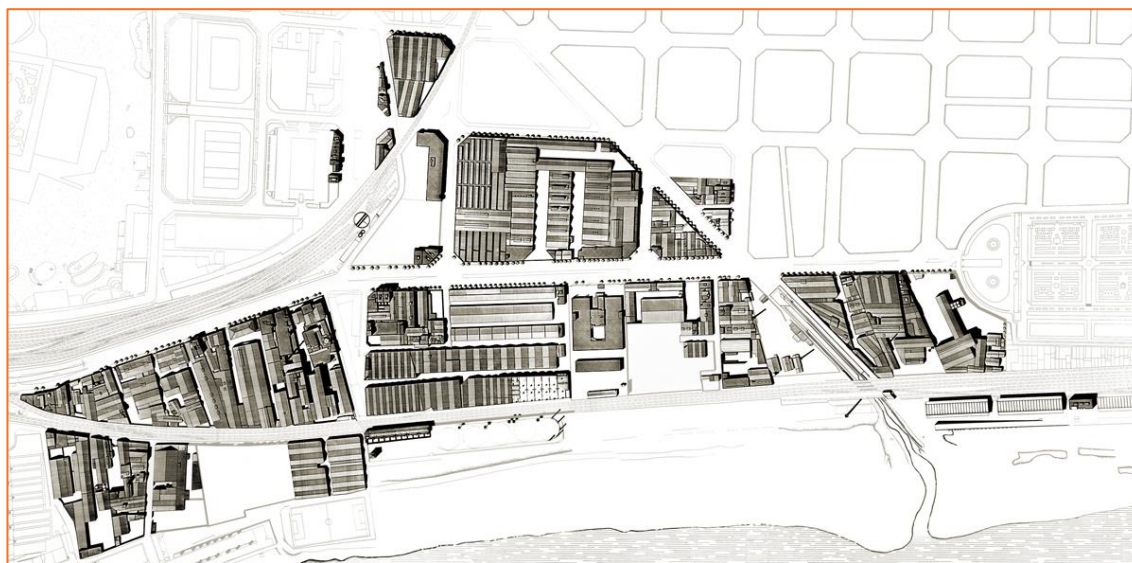

Fig. 7. Barri d'Icària el 1987. Planta del sector afectat pels enderroc. Extret de: <http://bcn87-92.tempusfugitvisual.com/fot-doc/barrio-de-icaria-el-manchester-catalan/#>

Es va formar un equip dirigit per l'arquitecte Xavier Güell que s'encarregà de documentar planimètricament tots els edificis de la zona afectada. Un altre equip a càrrec de Manuel Arranz i integrat pels membres de l'*Equip de recuperació del patrimoni industrial* s'encarrega de la documentació històrica, Concha Doncel s'encarregà de fer un estudi sociològic a través d'entrevistes als veïns i treballadors de les fàbriques i una empresa externa va realitzar un seguiment videogràfic.

L'any 1990 l'Arxiu Històric del Poblenou publica un llibre en el que recull la història d'Icària des del seu naixement fins els inicis de l'enderrocament.

Els enderrocs van iniciar-se en ple mes d'agost de 1987 i van dur-se a terme implacablement mentre la majoria de la població vivia en plena l'eufòria preolímpica. el barri olímpic rebé el nom de *Nova Icària*, i l'únic element patrimonial que quedà dempeus fou la xemeneia de la fàbrica Can Folch.

Cal esmentar que, un cop acabats els enderrocaments, es va iniciar la fase de sanejament del subsòl, durant la qual no només es va realitzar l'extracció dels fonaments de les edificacions derruïdes, sinó que també, en molts casos, es va haver de procedir a la descontaminació del subsòl, causada per les fugues i ruptures d'antigues cisternes i dipòsits d'olis i combustibles.

A partir dels anys 60 es produí un intens procés de desindustrialització i el consegüent alliberament de grans solars, aviat ocupats de nou per empreses de transports, tallers i magatzems. Amb els Jocs Olímpics de 1992 s'inicià la gran transformació del barri, que avui pren un nou impuls amb el projecte 22@ que es desenvolupa a banda i banda del nucli tradicional del Poblenou.

La Ciutadella borbònica

La caiguda de Barcelona al final de la Guerra de Successió, l'11 de setembre de 1714, i per extensió, de tot el Principat, va comportar, entre altres moltes coses, la pèrdua de les institucions pròpies del país, així com de tots els privilegis que s'havien anat acumulant durant els segles anteriors, degut a l'aplicació del "Decreto de Nueva Planta" promulgat per Felip V el 16 de gener de 1716, de la mateixa manera que ja ho havia fet amb la resta dels territoris de l'antiga corona d'Aragó, primer el 1707 als regnes de València i d'Aragó i el 1715 al regne de Mallorca, unificant les lleis del regne segons les lleis del regne de Castella, dins una concepció absolutista del poder monàrquic, tradicionalment emprada per la dinastia borbònica a França.

A part d'això, Felip V volia donar un càstig exemplar als barcelonins per la resistència oposada i en el consell de ministres del 2 d'abril de 1715 es va debatre si s'havien d'enderrocar les muralles de la ciutat de Barcelona per a descoratjar als barcelonins i evitar així posteriors revoltes, però finalment es decidí conservar-les per tal de donar als barcelonins la seva ciutat com a presó. Tanmateix, l'enginyer flamenc al servei del rei borbònic Joris Prosper Van Verboom, en una carta

de 19 de gener de 1715 li aconsellà la construcció d'una Ciutadella a Barcelona, idea que el rei finalment va aprovar i envià una carta al príncep de T'serclaes, Capità General de Catalunya en aquell moment, per tal que comunicés a Verboom l'encàrrec de l'elaboració d'un projecte destinat a construir la ciutadella barcelonina.

Aquest projecte preveia refer i ampliar el castell de Montjuïc, reforçar el paper de les Drassanes com a caserna militar, revisar el sistema de bastions i afegir defenses exteriors, com el fort Pius i el fort de Don Carles. A l'interior de la ciutat de Barcelona es van construir noves casernes militars, tot reconvertint edificis civils, com els Estudis al capdamunt de la Rambla, o religiosos, com el convent de Sant Agustí Vell o el monestir de les Jonqueres. Però l'element clau que configurava totes aquestes reformes i el nou sistema defensiu i repressiu de la ciutat fou la construcció d'un nou fort de considerables dimensions: la Ciutadella.

La proposta no era nova, ja que anteriorment els enginyers militars castellans van voler fer realitat aquesta idea, però per manca de mitjans econòmics no es va realitzar mai. El bastiment d'aquesta fortalesa naixia de una doble necessitat: millorar la pròpia defensa de la capital catalana, i buscar el control militar de la ciutat, amb la intenció ben explícita de "*dominar al pueblo de Barcelona*".

En primer lloc, era necessari fortificar considerablement la ciutat, atesa la seva vàlua estratègica, i que requeria un fort i nombrós contingent militar. Calia transformar la ciutat en una peça al servei de la monarquia, i que esdevingués en la principal plataforma militar del regne a la Mediterrània.

En aquest moment el fet, que l'exèrcit fos el propi de la ciutat, ençà la segona meitat del segle XVII, comportà el creixement de les tensions ciutadanes, i més quan aquest exèrcit estava format per soldats professionals o mercenaris, tots forans a la ciutat. Per tant des de l'òptica de Barcelona, aquests no eren els seus soldats, sinó els soldats del rei, un monarca que s'havia allunyat de Catalunya. Si al segle XIV era normal que la mateixa població de Barcelona s'armés en situacions d'emergència a la ciutat o quan el rei ho requeria, tres-cents anys més tard era una raresa.

En segon terme, i directament relacionat amb aquest incòmode status quo, feia de Barcelona una ciutat inclinada a la revolta, fama reconeguda arreu d'Europa. Durant el setge de Barcelona de 1714 van convergir aquestes dues realitats. Mentre que defensant la ciutat hi trobem fonamentalment la ciutadania, amb militars professionals, com Villarroel, i un petit contingent de

soldats, per l'altra costat, les tropes d'assalt estaven formades per nombroses tropes professionals de Felip de Borbó. Amb la victòria de les tropes assaltants, fou suprimit immediatament l'òrgan de govern de la ciutat, el Consell de Cent, que fins feia poc havia gestionat la defensa de la ciutat. A partir d'aquest moment, les muralles van deixar de ser percebudes com un element propi de defensa, i van passar a esdevenir un element d'opressió, càstig i vigilància sobre la ciutat i els seus ciutadans. I com no, la construcció de la Ciutadella esdevingué el símbol màxim d'aquesta opressió.

És en aquest punt quan Verboom proposà edificar una ciutadella pentagonal de grans dimensions, equiparable a las de Torí, Anvers o Parma. La fortalesa havia de protegir i augmentar les defenses en el sector més desprotegit de la marina i el punt més dèbil de la defensa de terra, aquells que Verboom havia aconsellat per dur a terme l'atac durant el setge, i per on les tropes franco-castellanes feren la seva entrada a la ciutat: el Portal Nou i el de Santa Clara. Alhora, a més de proporcionar protecció dels atacs exteriors, també hauria de subjectar militarment la ciutat, dominant el seus barris més poblats, i envoltant-la mitjançant una cortina de foc amb els forts de la Ciutadella i Montjuic. D'aquesta manera per construir la ciutadella i establir al seu voltant la imprescindible esplanada, es va haver de modificar ostensiblement l'urbanisme de la ciutat, tot enderrocant una bona part de la trama urbana articulada d'antic al voltant de l'eix del Rec Comtal, i als sectors més allunyats del barri de la Ribera, tot incloent també el monestir de Santa Clara.

Després de diversos problemes amb la concessió de les obres, finalment es varen atorgar el 25 de novembre de 171 a una companyia catalano-aragonesa. Entre aquest moment i el març de 1716, es degueren dur a terme els treballs de condicionament del terreny, ja que està documentat que el dia 1 de març de 1716 es posà la primera pedra de la Ciutadella, en el baluard del Rei, aquell que mirava cap a la ciutat, i el 7 de març de 1717 s'iniciaren els treballs d'enderrocament de les cases que restaven on s'hauria de situar l'esplanada de la fortalesa.

El 20 d'abril de 1717 es van iniciar els treballs d'enderrocament de les cases que restaven on s'havia de situar l'esplanada de la fortalesa, estimant-se en unes 1015 les cases afectades per la construcció de la Ciutadella.

En el projecte també s'hi va incloure la construcció d'un fort o mena de baluard avançat que s'havia de situar a tocar de mar i comunicar amb la fortalesa mitjançant un camí cobert. Aquest fort va rebre el nom de "Fuerte del Infante Don Carlos".

La construcció de la Ciutadella també va fer necessari desviar l'últim tram del Rec Comtal, cosa que es va dur a terme durant l'estiu de 1717.

Les obres de la part estrictament defensiva de la fortalesa (baluards, cortines, revellins i fossats), van quedar enllestides a finals de 1718, no donant-se per acabada la construcció de les edificacions interiors fins el 26 de gener de 1725, deixant, de fet, molts dels edificis projectats sense construir. En aquest mateix any es signà el Tractat de Viena, el qual suposava la pau entre Felip V i l'emperador Carles V.

L'estudi planimètric realitzat a partir dels plànols originals de Verboom, ajudat amb la constatació arqueològica contrastada a partir de les diverses intervencions realitzades en els darrers anys, ha demostrat la quasi total coincidència i exactitud en l'execució del projecte sobre el terreny. Les dimensions de la fortificació eren de 321,5m de distància entre les puntes dels baluards contigus, i un diàmetre de 547m des del seu centre fins als seus cinc baluards (del Rei, de la Reina, del Príncep, don Fernando i don Felipe) i revellins; si incloguéssim també el fossat s'ampliaria fins als 617m de diàmetre. La documentació recuperada de l'Arxiu General de Simancas ha permès constatar les alçades de la fortalesa: els dos baluards enfrontats a la ciutat tenien 16,3m des dels peus del fossat, mentre que els tres restants tenien 11,2m, ja que no presentaven cavallers, element que permetia augmentar la potència ofensiva. Finalment, la contraescarpa tenia una alçada d'uns 6m, i que evidentment es corresponia a la fondària del fossat. Les dimensions totals de la ciutadella borbònica eren d'unes 28,6 hectàrees d'extensió, i que s'equiparà en el seu moment als grans forts europeus, com la de Lille, o el castell de Sant Ferran de Figueres.

Un cop enllestida, la Ciutadella podia allotjar sis batallons d'infanteria, dos esquadrans de cavalleria, dues companyies d'artillers, una companyia de miradors i una companyia de bombarders. En total, una dotació d'uns cinc mil efectius, que a mitjans del segle XIX podia arribar a uns vuit mil.

Segons es pot apreciar en diversos plànols de l'època, la Ciutadella quedava unida a les muralles de la ciutat (que finalment es varen mantenir) mitjançant dos fossats, un a la banda de mar i l'altre a la banda que quedava per sota el Portal Nou. Aquests fossats eren una prolongació del propi fossat que circumdava la Ciutadella, de manera que el nou fossat enllacés amb la vall que envoltava la muralla barcelonina.

L'any 1751, sota la direcció de l'enginyer militar castellà Martín Cermeño, es dugueren a terme les darreres intervencions i reformes en el conjunt de les defenses urbanes de la ciutat de Barcelona, i que replantejava la proposta de Verboom, per tal de resoldre definitivament la revisió de les fortificacions de la ciutat. Aquests treballs van permetre finalitzar la construcció de la Ciutadella i refer el castell de Montjuic, a més de revisar tot el sistema de baluards de la ciutat. Finalment a mitjan del segle XIX es tancà el darrer accés a la ciutat: el nou portal de Mar, pocs anys abans de l'enderroc definitiu de les muralles de Barcelona.

L'enderroc de la fortalesa

La Ciutadella no va tenir cap paper destacat en cap conflicte militar al llarg de la seva història, actuant només com a presó militar i element de repressió de la població. Aquest fet li va fer guanyar una animadversió molt gran per part dels barcelonins. Això va motivar que en diverses ocasions es projectés o es demanés el seu enderroc total o parcial.

El primer intent es donà ja a l'any 1794, quan l'exèrcit revolucionari francès havia ocupat l'Empordà i amenaçava Barcelona, essent una demanda del propi estament militar, que veia com un perill el fet de què la fortalesa dominés militarment la ciutat, cosa que facilitaria la seva destrucció i/o control si un exèrcit enemic prenia la fortalesa.

El 1814, un cop restaurat el règim borbònic, després de la invasió napoleònica, l'ajuntament presentà una proposta per tal de suprimir el fort i ampliar el perímetre emmurallat de la ciutat incloent el recinte de la Barceloneta, proposta que finalment no va reeixir.

No és fins el 26 d'octubre de 1841 quan es dona un tercer intent de demolició, impulsat aquest cop per l'estament popular i el consistori municipal. En aquell moment, els esdeveniments polítics varen portar la regència de la monarquia al Duque de la Victoria, fet que comportà la creació a Barcelona d'una "Junta de Vigilancia", que proposava l'enderroc parcial de la part de fortalesa que quedava dins la ciutat. Aquesta demolició s'inicià amb gran eufòria per part de la població, però l'arribada al poder del nou regent, Baldomero Espartero, va posar fre a l'acció, obligant a reconstruir els desperfectes ocasionats a la fortalesa, a càrrec de la ciutat.

Poc després i ja amb gran part de les muralles que encerclaven la ciutat ja enderrocades, tots els projectes presentats el 1859 per tal de realitzar un eixample a la part exterior del perímetre consideraven utilitzable l'espai ocupat per la fortalesa, considerant implícitament així

imprescindible el seu enderroc. Això xocava amb els projectes del Ministerio de la Guerra, que en reial ordre de 9 de desembre de 1858 imposava la conservació de la Ciutadella i del castell de Montjuïc.

A partir de 1862, davant les contínues peticions a favor de l'enderroc del gran edifici, al·legant sobretot els grans avantatges econòmics que implicaria la venda dels terrenys, varen provocar que, finalment, una Real Orden del 5 d'abril de 1864, autoritzés el seu enderroc, a càrrec de l'ajuntament de Barcelona, sempre que aquest hagués enllestit les casernes noves necessàries per tal d'allotjar la guarnició. Per aquest motiu s'hagué d'esperar fins al 3 d'octubre de 1868, en el marc de la revolució iniciada al mes de setembre, per tal que es decretés l'enderroc final, iniciat formalment el dia 16 d'octubre. L'any següent, el 12 de desembre de 1869, el govern, impulsat pel General Prim, cedia formalment la fortalesa a la ciutat.

El 14 de març del 1871 l'ajuntament promulgà un concurs públic per construir un jardí als terrenys on havia estat la Ciutadella, el qual no es va començar a construir fins el 19 d'abril de 1872, allargant-se durant molts anys degut a problemes de finançament i la difícil situació política del moment, inaugurant una inacabada cascada monumental el 1881 o el brollador de la *Senyoreta del paraigua* el 1884.

L'Exposició Universal de 1888, que es va concretat en els terrenys ocupats per l'incipient Parc de la Ciutadella, mitjançant la construcció de diversos edificis i pavellons, seria el veritable nexa d'unió amb la ciutadania, permetent així la popularització del nou parc.

Antecedents arqueològics

Les diferents intervencions arqueològiques han posat de manifest que la Ciutadella va ser enderrocada a l'alçada de la cota superior de la contraescarpa, fet que suposava uns 6 metres de potència de paraments conservats sota del subsòl del parc de la Ciutadella, en concret del fossat, de la contraescarpa i de l'escarpa.

Diverses intervencions arqueològiques realitzades en els darrers anys han permès posar al descobert diferents elements que conformen la fortalesa borbònica, i que confirmen les evidències dels plànols del segle XVIII del projecte original de la Ciutadella. A continuació detallem un breu recull d'aquestes intervencions.

Els treballs arqueològics al carrer Pujades i Passeig Picasso van posar al descobert, entre d'altres, dos fragments de la contraescarpa; un fragment de la cortina que unia els baluards "Del Rey" i "Del Príncipe"; un tram del passadís a prova de bomba que se situava sota el baluard anomenat "Del Rey"; i part de les dues cares i el flanc nord/nord-oest del revellí a través del qual s'accedia a la porta principal de la fortalesa mitjançant dos ponts llevadissos.

Molt a prop, al passeig dels Til·lers del Parc de la Ciutadella, es va documentar restes del Baluard del Rey de la Ciutadella borbònica, així com un tram de 75 m de muralla, i les restes del camí cobert de la contraescarpa, que delimitava tot el conjunt defensiu.

L'any 1989 es dugué a terme una important obra d'infraestructura a bona part del parc de la Ciutadella que va posar al descobert importants restes de l'edifici borbònic, que reaprofitaven estructures de la muralla medieval, així com trams de muralla compresos entre els Baluards del Rei i de la Reina, on es localitzava la porta principal d'accés, i un segon tram situat entre els Baluards de la Reina i el Príncep. Entre d'altres, també es van localitzar diversos segments de la contraescarpa o talús del vall oposat a l'escarpa; i es van testimoniar dues parts del revellí que es trobava entre el baluard de la Reina i el del Príncep.

Enfront del Parlament de Catalunya, unes obres van posar al descobert les restes de les antigues edificacions internes –una cantina i un forn de pa- de la ciutadella borbònica del segle XVIII, així com el seu enderroc l'any 1868.

Finalment, diverses intervencions realitzades en els darrers anys al passeig Circumval·lació han permès posar al descobert, entre d'altres, diferents elements d'aquesta fortalesa: el fossat i la seva contraescarpa; el camí cobert que envoltava l'edifici; un tram de quasi 30 m de longitud d'una de les cares del baluard "De la Reyna"; i les restes d'un passadís cobert que comunicava la Ciutadella amb la ciutat a través del Portal de Mar.

Tot i que inicialment amb la projecció realitzada semblava que la present intervenció tan sols afectaria al camí cobert del Fort de Don Carlos, sembla que l'execució final del projecte varià força, havent de redefinir la ubicació del propi fort, fortificació avançada de la pròpia Ciutadella, en direcció al mar.

Un camí cobert té una funció de vigilància i defensa perimetral, motiu pel qual cal seu llarg presenta una banquetta, des de la qual la guarnició podia fer foc per sobre de l'esplanada o glacis,

que els hi servia de parapet. Al mateix temps, estava dominat pels baluards de la fortificació, des d'on es podia fer foc sobre ell. En els punts de camí cobert on desembocaven les portes de la plaça, es deixava un espai triangular denominat plaça d'armes.

En el cas del Fort de Don Carlos, fou construït com a reforç militar de la Ciutadella, amb la qual quedava lligat mitjançant un camí cobert, que enllaçava amb el propi camí cobert del fort.

Es trobava situat a peu de la platja, al que després es transformà en platja del Somorrostro, i a on el 1924-1925 s'aixecà l'Hospital del Mar.

A diferència de la resta de les fortificacions de la Ciutadella, no es va enderrocar el 1868, essent reutilitzat com a pavelló militar de la Secció Marítima de l'Exposició Universal de 1888, després que l'Ajuntament n'adquirís la propietat a canvi de 500.000 pessetes. Va ser enderrocat després de l'Exposició per a ubicar al seu solar l'Hospital d'Infecciosos (actual Hospital del Mar).

Quant al camí cobert, ja degué quedar afectat per l'obertura de les vies del tren, no quedant cap rastre seu en els plànols de l'Exposició Universal de 1888, així com tampoc del camí cobert que envoltava el fort de Don Carlos, segurament anul·lat per adaptar el fort com a pavelló de l'exposició.

Fig. 8. Superposició de la planta de la Ciutadella sobre el carrer actual, amb indicació (vermell) del traçat de la present obra. Extret del Projecte d'Intervenció Arqueològica realitzat pel Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona.

Fig. 9. Quadre de Daumont, datat al segle XVIII, "Barcelone, ville capitale de la Principaute de Catalogne située sur la mer mediterrannée" a la dreta es pot observar el fort de Don Carlos amb el camí cobert que el comunicava amb la Ciutadella. Extret de la cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. <http://www.icgc.cat>

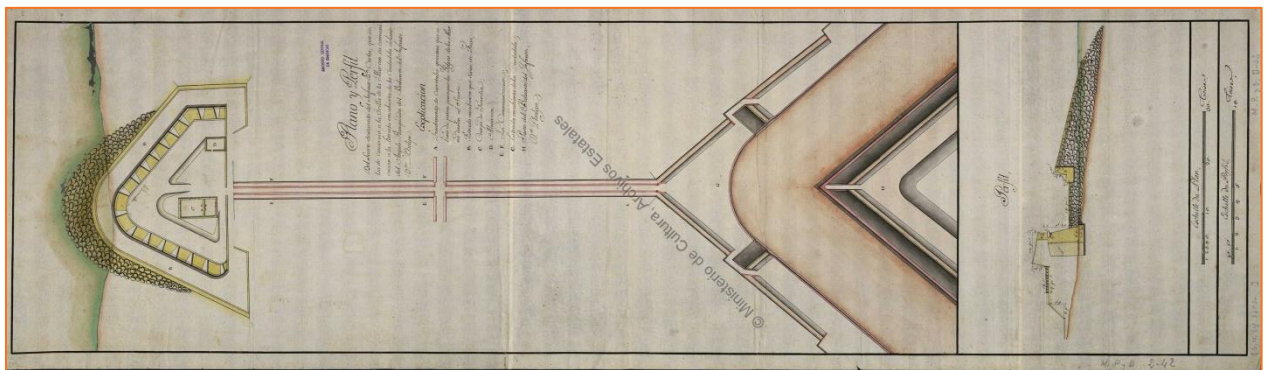

Fig. 10. Plànol del projecte constructiu titulat "Plano y perfil del fuerte destacado del infante D[on] Carlos que se ha de construir a la orilla de la mar, con su comunicación a la estrada encubierta de la ciudadela delante del angulo flanqueado del baluarte de infante D. Phelipe", amb data de 1717. Extret de l'Archivo General de Simancas (MPD_02_42), enllaç: http://www.mcu.es/ccbae/es/consulta/resultados_busqueda.cmd?tipo_busqueda=mapas_planos_dibujos&posicion=59&forma=ficha&id=47827

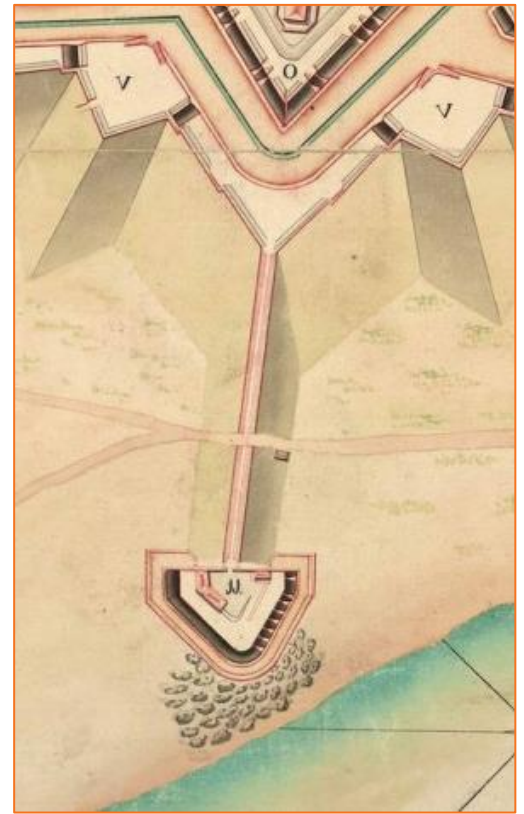
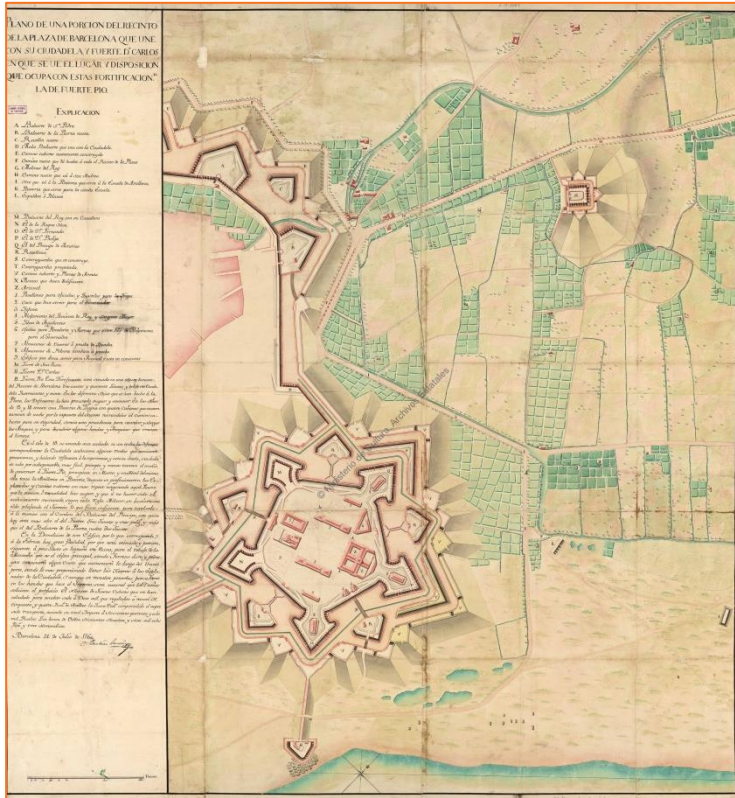

Fig. 11a i b. Plànol titulat “Plano de una porción del recinto de la plaza de Barcelona que une con su ciudadela y fuerte de Dn. Carlos en que se ve el lugar y disposición que ocupa en estas fortificaciones la del fuerte Pio” signat per Pedro M[a]r[t]ín Zermeno”, amb data de 24 de juliol de 1760. Extret de l’Archivo General de Simancas (MPD_02_46), amb detall al costat. Enllaç: http://www.mcu.es/ccbae/es/consulta/resultados_busqueda.cmd?tipo_busqueda=mapas_planos_dibujos&posicion=46&forma=ficha&id=47827.

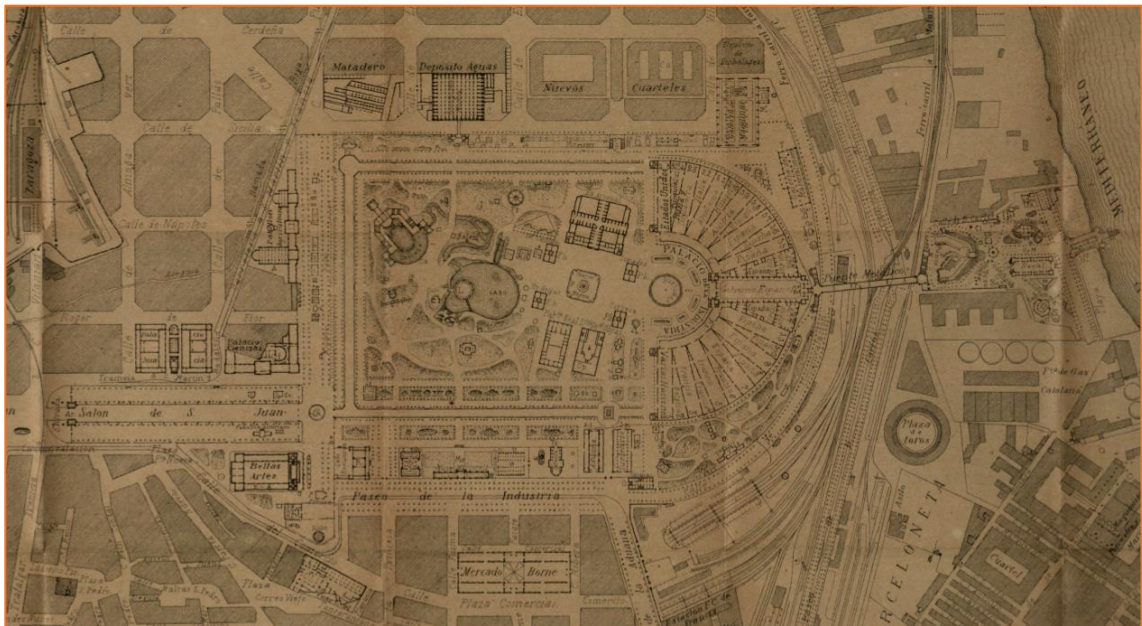

Fig. 12. Plànol de l’Exposició Universal de Barcelona de 1888, amb la secció marítima a la dreta, on s’aprecia el fort de Don Carlos, aprofitat com a pavelló militar, ja sense el seu camí cobert perimetral. Extret de: <http://sihistoria.blogspot.com.es/2013/05/exposicion-universal-1888-explicada.html>

Metodologia

Degut a les característiques de l'obra, es va dur a terme un control arqueològic de les obres de rebaix del subsòl, per tal de detectar la presència o no de restes arqueològiques, paleontològiques o patrimonials.

La metodologia aplicada ha estat un control del rebaix de les terres dut a terme emprant màquines giratòries del tipus bobcat i màquines giratòries de 20 tones. Un cop detectades la presència de restes arqueològiques, a la present intervenció s'han seguit els mètodes arqueològics tradicionals, basats en el registre de les dades a través del model de fitxa proposat per Harris-Carandini (HARRIS, E. 1991; CARANDINI, A. 1997). Aquest consisteix en registrar objectivament els elements i estrats que s'exhumen realitzant una numeració d'aquests en forma d'Unitats Estratigràfiques (UE), que permeten la individualització de cada element.

Cada Unitat Estratigràfica es troba registrada en una fitxa de camp (en aquest cas s'utilitza la dissenyada per l'empresa d'arqueologia ABANS s.l., on s'indica la situació del jaciment, i les característiques de l'estrat (color, textura, consistència, materials que conté, cronologia aproximada, etc...), de l'estructura (tècnica constructiva, materials emprats, mides, etc...), del paviment o de l'element negatiu. Les UE s'han numerat correlativament, iniciant la numeració a 1 i cada carrer on s'ha desenvolupat l'obra s'ha tractat com a zona/sector (Ramon Turró, 120-132, carrer d'Àvila, 2-40, Avinguda d'Icària, 123-197, carrer de la Marina, 20-24, carrer de Salvador Espriu, 1-21, Avinguda del Litoral, 2-22, i carrer del Doctor Aiguader, 78-88).

S'han utilitzat les nomenclatures UE (Unitat Estratigràfica) en tota la intervenció, i MR (Mur) només en el sector del carrer del Doctor Aiguader, 78-88, per tractar les estructures del tipus mur del fort de Don Carlos, les quals agrupen diferents paraments, revestiments i accions negatives, per tal de facilitar la seva comprensió i explicació.

En paral·lel s'ha portat a terme un registre gràfic de les estructures, elements negatius, paviments, estrats o elements singulars que s'han detectat al llarg del procés d'excavació. Aquest registre gràfic s'ha portat a terme mitjançant dibuix arqueològic emprant per a les plantes, alçats, i seccions generals l'escala 1:20. La seva digitalització ha estat realitzada en AutoCAD 2016. A banda s'ha portat un registre fotogràfic, emprant el sistema digital a color, tant del procés d'excavació com de les Unitats Estratigràfiques (UE) identificades.

El procés d'excavació ha generat la recuperació de material ceràmic que s'ha guardat en bosses de plàstic identificades amb les sigles del jaciment, el número d'Unitat Estratigràfica i altres referències si s'escauen.

Els materials arqueològics han estat dipositats als magatzems del Museu d'Història de Barcelona, on es va dur a terme el procés de rentat i siglat del material i el seu posterior inventariat.

Desenvolupament dels treballs arqueològics

Els treballs de control arqueològic durant l'execució del projecte constructiu de l'ampliació de la xarxa urbana de climatització de fred i calor per a la connexió a l'Hospital del Mar han consistit en el seguiment dels rebaixos realitzats en les cales de cerca de serveis i en l'obertura de la rasa de l'obra, de 3,50m d'amplada i entre 2 i 4m de profunditat, amb una longitud d'uns 1300m, d'un total de 1800m. El seguiment s'ha efectuat en els següents carrers: Ramon Turró 120-132, carrer d'Àvila 2-40, avinguda d'Icària 123-197, la intersecció d'aquesta amb el carrer de la Marina, i al carrer del Doctor Aiguader, 78-88. També s'ha realitzat el seguiment de l'obertura de rebaixos de rases per a diferents ramals de la xarxa de fred i calor.

Cal mencionar que, donat que el traçat de l'obra al llarg dels trams que comprenen el carrer de la Marina 20-24, carrer de Salvador Espriu 1-21 i l'Avinguda de Litoral 2-22, d'acord amb els serveis tècnics de l'Ajuntament de Barcelona, es va anar realitzant per visites un cop les rases s'havien obert, donat que es sabia que la zona havia estat afectada i transformada per les obres dels jocs olímpics que van originar l'actual barri. Durant la realització de les tasques de control posteriors es va poder corroborar que no hi havia cap presència d'elements previs a aquestes zones.

Al llarg de la resta del traçat, es va localitzar restes a quatre localitzacions, dues relacionades amb l'aparició de sistemes de clavegueram previs a la urbanització olímpica (avinguda d'Icària, 130-134 i carrer del Doctor Aiguader, 88) i dues més amb restes d'edificacions que van motivar la seva excavació en extensió (veure plànol 2).

A continuació, per tal de fer més entenedora l'explicació dels treballs i restes localitzades, es presenta una descripció dels diferents trams de rasa, els quals es corresponen amb el traçat longitudinal a cadascun dels vials afectats, amb l'estratigrafia identificada i posteriorment es farà l'explicació en detall de les dues zones excavades en extensió.

Descripció dels trams

Aquesta descripció segueix l'ordre d'obertura dels diferents trams, d'est a oest, des de l'inici de l'obra al carrer Ramon Turró, fins a la seva finalització, davant de l'Hospital del Mar.

1. Tram Carrer Ramon Turró, 120-132

Aquest tram va mesurar 100m de longitud, assolint una profunditat de 3,20m.

Un cop enretirada la pavimentació del carrer actual, formada per formigó i asfalt, es va detectar un estrat de formació recent, constituït per abocaments de runa, sutge i terra amb una potència d'1,20m, que es va denominar com a UE 1 i UE 4, igualant-se posteriorment.

Sota d'aquest s'ha documentat un nivell de llims marrons amb presència de matèria orgànica de 0,80m de potència (UE 5), el qual ja es troba cobrint un nivell de sorres (UE 49) que continua per sota de la cota d'afectació de l'obra (veure foto 1). Aquests dos estrats els podem considerar de formació natural.

2. Carrer d'Àvila, 2-40

En el tram comprès entre el número 10 i el número 40 d'aquest carrer, d'uns 230m de longitud, la cota final d'obra de la rasa ha estat entre 3,50 i 1,80 m de profunditat.

Sota la capa de carrer actual de nou es va documentar l'estrat UE 4, format per abocaments de runa, sutge i terra amb una potència de 1-1,40m (UE 4).

Directament sota seu en aquest punt ja apareixien de nou les sorres UE 49, continuant per sota de la cota d'afectació (veure fotos 2 i 3).

A l'espai comprès entre els número 10 i 2 del carrer, i continuant-se a la cantonada de l'avinguda d'Icària 197-130 es van identificar les restes d'un espai fabril, previ a la urbanització actual, el qual es va excavar en extensió i es descriu a l'apartat corresponent.

3. Avinguda d'Icària, 130-134

Com ja s'ha esmentat al tram inicial de l'avinguda (197) es continuaven les restes de l'edifici fabril, el qual es descriu a l'apartat posterior, però a banda d'això, es van detectar dues estructures de sanejament (UE 67 i 70), entre els números 130 i 132 (veure plànols 17 i 18).

Així, davant de la finca número 132 d'avinguda d'Icària s'ha documentat una estructura de sanejament en un dels rebaixos perpendiculars efectuats dins la rasa. En aquest punt un cop enretirada la capa de carrer actual s'ha documentat la UE 58 que farceix un negatiu (UE 18) el qual afecta la claveguera (UE 70). Aquesta estructura es localitza a 2m de profunditat sota la cota actual de carrer (5,27m snm), fa 1,50m d'amplada i 0,60m d'alçada. Està bastida amb maons massissos (29x15x5cm) lligats amb morter de calç blanc de granulometria fina. La solera es construïda amb maons massissos disposats a trencajunt, els murs fan 0,35m d'amplada i 0,60m d'alçada, i es tapada per una volta de maons massissos que arrenca a banda i banda dels murs. Aquesta estructura s'assenta dins el negatiu de construcció (UE 72) el qual talla un estrat d'abocaments de runa (UE 4) i és farcit per un estrat format per terra i runa (UE 71) (veure foto 56).

A pocs metres de l'anterior estructura prop de la intersecció entre l'avinguda d'Icària i el carrer Marina, un cop enretirada la pavimentació actual (UE 3), es va poder documentar un potent farciment format per abocaments de terra i runa i restes d'asfalt (UE 58). Aquest gran anivellament cobreix un paviment de llambordes assentats sobre una preparació de de sorres (UE 66) situat a 2,5 m sota la cota de carrer actual (6,76 m snm). Per la seva fondària, es podria tractar d'algun carrer o zona pavimentada a l'interior d'alguna de les fàbriques que existien al lloc abans de la remodelació urbanística de la zona. Sota aquest nivell s'ha documentat una claveguera de 0,60 m d'alçada i 0,90 m d'amplada i 20 m de longitud, construïda amb maons massissos (29x15x5 cm) tapat amb lloses de pedra i amb un solera de maons massissos, tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria fina (UE 67). Aquesta estructura de sanejament s'assenta en el negatiu de construcció (UE 69) el qual és farcit per un estrat de terra i runa de color negre (UE 68). La rasa UE 69 talla un nivell format per sutge i runa (UE 4) sota del qual hi ha un nivell de sorres (UE 49) que continua sota la cota final d'obra, 4,80 m sota la cota de carrer actual (6,76 m snm) (veure foto 57).

Les dues clavegueres (UE 68 i UE 70) estan situades seguint la mateixa direcció de l'avinguda d'Icària, igual que la claveguera localitzada al número 197 (UE 59) del mateix carrer, la qual es descriu amb la resta del conjunt fabril (veure foto 46). Totes elles són estructures construïdes a finals del segle XIX o principis del segle XX. Un cop documentades es va procedir a la seva destrucció per poder passar les conduccions.

4. Carrer de la Marina, 20-24

No s'ha fet seguiment durant l'obertura dels trams que comprenen el carrer de la Marina 20-24, encara que s'ha fet un control visual un cop havia finalitzat l'obertura de la rasa.

La rasa en aquest carrer s'ha efectuat fins a 2m de profunditat en la majoria del tram. Sota la capa de carrer actual apareix una capa de sauló aportat (UE 58) (veure foto 60 i 61).

En els punts on s'ha hagut de superar les rases de serveis actuals (UE 18) la rasa s'ha efectuat a 4,50-5m de profunditat, podent-se identificar parcialment al tall la volta d'un col·lector bastit amb maons i ciment, malauradament per motius de seguretat, per la inestabilitat i la fondària de la rasa, només es va poder documentar fotogràficament, amb rapidesa abans de que es tapés la rasa (veure foto 59).

5. Carrer de Salvador Espriu, 1-21

No s'ha fet seguiment durant l'obertura dels trams que comprenen aquest carrer encara que s'ha fet un control visual un cop havia finalitzat l'obertura de la rasa.

La rasa en aquest carrer s'ha efectuat fins a 2m de profunditat en la majoria del tram. Sota la capa de carrer actual apareix una capa de sauló aportat (UE 58) (veure foto 62).

6. Avinguda del litoral, 2-22

En aquest tram tampoc s'ha fet seguiment durant l'obertura dels trams que comprenen aquest carrer encara que s'ha fet un control visual un cop havia finalitzat l'obertura de la rasa.

La rasa en aquest carrer s'ha efectuat fins a 2m de profunditat en la majoria del tram. Sota la capa de carrer actual apareix una capa de sauló aportat (UE 58) (veure fotos de 63 a 66).

7. Carrer del Doctor Aiguader, 78-88

L'obertura de la rasa en aquest carrer ha implicat l'afectació d'una sèrie d'estructures arqueològiques, davant de la façana de l'Hospital del Mar, les quals es van excavar i documentar en extensió i s'expliquen en detall a l'apartat corresponent. Val a dir que gran part de totes les estructures i estratigrafia d'aquest tram han estat afectades per les obres realitzades en aquesta zona en motiu de les Olimpíades de 1992.

D'altra banda, a l'alçada del número 88 del carrer d'Aiguader, a tocar del límit amb el muret de la Ronda del Litoral, s'ha documentat una estructura de sanejament (UE 167) a 1,65m i 1,80m de profunditat respecte el nivell de circulació actual (veure plànols 19 i 20).

En aquest punt, un cop enretirada la capa de carrer actual s'ha documentat un estrat de sauló de color marró d'1,20m de potencia que reomple el negatiu de les obres dels Jocs Olímpics UE 18 el qual afecta la claveguera. Aquesta estructura s'ha documentat en dos punts diferents i que corresponen als punts on s'han realitzat les rases perpendiculars a la rasa d'obra, exactament en el punt d'unió dels tubs de climatització. En total s'han documentat 4,10m de claveguera, en un s'han documentat 2,50m d'estructura (veure foto 67) i en un altre punt 1,60m (veure foto 68). La claveguera té una amplada màxima conservada de 0,70 m i una alçada de 0,40m. La base és bastida amb maons massissos (29x15x5cm) i la paret amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita i mitjana, tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. Aquesta claveguera d'inicis del segle XX s'assenta en el negatiu de construcció UE 168 el qual retalla un estrat de sorres UE 49. Un cop documentada l'estructura s'ha procedit a la seva destrucció per poder continuar l'obertura de la rasa i l'obra.

Àrea d'excavació carrer d'Àvila 2-10 i av. d'Icària 197

Com ja s'ha esmentat, durant l'obertura de la rasa al tram del carrer d'Àvila, es va començar a detectar la presència de diverses estructures, molt afectades pels rebaixos olímpics i totes les xarxes de serveis. Degut al desconeixement de què es podia tractar, el Servei d'Arqueologia de Barcelona demanà l'excavació en extensió fins esgotar estratigrafia d'aquesta àrea, per tal de poder obtenir el màxim d'informació possible (veure plànols 3 a 16).

Tram carrer d'Àvila

Així, en el tram de rasa situat entre el número 10 i el número 2 del carrer d'Àvila, s'han documentat una sèrie d'estructures que corresponen a les restes d'edificis que, tot i seguir aproximadament la orientació del carrer, semblen haver estat enderrocats i arrasats en el moment de la construcció dels edificis que encara resten en peus avui dia. Aquestes restes s'estenen al llarg d'un tram de 100m de longitud, i apareixen a partir d'una fondària d'1,40m respecte al nivell de circulació actual (3,90m snm), i han quedat afectades en la seva totalitat amb una cota final d'obra de 3,60m (veure plànols 3 a 8 i 10 a 15).

En aquest tram un cop enretirada la capa d'asfalt i formigó que conformen el carrer actual, s'han documentat un retalls contemporanis(UE 18) per a la construcció dels serveis actuals - prismes, embornals, col·lectors, galeria del 22@- (UE 58) que afecten els nivells arqueològics documentats en aquesta zona. Sota el nivell de carrer també s'ha documentat un nivell heterogeni de color marró amb presència de runa de 0,40-0,70m de potència (UE 4). Sota aquest estrat s'ha documentat un estrat de color blanc format també per runa de 0,20-0,50m de potència (UE 23, igual a UE 27 i UE 29) que reomple la UE d'arrasament (UE 7).

Afectant la UE 23 s'ha documentat un retall (UE 24) que correspon a la rasa de construcció de la claveguera (UE 25) construïda amb rajols (29x15x5cm). Aquesta estructura fa 0,50m d'ample, està formada per un sòcol de rajols, és aixecada amb parets de 0,4m d'alçada construïdes amb una sola filada de rajols, i és coberta per dues filades de rajols (veure foto 4). La UE 24 també afecta el paviments UE 13, 28 i 40, i els nivells UE 33, UE 34, UE 43 i UE 31. Aquesta claveguera correspon a una construcció del segle XX i ha estat desmuntada mitjançant una excavadora del tipus bobcat (veure foto 5).

Un cop enretirat aquests elements s'han documentat una sèrie d'estructures que conformen uns edificis arrasats i enderrocats per un negatiu d'arrasament (UE 7).

Al carrer d'Àvila número 10 s'ha localitzat restes d'una estructura formada per un mur aeri UE 50, que s'assenta sobre el mur de fonamentació UE 54 (veure foto 6). El mur UE 50 té una longitud conservada d'1,85m i una amplada de 0,50m amb una alçada de 0,32m, és construït amb filades irregulars de pedres de mida mitjana i petita, desbastades i sense treballar, i amb maons massissos (29x15x5cm) situats en pla, tot lligat amb morter de calç de color blanc i amb granulometria petita. En aquest mur se li entreguen UE 51, un estrat d'anivellament d'argila marró amb presència de material constructiu, que cobreix l'estrat UE 52, el qual juntament amb UE 53 són estrats d'anivellament formats per sorres amb presència de material constructiu i de 0,10m de potència (veure fotos 6 i 7). Un cop excavats aquests dos últims nivells s'ha documentat el mur de fonamentació UE 54 i els estrats que se li entreguen UE 55 i UE 56 (veure foto 8).

El mur de fonamentació UE 54 té una alçada d'1,15m una longitud conservada de 2,10m i fa 0,7m d'ample, és bastit amb filades irregulars de pedres de mida mitjana i petita, desbastades i sense treballar, i maons massissos (29x15x5cm), tot lligat amb morter de calç blanc. Aquest mur s'assenta sobre el que hem interpretat, tot i que no localitzat, com ha negatiu de construcció, UE 57, que talla un nivell de sorres (UE 49) (veure foto 9). Els nivells UE 55 i UE 56 reomplen aquest negatiu de fonamentació.

Cal tenir en compte que un cop documentades les estructures s'ha procedit a la seva eliminació per a fer viable la continuïtat de l'obra, fet pel qual hem pogut documentar la potència del mur, i s'ha interpretat que en la cota d'arrencament de la construcció del mur correspondria la cota de la rasa de fonamentació UE 57. Aquesta rasa de fonamentació talla el nivell de sorres UE 49. Pel que fa a la cota on arranca el mur, està situada a 1,60m snm, mentre la cota final d'obra en aquest indret es troba a 0,90m snm.

Entre el número 8 i 2 del carrer d'Àvila és on s'ha localitzat les estructures més ben conservades de l'edifici que hi hauria en aquesta zona amb anterioritat a l'arrasament (UE 7), i que estaria configurat per sis àmbits formats per una sèrie de paviments i estructures muràries.

Així doncs, s'ha documentat l'àmbit 1, format per un paviment UE 21 bastit amb rajols ceràmics quadrats de 24cm de costat disposats ajunta contínua i lligats amb morter de calç blanc de granulometria petita (veure foto 10) i que queda afectat per les rases de serveis (UE 18) a la zona oest. Aquest paviment s'assenta sobre un estrat d'anivellament heterogeni format per sorres, cendres i runa, de 0,3m de potència (UE 22), que s'adossa al mur aeri UE 16 i cobreix UE 30 (veure

foto 11). Un cop excavat s'ha documentat un estrat format per sorres d'1m de potència (UE 38), que s'adossa als murs riosta o de fonamentació UE 30 i UE 37 i que reomple la rasa de fonamentació UE 48 que talla un estrat format per sorres (UE 49) (veure foto 12). En la part exterior de l'edifici s'ha documentat un estrat format per sorres (UE 39) que s'adossa als murs de fonamentació UE 37 i UE 8 i també reomple la rasa de fonamentació UE 48 (veure foto 12).

El mur UE 36 correspon a la part aèria del mur de façana que s'assenta al mur UE 37, pel que fa a les dimensions conservades, té una alçada de 0,10m, una longitud d'1,10m i una amplada de 0,5m. És bastit a junta correguda amb filades regulars de maons massissos (29x15x5cm) lligats amb el mateix morter que el mur UE 37 (veure foto 12).

El mur UE 37 correspon a la fonamentació del mur de façana, té una orientació NO-SE, fa 1,40m d'alçada, 9,60m de longitud i 0,60m d'amplada. És construït seguint filades irregulars amb pedres de mida mitjana i petita, desbastades o sense treballar, a més a més de rajols i de maons massissos (29x15x5cm), tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria petita. Aquest mur s'assenta sobre el mur riosta UE 8 i s'adossa als murs aeris UE 16 i UE 17. També és solidari amb el mur riosta UE 32, si bé el mur UE 37 és tallat per pels serveis actuals (UE 18) de manera que s'ha perdut part de la continuació de UE 37 vers el UE 32 (veure foto 12, 13 i 14).

El mur UE 32, és la fonamentació del mur de tancament nord-oest de la finca, bastit amb filades irregulars de pedres desbastades i sense treballar de mida mitjana i petita, rajols i fragments de totxo massís, quedant tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria petita. Forma angle recte amb la continuació del mur de fonamentació UE 37. Aquesta cantonada ha quedat parcialment desplaçada per l'acció de la maquinària amb que es van obrir les rases de servei (UE 18) (veure 13 i 14). Aquest mur s'assenta sobre la rasa de fonamentació (UE 48) que retalla UE 49 i se li entreguen els estrats de sorres (UE 38 i 39) que al mateix temps farceixen la rasa de fonamentació.

Com en el cas descrit més amunt, cal tenir en compte que un cop documentades les estructures s'ha procedit a la seva eliminació per a fer viable la continuïtat de l'obra, fet pel qual hem pogut documentar la potencia final dels murs UE 32 i UE 37, i s'ha interpretat que en la cota d'arrencament dels dos murs correspondria a la cota de la rasa de fonamentació d'aquests (UE 48). Aquest negatiu de construcció talla un nivell de sorres (UE 49). Pel que fa a la cota d'arrencament del mur UE 37 està situada a 1,38m snm. La fonamentació del tancament nord format pels murs UE 37 i UE 32 es troba situada a una cota de 1,50m snm, cal tenir en compte

que en aquest indret el mur ha estat desplaçat per les obres de construcció dels serveis actuals. La cota final d'obra en aquest indret es troba 0,40m snm

L'àmbit 2, afectat en la part est per les rases de serveis actuals (UE 18), està format pel paviment UE 14 bastit amb rajols ceràmics quadrats de 24cm de costat disposats a junta contínua i lligats amb morter de calç blanc de granulometria petita, i que s'adossa al mur UE 17 (veure foto 15).

El mur UE 17 és part de l'aixecament aeri de la façana sud de l'edifici, assentat sobre el mur de fonamentació UE 8. És bastit amb totxo massís (29x15x5cm) disposats en pla i a junta correguda i lligats amb el mateix tipus de morter de calç blanquinós que la fonamentació, i en gran quantitat. Presenta una orientació NO-SE, conservant-se tant sols al punt de separació dels àmbits 1 i 2. És solidari amb el mur UE 16, la part aèria del mur transversal que separa els àmbits 1 i 2 (veure foto 15) que tot i trobar-se molt arrasat, conserva part del morter de calç de color blanquinós i fragments de material constructiu ceràmic utilitzat en la seva construcció. Presenta una orientació SO-NE, tot continuant fora del límit nord de la rasa. S'assenta sobre la fonamentació UE 30.

Un cop enretirat el paviment UE 14 s'ha documentat un estrat d'anivellament format per sorres i material constructiu de 0,05m de potència (UE 19) que s'adossa al mur UE 17 (veure foto 16). Després d'excavar-lo s'ha documentat un estrat d'argiles de color marró amb presència de runa i una potència de 0,25m, la UE 35 que correspon a un altre estrat d'anivellament que en aquest cas s'adossa als murs UE 8 i UE 30, i cobreix UE 31 (veure foto 17). Aquest últim estrat presenta un perfil sencer d'un plat de blanca i blava d'influència francesa de la segona meitat del segle XIX.

El següent àmbit documentat és el 3, el qual queda afectat per la rasa de serveis UE 18 a oest i est. Està format pel paviment UE 9, de rajols de 14x29cm de mida disposats en espiga i lligats amb morter de calç blanc de granulometria petita, que s'adossa a l'envà UE 12, que separa aquest àmbit de l'àmbit 4 (veure foto 19). Aquest envà és construït amb maons massissos (29x15x5cm) lligats amb morter de calç blanc de granulometria petita, conserva una alçada de 0,20-0,15m, una longitud de 0,70m i una amplada de 0,15m.

Un cop excavat el paviment UE 9, s'ha documentat un estrat d'anivellament de sorres de 0,05m de potència (UE 10) que s'adossa a l'envà UE 12 (veure foto 20). Un cop enretirat aquest nivell s'ha documentat un altre estrat format per sorres i argiles, amb presència de material constructiu i

amb una potència de 0,15m (UE 11) que també s'adossa a l'envà UE 12 i cobreix els murs UE 8, 15 i l'estrat UE 31 (veure foto 21).

El mur UE 15 correspon al mur de fonamentació transversal on s'assenta l'envà UE 12 (veure foto 21), està format per dues filades de pedres desbastades de mida mitjana lligades amb morter de calç de color blanc i granulometria petita, fa 0,45m d'alçada, 1,05m de longitud, i 0,25m d'amplada i s'adossa al mur UE 8.

Pel que fa a l'àmbit 4, està format pel paviment UE 13, de rajols de 14x29cm de mida disposats en espiga i lligats amb morter de calç blanc de granulometria petita, que s'adossa a l'envà UE 12. Queda afectat per les rases de serveis UE 24 i 18, aquest últim negatiu l'afecta de tal manera que el subdivideixen en dos petits fragments de paviment (veure foto 19, 23 i 24). Un cop enretirat el paviment s'ha documentat un estrat format per sorres i runa de 0,20 m de potència (UE 33) que s'adossa a l'envà UE 12 i cobreix la UE 31 (veure foto 25).

L'àmbit 5 és format pel paviment UE 28 bastit amb rajols ceràmics quadrats de 24cm de costat disposats a junta contínua i lligats amb morter de calç blanc de granulometria petita (veure foto 23 i 26). Aquest queda afectat per les rases de serveis UE 18 i 24 i únicament s'han conservat 4 rajols ceràmics del nivell de circulació. Aquest paviment s'assenta sobre un estrat de runa de 0,35m de potència (UE 34), el qual reomple un retall d'arrasament (UE 46) i cobreix el paviment UE 40 (veure foto 27).

Així doncs, un cop excavada la UE 34, s'ha documentat l'àmbit 6 format pel paviment de rajols UE 40, de 14x29cm de mida, disposats en espiga i lligats amb morter de calç blanc de granulometria petita i que s'adossa a l'envà UE 41 (veure foto 28). Aquest envà es arrasat per UE 46 que també retalla un estrat de sorres (UE 31).

Un cop desmuntat el paviment UE 40, s'ha documentat un nivell de sorres amb presència de runa i amb una potència de 0,30m (UE 43) (veure foto 29). Aquest s'adossa als murs UE 41, 42 i 44, i cobreix l'estrat UE 31 i el mur UE 8.

L'envà UE 41 està bastit a trencajunt amb maons massissos (29x15x5cm) lligats amb morter de calç blanc de granulometria petita, conserva una alçada de 0,15m, una longitud de 0,76m i una amplada de 0,05m (veure foto 28 i 29). Aquest s'assenta sobre el mur UE 8 i el mur de fonamentació transversal UE 44, el qual fa 0,44m d'alçada, 0,60m de longitud i 0,25m d'amplada i

esta construït amb dues filades de pedres desbastades de mida mitjana lligades amb morter de calç blanc de granulometria petita(veure foto 30). Aquestes estructures que delimiten l'àmbit 6 a l'oest, delimitarien un altre àmbit a l'est, el 7 (veure foto 051 del CD annex).

En paral·lel a aquest mur direcció oest s'ha documentat un altre mur de fonamentació transversal UE 42, similar al mur de fonamentació UE 15 i UE 44, fa 0,40 m d'alçada, 0,80m de longitud i 0,30m d'amplada, i està construït de la mateixa manera(veure foto 30).

Ambdós s'adossen al mur de fonamentació de façana UE 8, igual que el mur UE 15, de manera que corresponen tots tres als murs de fonamentació transversals que separen diferents àmbits, en aquest cas els àmbits 3, 4 i 6. I els tres murs s'assenten sobre l'estrat UE 31.

El mur UE 8 correspon al mur de fonamentació del tancament sud de l'edifici, aquest és bastit amb filades irregulars de pedres desbastades i sense treballar de mida mitjana i petita, rajols i totxos, tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida petita. Té una alçada de 2,20m, una longitud de 26m i una amplada de 0,72m (veure foto 41). Tant aquest mur com el mur UE 30 s'assenten sobre el negatiu de fonamentació UE 47. Aquest negatiu és reomplert per un nivell de sorres (UE 31) a l'interior del gran recinte delimitat pels murs UE 8 i UE 30, i en la seva part exterior és reomplert pel nivell de sorres UE 6. Ambdós nivells s'adossen a UE 8 i a UE 30 (veure foto 18, 22, 30).

Com ja s'ha comentat més amunt, cal tenir en compte que un cop documentades les estructures s'ha procedit a la seva eliminació per a fer viable la continuïtat de l'obra, fet pel qual hem pogut documentar la potencia final dels murs UE 8 i UE 30, i s'ha interpretat que en la cota d'arrencament dels dos murs correspondria la cota de la rasa de fonamentació d'aquests (UE 47). Aquesta cota està situada a 0,40m snm i correspon a la cota final d'obra en aquest sector. Aquest negatiu de construcció talla un nivell de sorres de les maresmes, llacuna o platja d'aquesta zona (UE 49) (veure fotos 066 a 069-243).

Aquestes estructures corresponen a restes d'edificis de la segona meitat del segle XIX.

Tram vinguda d'Icària 197

A pocs metres de les estructures situades entre el número 10 i el número 2 del carrer d'Àvila, concretament al número 197 de l'avinguda d'Icària s'ha documentat restes d'un estructura similar a les descrites anteriorment (veure plànols 3, 9 i 16).

En aquesta zona un cop enretirada la capa d'asfalt i formigó del carrer actual, s'ha documentat la UE 58, que correspon al farciment del negatiu actual d'arrasament (UE 18). Aquest negatiu afecta la claveguera (UE 59), que s'assenta sobre el retall de fonamentació (UE 60) (veure foto 46). Aquesta claveguera fa 0,25m d'alçada conservada, uns 7m de longitud conservada i 1,45m d'amplada. Les parets són construïdes amb blocs de pedra de mida petita i mitjana, i amb maons massissos (29x15x5cm), igual que la solera de maons a junta contínua, tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida petita. La situació d'aquesta claveguera segueix la mateixa direcció de l'avinguda d'Icària, això és NE- SO, i correspon a una claveguera construïda a finals del segle XIX o principis del segle XX.

Un cop excavada la claveguera i enretirat l'estrat de runa (UE 23), el qual és afectat pel negatiu UE 60 de construcció de la claveguera, s'ha documentat l'estructura formada pel mur aeri UE 61 i el mur de fonamentació UE 62 (veure foto 48). El mur UE 61 presenta una alçada conservada de 0,20m, una longitud d'1,20m i una amplada de 0,47m. Es construït amb filades irregulars de maons massissos (29x15x5cm), rajols i pedres desbastades i sense treballar de mida petita i mitjana, tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida petita. Aquest mur s'assenta sobre el mur UE 62 el qual té una alçada d'1,40m, una longitud d'1,27m i una amplada 0,70m. Està construït amb filades irregulars de pedres de mida mitjana i petita, desbastades i sense treballar, amb rajols i amb maons massissos (29x15x5cm). Ambdós murs tenen una orientació NO-SE.

També en aquest punt cal tenir en compte que un cop documentades les estructures s'ha procedit a la seva eliminació per a fer viable la continuïtat de l'obra, fet pel qual hem pogut documentar la potencia final del mur UE 62, i s'ha interpretat que en la cota d'arrencament del mur correspondria la cota de la rasa de fonamentació d'aquest UE 65. La cota d'arrencament del mur es troba a 1,30m snm, mentre la cota final d'obra en aquest indret es troba a 0,90m snm.

Pel que fa al negatiu de construcció del mur, la UE 65, és reomplert per uns nivells de sorres, UE 63 i UE 64, que s'adossen a banda i banda del mur UE 62 respectivament (veure foto 49).

Entre el número 197 i el número 130 d'avinguda d'Icària, d'uns 650m de longitud el seguiment arqueològic ha permès documentar sota la capa de carrer actual, d'uns 0,50m de potència, un nivell de farciment format per abocaments compactats de llicorella o pissarra, sauló i runa (UE 58) que farceixen un gran retall efectuat en aquesta zona en l'últim terç del segle XX (UE 18). En aquest tram els rebaixos efectuats tenen una cota final d'obra d'entre 1,90m i 4m de profunditat (veure fotos 51 a 55).

Aquestes estructures corresponen a restes d'edificis de la segona meitat del segle XIX.

Àrea d'excavació carrer Doctor Aiguader-Hospital del Mar

Entre el número 78 i 80 del carrer d'Aiguader s'ha documentat gairebé en la totalitat de l'ample de la rasa una sèrie d'estructures en un tram de 94m de longitud a partir d'una profunditat de 0,90m. L'obertura d'aquest tram va iniciar-se al número 78 del carrer d'Aiguader de manera que la rasa es va obrir en sentit sud-nord. Aquest tram està afectat per la construcció d'un col·lector durant les obres dels Olimpíades de 1992, UE 18, que afecta tota la banda est de la rasa de l'obra paral·lela a la façana de l'Hospital del Mar (veure plànols 21 a 52).

Durant els treballs es va poder acabar observant diverses fases d'ocupació i arrasament del lloc, podent-se identificar estructures corresponents a una edificació del segle XX, la qual s'ha pogut relacionar amb les edificacions originals de l'Hospital del Mar (veure plànols 22 a 26), els quals foren aixecats sobre l'arrasament d'una estructura prèvia, del segle XVIII, la qual es correspon amb el fort de Don Carlos i el camí cobert que el comunicava amb la Ciutadella (veure plànols 27 a 39).

Construccions segle XX-Hospital del Mar.

Sota el nivell d'arrasament de 1992 han aparegut una sèrie d'estructures del segle XX. Al sud de la rasa s'ha documentat el mur UE 73 (Veure foto 69) . Aquest mur atalussat orientat NO-SE és bastit amb pedres treballades i sense desbastar de mida mitjana i gran, i amb maons massissos (29x15x5cm), tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida fina. S'assenta al retall de fonamentació també atalussat UE 74. Aquest mur és afectat per les obres dels jocs Olímpics, UE 18 és cobert per un estrat d'anivellament de finals del segle XX (UE 58). Aquesta estructura estaria relacionada amb un soterrani o dipòsit.

A pocs metres d'aquest mur en direcció nord i relacionada amb ell, s'ha documentat part d'un edifici del segle XX. El tancament sud d'aquest edifici correspon al mur UE 75 (veure foto 70), orientat NO-SE, el qual és bastit amb pedres treballades i sense desbastar de mida mitjana i gran, i amb maons massissos (29x15x5cm), tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida fina. S'han documentat 3,5m de longitud, ja que travessa de manera gairebé perpendicular la rasa d'obra, 0,60m d'amplada i 0,70m d'alçada. Aquest mur se li adossa un estrat de rebliment de color marro (UE 77), que reomple la rasa de fonamentació (UE 76) del mur de façana (UE 75). També se li adossa un reforç de formigó (UE 88) que configura conjuntament amb UE 87 el rebliment de la rasa d'una cloaca de l'edifici (UE 86).

Aquest mur conjuntament amb el mur de façana UE 81 i l'envà UE 80 configuren un àmbit format pel paviment de terratzo lligat amb ciment (UE 78) que s'entrega a aquests murs i s'assenta al negatiu de construcció UE 118, a UE 87 i a la sabata de fonamentació UE 82 de l'envà UE 80 (veure fotos 70 i 71).

El mur de façana de tancament oest de l'edifici orientat SO-NE (UE 81), és bastit amb pedres desbastades de mida mitjana i gran lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina (veure foto 71). Presenta 24,50m de longitud conservada, 0,60m d'amplada i 1,40m d'alçada. Aquest mur s'assenta sobre una fonamentació de formigó, UE 83, de 0,65m d'amplada i 1,16m de potència.

L'envà UE 80, orientat NO-SE, és construït amb maons massissos (29x15x5cm) tot lligat amb ciment. Fa 0,15m d'amplada, 0,90m de longitud i 1,38m d'alçada conservada. Aquest mur s'entrega al mur UE 81 i s'assenta a la sabata de fonamentació UE 82 (veure foto 71), la qual s'assenta a la rasa de fonamentació UE 84.

En direcció nord el mur UE 81 i l'envà UE 80 configuren un segon àmbit format pel paviment de terratzo UE 79 als quals s'entrega. També s'assenta a les sabates de fonamentació UE 80 i 81 i al negatiu de construcció UE 118 (veure foto 71).

A la part exterior de l'edifici s'ha documentat un negatiu d'arrasament, UE 100, relacionat amb la construcció d'aquest edifici, el qual és farcit per un estrat marró amb runa UE 170 que s'adossa al mur de façana UE 81.

S'ha procedit al desmuntatge de part d'aquestes estructures per fer possible la continuació de l'obra (114 a 116-243 i 119 a 122-243) ja que per poder instal·lar els tubs era necessari aprofundir la cota. Un cop desmuntat aquest edifici s'ha documentat un estrat sorrenc i terròs de color marró fosc d'1,20-0,10m de potència que s'estén al llarg de tota la rasa, des del número 80 del carrer aiguader fins gairebé el número 86 de dit carrer, això és en un tram d'uns 80 metres de longitud inclòs el tram obert en paral·lel a la ronda litoral. És la UE 89, la qual és igual a l'estrat de sorres UE 91 (veure fotos 114 i 115-243), un estrat d'anivellament del negatiu d'arrasament UE 90 amb presència de ceràmica de finals del segle XIX i que correspon a l'arrasament per a la construcció de la Secció Marítima de l'Exposició Universal de 1888. Aquest estrat és tallat per les rases de fonamentació de l'edifici descrit més amunt, això són el negatiu de fonamentació UE 76 (veure foto 70), UE 84, UE 85 (veure foto 81 i 82) UE 118 (veure foto 72), una rasa de serveis de l'edifici UE 86 (veure foto 72 i 115-243), un negatiu d'arrasament UE 100, reomplert per UE 170 (veure foto 87 i 104), i el negatiu de construcció d'un tub de gas anul·lat UE 182. Aquest estrat d'anivellament és afectat per l'arrasament dels jocs olímpics i la construcció d'un col·lector UE 18 (veure foto 141 i 162-243)

Fort de Don Carlos

Un cop enretirat aquest nivell han aparegut part de les restes d'una sèrie d'estructures que corresponen al fort de Don Carlos. Es tracta de diferents estructures que s'han pogut identificar com l'ala nord i l'ala sud del fort i el punt de connexió d'aquest amb el camí cobert que el comunicava amb la fortalesa de la Ciutadella borbònica. A partir de l'anàlisi de la documentació planimètrica, sembla ser que aquesta part del fort no fou aprofitada com a pavelló de l'Exposició Universal de 1888, i degué ser enderrocada i colgada per obtenir la plataforma planera que s'observa a les fotografies i plànols d'època (veure figura 12). Aquestes estructures s'han documentat a partir d'1,10 m de profunditat respecte la cota de carrer actual. Durant els treballs d'obertura i d'excavació arqueològica no s'ha arribat mai a cotes de fundació del fort, seguint els criteris dels serveis tècnics del Servei d'Arqueologia de Barcelona s'ha arribat a cotes de paviments i d'arrencament de murs aeris, essent el coronament de les fonamentacions la cota final.

Aquesta edificació presentava una planta pentagonal, amb el vèrtex apuntant cap a mar a on inicialment hi hauria un dic fet amb grans blocs de pedra, essent possible que hi existís un embarcador (posteriorment, sembla que per l'acumulació de sorres, s'hi observa la construcció d'un camí cobert que arribaria fins el mar, possiblement per mantenir l'embarcador). Aquest

baluard pentagonal protegiria al seu interior un parell d'edificacions, presentant l'accés des del costat nordoest, cap a la Ciutadella. Aquest accés es realitzava mitjançant un camí cobert que salvava la distància entre les dues fortificacions i que, al seu tram central era travessat per un camí que comunicaria la ciutat amb la zona de Sant Martí. Al voltant de la muralla sembla desenvolupar-se una segona muralla amb un espai intern que actuaria de zona de ronda i a l'hora com a fossat del recinte, en cas de aconseguir creuar les defenses.

A partir de la superposició de la topografia de les restes localitzades sobre la planimetria conservada del fort de Don Carlos, s'ha pogut constatar com la part que s'ha pogut localitzar és part del perímetre exterior en el seu límit NO, el qual es desenvolupa simètricament des de l'espai central del camí cobert que el connectava amb la Ciutadella, del qual se n'ha localitzat molt parcialment el punt de contacte amb el fort. Així, per facilitar la comprensió de les restes localitzades, les descriurem seguint la subdivisió en els espais localitzats en relació a si es troben a la part nord o sud respecte al camí cobert:

- Ala sud del perímetre exterior
- Passadís de comunicació entre l'ala sud i la zona d'accés
- Punt de connexió amb el camí cobert
- Passadís de comunicació entre l'ala nord i la zona d'accés
- Ala nord del perímetre exterior

- *Ala sud del perímetre exterior*

Al sud de la rasa i afectat per la rasa de serveis de l'edifici del segle XX UE 86, el col·lector de 1992 (UE 18) i pel negatiu d'arrasament UE 90 de l'Exposició Universal de 1888 s'ha documentat el tancament de l'ala sud del fort de Don Carlos (veure plànol 30), exactament el mur del pas a cobert/fossat perimetral del fort (MR 1) amb orientació NO-SE (veure fotos 72 a 77) . Aquest mur és format pel mur UE 93 el qual és bastit amb pedres desbastades de mides petita, mitjana i gran, així com algun fragment de totxo (29x15x5 cm), tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. S'han documentat 3,40m de longitud, 1,03m d'alçada i fa 3,20m d'amplada (veure fotos 72 a 77).

A 0,90 m respecte la cara externa del mur UE 93, a la part superior del perdut camí de ronda, es va obrar al propi mur un canal de desguàs o encaix (UE 94) que es reblert per un estrat de sorres marró fosc (UE 95) totalment estèrils arqueològicament parlant i que correspondrien al moment

d'amortització d'aquesta estructura (veure fotos 72 i 73). Aquesta estructura té un petit pendent E-W, tot resseguint la mateixa orientació donada pel mur UE 93. S'han documentat 3,40m de longitud i 0,25m d'alçada, fa 0,26m d'amplada. És solidari amb el mur UE 93 i és afectat pels negatius UE 18 i 90.

Aquesta estructura que correspon a MR 1 s'assenta al negatiu de construcció UE 98, una rasa de la qual s'ha documentat 1 m de profunditat i que talla a un nivell de sorres (UE 99). Aquestes poden correspondre a les pròpies sorres del litoral de la zona on s'assenta el fort de Don Carlos (veure fotos 74 i 75).

A la part interior de MR 1 s'hi obraren directament unes escales (UE 96) (veure fotos 73, 76, 77). Únicament s'han conservat dos esglaons d'aquesta escala que és bastida amb carreuons de mida mitjana i gran lligats amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. S'han documentat 2m de longitud, 0,74m d'alçada fa 1,40m d'amplada. Aquesta escala permetria l'accés des del nord al camí de ronda no conservat que quedaria resguardat pel recreixement d'un parapet del propi mur no conservat en aquest sector de la rasa. L'escala és solidaria amb el mur UE 93, és afectada pel negatiu UE 18 i el negatiu d'arrasament UE 90.

A l'escala que acabem de descriure se li adossa el paviment UE 92 que correspon al nivell de circulació del pas a cobert/fossat perimetral del fort (veure fotos 73, 76 i 77). Part d'aquesta estructura s'ha documentat a partir de l'obertura manual de tres cales amb l'objectiu de conèixer la seva extensió i estructura (veure fotos 78 a 80). Així doncs s'ha documentat una superfície aproximada de 29m² d'un paviment bastit amb lloses de pedra plana desbastades, algunes de forma rectangular, quadrada o irregular, de mida mitjana i gran totes lligades amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. Presenta un desnivell a la zona central del pas. Aquest nivell de circulació s'entrega al mur MR 2 en direcció nord, i se li assenta el revestiment d'aquest UE 103 (veure fotos 81 a 83). La fonamentació de formigó de l'edifici del segle XX (UE 82 i UE 83) s'hi assenten directament i és cobert per l'estrat de farciment UE 89 del negatiu d'arrasament de l'Exposició Universal de 1888. A la banda est és afectada pel negatiu contemporani UE 18 (veure foto 81 i 82).

En direcció nord, a 21,50m respecte al mur de tancament sud MR 1 (veure plànol 32), s'ha documentat el mur oblic de tancament nord de l'ala sud del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos (MR 2), on si seguim la planimetria antiga hi hauria un accés vers el camí a cobert que unia el fort amb la Ciutadella borbònica (veure figures 9 i 10b). Aquest mur orienta E-

W és format pel mur UE 102 el qual és bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mides, petita, mitjana i gran, així com algun fragment de maó massís (29x15x5cm) tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina (veure fotos 81 a 84). Presenta una amplada de 0,65m, una longitud i alçada conservades d'1,70m i 0,61m respectivament. Aquest mur presenta un revestiment de morter de calç blanc amb gra de mida fina a la cara interna del mur (UE 103) que s'assenta sobre el paviment del pas a cobert/fossat perimetral del fort (UE 92) (veure fotos UE 82 a 84). S'han documentat 1m de longitud i 0,37m d'alçada, fa 0,02m de gruix. A la cara exterior també presenta un revestiment de morter de calç que se li adossa (UE 101) (veure fotos 84 i 85) que s'assenta sobre un estrat de sorres (UE 169). S'han documentat 0,15m de longitud i 0,30m d'alçada, fa 0,02m de gruix. Tots aquests elements són afectats pel retall UE 18, la rasa de fonamentació UE 85 i el negatiu d'arrasament de l'Exposició Universal de 1888 (UE 90).

L'estrat de sorres UE 169 no és afectat pel negatiu UE 90 si no que és coberta per l'anivellament de terraplenat de l'Exposició Universal (UE 89) com s'ha documentat a partir d'un sondeig realitzat mitjançant una pala mecànica (veure foto 86). Aquest estrat de sorres correspon a un estrat d'anivellament de l'interior del fort, exactament del camí que uneix l'ala sud del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos vers l'encreuament on arrenca el camí a cobert que uneix el fort amb la Ciutadella borbònica.

- *Passadís de comunicació entre l'ala sud i la zona d'accés*

A uns metres del mur oblic (MR 2), en el tram situat davant l'accés a la facultat de l'Hospital del Mar, el rebaix de la rasa de l'obra ha deixat al descobert el punt d'unió entre el fort de Don Carlos i el camí a cobert que l'uneix amb la Ciutadella Borbònica (veure plànols 33 a 36). Aquest encreuament es format per una sèrie d'estructures que s'han documentat al llarg de 24m de longitud de la rasa de l'obra en un tram de 0,50m i 1m d'amplada ja que les estructures han aparegut entre el tall oest de la rasa de l'obra i l'afectació est del col·lector de 1992 (UE 18).

Pel que fa als treballs arqueològics en aquest sector, un cop enretirada la capa de carrer actual s'ha documentat un estrat marró compacte de 0,35m de potència (UE 170) que farceix el negatiu relacionat amb la construcció de l'edifici del segle XX (UE 100). Aquest negatiu ha afectat la capa compactada d'anivellament de 1888 (UE 89) (veure foto 87). En aquest punt la cota d'arrasament de les obres de l'Exposició Universal de 1888 (UE 90) no és tan profunda com demostren els 2m de potència de murs vistos d'algunes estructures. Aquesta afectació no tant potent com en altres punts també ha permès que es conservessin la majoria dels nivells de circulació del camí a cobert

de la Ciutadella ja que l'estrat d'anivellament UE 89 cobreix l'últim nivell de circulació del camí a cobert (UE 131).

- *Punt de connexió amb el camí cobert.*

Aquesta àrea situada entre les dues ales del perímetre exterior és la més complexa de les documentades. Es tracta de les restes del camí que provenia de la Ciutadella, en el seu punt de connexió amb el perímetre exterior del fort, el qual presenta un passadís de comunicació cap a cada ala. Tot seguit descriurem la seriació estratigràfica documentada a la zona del camí, seguida de la descripció de les estructures que conformen els seus dos angles.

Quant al camí, presenta una orientació NO-SE. En el seu punt d'unió amb el fort de Don Carlos és delimitat per MR 4 a la banda sud i per MR 5 pel cantó nord (veure fotos 103 i 104). El camí és format per una sèrie de nivells de circulació superposats de manera que es va recreixent el nivell d'ús amb l'abocament de sediments sorrencs, barrejats en alguns casos amb altres elements, compactats, de manera que s'ha documentat 0,50m de potència de recreixements de nivells del camí (veure plànols 33 i 36).

El primer nivell d'ús documentat correspon a l'últim nivell de camí conservat que consisteix en un nivell gris fosc de terra batuda format per terra, escòries i morter de 0,12m de gruix i 4m d'amplada (UE 131) (veure foto 94 i 103 a 105). Aquest nivell s'adossa a MR 4 a l'extrem sud mentre a l'extrem nord és tallat per l'arrasament de les obres de 1888 (UE 90) i a l'est és afectat pel col·lector de 1992 (UE 18) que afecta tota l'estratigrafia d'aquest tram.

Sota aquest paviment s'ha documentat el següent nivell de circulació de terra batuda de color marró format per sorres i terra compactada del qual s'han documentat 4m d'amplada i 0,10m de gruix (UE 130) (veure fotos 94 i 102 a 105). Aquest nivell s'entrega a l'extrem sud al mur MR 4 i a l'extrem nord al mur MR 5. A l'est és afectat pel col·lector de 1992 (UE 18). Aquest nivell de circulació s'assenta sobre el nivell d'ús UE 129 i l'estrat de rebliment UE 130.

L'estrat UE 129 és el següent nivell de circulació del camí a cobert que mena a la Ciutadella borbònica. És un estrat marró de terra batuda format per sorres i argila de 3m d'amplada i 0,18m de gruix (UE 129) (veure fotos 94 i 102 a 105). Aquest nivell s'entrega a l'extrem sud al mur MR 4, mentre a l'extrem nord és tallat pel negatiu de reforma o reparació (UE 135) que afecta el mur

MR 5 i per la banda est és afectat pel negatiu UE 18. Aquest nivell s'assenta sobre el paviment UE 128 i UE 138.

El nivell de circulació UE 128 correspon a un estrat marró de terra batuda format per sorres i argila d'1,68m d'amplada documentada i 0,08m de gruix (veure fotos 94 i 102 a 104). Aquest nivell s'entrega a MR 4 per la banda sud mentre a la banda nord s'assenta sobre el nivell d'ús UE 138 - d'aquí els seus 1,68m d'amplada- tot i que ambdós presenten la mateixa cota en el contacte amb el paviment UE 128, això és 3,30-3,28m snm. El nivell UE 128 s'assenta sobre els paviments UE 127 i UE 126. Aquest nivell també és tallat a l'est pel negatiu UE 18.

L'estrat UE 138 consisteix en un nivell de circulació que s'assenta al paviment UE 127 i amortitza el negatiu possiblement relacionat amb alguna reparació o reforma (UE 137) del mur MR 5. És a dir, un cop s'ha practicat la reforma s'ha reomplert el retall amb un sediment que acaba funcionant com a paviment conjuntament amb el nivell d'ús UE 128 (veure foto 103 a 105). Aquest paviment de terra i sorra compactada de color marró, presenta una potència de 0,40m quan reomple el negatiu UE 137 a tocar de MR 5, mentre en contacte amb UE 128 presenta una potència de 0,08m. A l'extrem nord és afectat pel negatiu de reforma o reparació de MR 5 (UE 135) i pel negatiu de reforma de la polleguera (UE 146), de manera que presenta una amplada documentada d'1,50m. A l'est és afectat pel negatiu UE 18.

Sota aquets dos nivells de circulació descrits anteriorment s'ha documentat el següent nivell de circulació. Es tracta d'un paviment de color marró format per sorres i argila compactades (UE 127) d'1,30m d'amplada i 0,10m de gruix(veure fotos 94 i 103 a 105). En el poc més d'un metre d'amplada on s'ha documentat l'estratigrafia del camí a cobert de la Ciutadella, aquest nivell s'ha documentat a la part central del nivell de circulació UE 126 de manera que consisteix en una reparació d'anivellament d'aquest paviment que acaba funcionant com a nivell de circulació (veure fotos 103 a 105). Així doncs aquest nivell s'assenta sobre UE 126, mentre a l'extrem nord és afectat pel negatiu (UE 137) i a l'extrem es és afectat pel negatiu UE 18.

El nivell de camí UE 126 és un nivell de color marró clar de terra i sorra compactada de 2,10 m d'amplada documentada i 0,05m de gruix (veure fotos 94 i 102 a 105). Aquest nivell s'adossa al mur UE 108 i s'assenta al mur UE 111 ambdós estructures de MR 4, el mur que configura l'angle SO de l'encreuament entre el punt d'unió entre el camí a cobert de la Ciutadella i el fort de Don Carlos. S'assenta sobre el nivell de camí UE 125, i és afectat pel negatiu de reforma o reparació de MR 5 (UE 137) a l'extrem nord, mentre a l'est és afectat pel negatiu UE 18.

L'últim nivell de circulació consisteix en un nivell de terra compactada de color marró clar d'1,30 m d'amplada i 0,04 m de gruix (veure fotos 94 i 102 a 105). Es tracta del nivell de camí conservat més antic. Aquest s'adossa al mur de reforç de MR 4 (UE 111) amb el coronament del qual comparteixen la mateixa cota 3,08-3,15m snm. A la banda nord és tallat pel negatiu de reforma de MR 5 (UE 137) i s'assenta sobre l'estrat UE 124 i el farciment de la rasa de construcció del mur UE 111 (UE 122). A la banda est és afectat pel negatiu UE 18.

-Angle SO de l'encreuament

Les estructures que configuren l'encreuament del camí a cobert de la Ciutadella borbònica amb el fort de Don Carlos són la cantonada SO d'aquest encreuament, formada pels murs solidaris MR 3 i MR 4, i la cantonada NO formada pels murs solidaris MR 5 i MR 6. Aquestes estructures són les més complexes en el tram de fort descobert durant l'obertura de la rasa (veure plànol 36).

En aquest punt del fort situat a mig camí entre les dues ales del fort, és a dir entre els seus extrems sud i nord, s'han documentat aquestes estructures.

Al cantó sud i orientat SO-NE s'ha documentat MR 3, el mur del fort perpendicular al camí a cobert de la Ciutadella no documentat en la planimetria de l'època (veure figura 11a i 11b) encara que fou projectat (veure figura 10). Aquest mur ha estat arrasat pel negatiu de l'Exposició Universal (UE 90) a una cota de 2,60m snm a l'extrem sud i a 4,14m snm a l'extrem nord, de manera que aquest mur es presenta arrasat en forma de rampa, i també és afectat en el seu coronament pel col·lector de 1992 i un tub de gas (UE 18) (veure foto 88). Cal tenir en compte que el negatiu de construcció del col·lector ha arrasat els nivells arqueològics que funcionarien amb la cara interna de MR 3 de manera que hem perdut la informació dels nivells arqueològics del camí que mena de l'encreuament del pas a cobert de la Ciutadella i el fort vers l'ala sud del fort (veure fotos 87 i 92).

Pel que fa a la configuració de MR3, és format pel mur UE 104, un mur construït amb filades regulars de pedres desbastades i sense treballar de mida petita, mitjana i gran, i amb maons massissos (29x15x5cm) tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. D'aquest mur s'han documentat 10,50m de longitud, 1m d'amplada i 1,95m d'alçada fins al coronament de la fonamentació (veure fotos de 88 a 89 i 92 a 94). S'ha arribat fins a cota de fonamentació a la cara

interna d'aquest mur (veure foto 95) això és a 1,95m respecte el punt més alt del coronament del mur MR 3, exactament a 2,19m snm. Aquesta fonamentació sobresurt 0,12m de la cara interna.

El mur MR 3 presenta uns revestiments en el sector més proper al mur oblic MR 2, és a dir en l'extrem sud documentat (veure fotos 89). A la cara interna presenta un revestiment de morter de calç blanc amb gra de mida fina (UE 105) (veure fots 89 i 90) que fa 0,02m d'amplada al que se li adossa l'estrat de farciment de UE 18 (UE 58). A la cara externa del mur se li adossa UE 89 (veure fotos 89 i 91).

Aquest mur presenta un negatiu que afecta part de l'extrem nord del seu coronament interior, es tracta de l'estructura negativa UE 112, que pot correspondre a un forat de pal o de bastida obert amb posterioritat a la construcció de MR 3. Aquest negatiu és farcit per terra amb presència de morter de calç blanc de granulometria fina i maons massissos (29x15x5cm) que l'amortitza com a parament (UE 114) (veure foto 96).

A l'extrem nord MR 3 configura juntament amb MR 4, amb el qual és solidari, l'angle sud-oest de l'encreuament del camí a cobert que unia la Ciutadella borbònica i el fort de Don i és on s'instal·la la polleguera de la porta sud que permet l'accés des de l'encreuament vers l'ala sud del fort (veure fotos 93, 94 i). MR 4 també correspon al límit SE del mur del camí a cobert de la Ciutadella (veure figura 10 i 11b) on com hem vist més a munt se li adossen tots els nivells de circulació del camí. El tram de mur documentat a la rasa de l'obra fa 2m d'amplada, una longitud d'1,20m i 1,60m d'alçada i està format per varies estructures.

S'ha documentat un contrafort amb orientació S-N bastit en diagonal a les restes d'estructures de MR 4 i també de MR 3 (veure fotos 94 i 102). Aquest reforç és construït amb filades regulars de pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran lligades amb morter de calç blanc de granulometria fina (UE 111) del qual s'ha documentat 1,30m d'amplada, 1,10m de longitud i 0,65m d'alçada. Aquesta estructura que s'adossa a les altres estructures de MR 4 com són el mur UE 107 i UE 108, i s'assenta sobre el negatiu de construcció UE 122 i se li adossa el seu farciment UE 123. Així, doncs, en la construcció d'aquesta estructura es practica un retall (UE 122) que afecta l'estrat d'anivellament UE 124, l'estrat de sorres UE 121, i l'estrat de farciment (UE 164) del negatiu de construcció dels murs UE 107 i UE 108, per tant de MR 4, (UE 163)

De dalt a baix la resta d'estructures que configuren aquesta part del fort són un contrafort orientat en diagonal respecte el mur MR 3. És el mur UE 108, el qual és bastit amb pedres desbastades i

sense treballar de mida petita a gran lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina (veure fotos 93, 94 i 97 a 98). Fa 0,80m d'ample, 0,80m de longitud i 1,45m d'alçada. El seu coronament arrasat durant les obres de 1888 (UE 90) correspon a la part més alta de MR 4 i és on s'entreguen els diferents nivells d'ús del camí a cobert vers la Ciutadella borbònica (veure fotos 103 i 104). En la seva part inferior és on se li entrega l'estrat de farciment format per sorres i morter (UE 164) de la seva rasa de fonamentació- per tant del mur MR 4- (UE 163). Aquesta estructura és solidaria amb el mur UE 109, amb la qual conjuntament amb el mur UE 104 (MR 3) configuren un encaix o canal de desguàs (UE 110) (veure fotos 94 i 97). També és on s'instal·la la polleguera de la porta sud (UE 116), exactament en l'encaix que configuren conjuntament amb el mur UE 109, el mur UE 107 i el mur UE 104 (MR 3)(veure fotos 97 a 99). Part de l'extrem est d'aquesta estructura és afectat per una reparació o reforma (UE 115) (veure foto 98) de la polleguera de la porta sud, mentre l'altra part és afectada per la rasa del col·lector de 1992 (UE 18).

El mur UE 109, afectat per les obres de 1888 (UE 90), és de petites dimensions fa 0,20m d'amplada, 0,20m de longitud i 0,35m d'alçada. És bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita lligades amb morter de calç blanc de granulometria fina. Aquest mur s'entrega al mur UE 104 (MR 3) i és solidar amb el mur UE 108 amb el que configuren el desguàs o encaix UE 110 (veure fotos 94 i 97). També forma part de l'encaix de la polleguera de la porta sud de l'encreuament (UE 116) (veure fotos 94 i 97 a 98).

L'encaix o desguàs UE 110 documentat al coronament de MR 4 es troba paral·lel als nivells de circulació del camí del fort. Fa 0,20m d'amplada, 0,60m de longitud i 0,35m de profunditat, i és obrat en el mateix moment de bastir l'angle S-W de l'encreuament entre el camí a cobert de la Ciutadella i el fort de Don Carlos. Això és, a partir dels murs UE 104 (MR 3), 107, 108 i 109 (MR 4) (veure fotos 94 i 97). Aquesta estructura és afectada per les obres de 1888 (UE 90) i amortitzada per un estrat de sorres estèril arqueològicament del moment d'abandonament del fort previ a l'Exposició Universal (UE 113).

La UE 107 és l'última estructura documentada que forma part de MR 4. Aquest mur és bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran i maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. S'han documentat 0,70m d'amplada, una longitud d'1,20m i una alçada d'1,10m. Aquesta estructura s'adossa al mur MR 3 i és solidaria amb els murs UE 108, UE 109 (veure foto 94) amb els que configura el desguàs UE 110 (veure foto 97). A la seva cara nord se li entrega el nivell de sorres i morter (UE 163) que reomple el negatiu de fonamentació on s'assenta UE 107 i UE 108 (UE 164) (veure foto 102). També se li entrega el reforç

UE 111 (veure fotos 94 i 97). Al seu extrem est és afectat pel negatiu de construcció del col·lector 1992 (UE 18), on s'hi instal·la l'encaix de la polleguera de la porta sud de l'encreuament (UE 116) on una de les seves reformes o reparacions afecta el mur desmuntant-lo (UE 115) (veure fotos 94, 97, 98 i 101).

A l'extrem est del mur MR 4 i entre el mur MR 3 es va bastir l'encaix de la polleguera de la porta sud de l'encreuament entre el camí a cobert de la Ciutadella i el fort de Don Carlos (UE 116) (veure foto 93 i 94). Aquesta polleguera és afectada per les obres de l'Exposició Universal de 1888 (UE 90) en el seu coronament (veure foto 99) i a l'extrem est és afectada per la construcció del col·lector de 1992 (UE 18) que ha tallat en secció aquesta estructura i ha permès documentar com la seva construcció i les diferents reformes que s'hi realitzaren (veure foto 99).

Aquesta polleguera consisteix en un encaix quadrat d'1,50m d'alçada amb unes cares internes conservades de 0,30-0,20m. Aquest encaix és revestit per una sèrie de revestiments i reformes.

La darrera reforma de la polleguera (UE 117) consisteix en el revestiment format per fragments de maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç de color groc amb gra de mida fina que el revesteix com a enlluït, de 0,10 m de gruix que s'adossa a les cares de l'encaix, això és una superfície de 0,40m d'ample i 0,85m de longitud i (veure fotos 99 a 100). S'aplica a la part superior de l'encaix, exactament a partir de la cota on el negatiu de reforma (UE 115) afecta el revestiment UE 119 i talla els murs UE 107 i UE 108 (veure foto 98, 100 i 101). A aquesta reforma se li assenta la capa de morter UE 132, element estructural pràcticament arrasat per (UE 18) on també s'adossa el revestiment UE 117 (veure foto 98 i 101). Aquest revestiment és afectat en la part superior per les obres de 1888 (UE 90) i a l'est per la construcció del col·lector de 1992 (UE 18)

La següent reforma de la polleguera de la porta sud consisteix en una capa de 0,08 m de gruix de morter de calç de color gris amb gra de mida fina (UE 120) que revesteix com a enlluït el primer revestiment de la polleguera (UE 119). És una reforma documentada a la part inferior de l'angle SO de l'encaix de la polleguera en una superfície de 0,30x0,30m (veure fotos 98 i 101). Aquesta reforma es afecta per la construcció del col·lector de 1992 (UE 18).

L'últim revestiment documentat correspon al primer revestiment de la polleguera conservat (UE 119). És bastit amb fragments de maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç de color blanc amb gra de mida fina que el revesteix com a enlluït. Es localitza a la part inferior de l'encaix de la polleguera, on presenta un gruix de 0,08m i ocupa 0,30x0,65m de superfície. Aquesta

estructura és afectada pel negatiu de reforma o reparació de la polleguera (UE 115) (veure fotos 98 i 101) i pel negatiu UE 18.

Encara que aquesta polleguera no presenta el mateix nivell de conservació que la polleguera de la porta nord (UE 143) (veure fotos 110 i 115) i que tractarem més endavant, el seu funcionament ha de ser el mateix. És a dir la polleguera presenta un encaix de quatre cares en la seva part inferior, per tant tancat, que no s'ha conservat però que fou bastit a partir de la construcció del mur UE 107 adossant-lo al mur UE 104 (MR 3) (veure fotos 94, 98). La base de la polleguera també estaria construïda de la mateixa manera i seria on recolzaria l'eix de la porta. Aquest encaix romandria tancat fins arribar a una cota superior a la reforma UE 115, possiblement a partir de la cota de coronament del mur UE 111 i del primer nivell de circulació del camí a cobert (UE 125), cotes a partir de les quals la porta podria girar sobre el seu eix (veure fotos 94, 98 i 102). No obstant això al no tenir nivells arqueològics del camí a cobert ni de l'accés a l'ala sud amb relació directa a aquesta estructura hem de suposar que les reformes és van practicant a mesura que es van recreixen els nivells de circulació del camí a cobert i/o viceversa.

-Angle NO de l'encreuament

A una distància de 4 metres en sentit nord, a l'altra banda del angle SO de l'encreuament entre el camí a cobert i el fort de Don Carlos (MR3 i MR4) s'ha documentat restes de l'angle NO (veure plànol 36) format per les estructures solidaries MR 5 i MR 6 (veure foto 103, 105 i 106). Efectivament, l'obertura de la rasa de l'obra en aquest tram ha ficat al descobert la cara interna del mur UE 148 (MR 6) i part del mur MR 5, estructures on s'instal·la la polleguera de la porta que dona accés a la part nord del fort (veure foto 103, 105 i 106). Aquestes estructures han estat afectades pel col·lector de 1992 (UE 18) en el coronament i la cara interna del mur MR 6 (veure fotos 106, 119, 122 i 123) i a l'extrem est pel que fa a MR 5 afectant part de l'estructura on s'instal·la la polleguera de la porta nord (veure foto 106 i 114). Encara que en aquest tram ha destruït part l'estratigrafia associada a les estructures de l'angle NO del fort de Don Carlos encara que s'ha conservat un espai de 0,50m d'ample i no més de 2 metres de longitud de nivells arqueològic *in situ* tallats a l'est pel col·lector (UE 18) (veure foto 107).

Les obres de l'Exposició Universal de 1888 (UE 90) han afectat el coronament del mur UE 148 (MR 6) (veure fotos 106, 120 i 121) i del coronament de MR 5, això és UE 158, i també la polleguera de la porta nord, això és UE 142, UE 143, UE 145 (veure foto 106 i 107).

El mur on s'instal·la la polleguera de la porta nord (MR 5) correspon també al límit NE del mur del camí a cobert de la Ciutadella (veure figura 10 i 11b). La rasa de l'obra ha ficat al descobert un tram d'estructura de reduïdes dimensions, així presenta 1,35m d'amplada, 0,82m de longitud i 1,75m d'alçada. Aquest mur presenta certa complexitat, així de dalt a baix les estructures que configuren MR 5 són un contrafort a la part superior (UE 158), el mur de la polleguera (UE 147) una reforma d'aquesta (UE 142), la polleguera (UE 143) amb el seu revestiment (UE 145) i un contrafort a la part inferior (UE 141) (veure foto 106).

Del contrafort (UE 158) situat a la part superior del que s'ha conservat de MR 5 s'ha documentat un petit tram de 0,15m d'amplada, 0,15m de longitud i 0,20m d'alçada. És bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita i mitjana, i maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. El seu funcionament ha d'ésser similar al contrafort de l'angle SO (UE 108). Aquesta estructura s'adossa al mur MR 6 i conjuntament amb l'estructura UE 147 basteixen part de l'encaix (UE 143) de la polleguera de la porta nord. En el tram documentat se li adossa el nivell del camí ca cobert UE 130 (veure fotos 105 i 106).

El mur de l'angle NO de l'encreuament (MR 5) presenta un contrafort o reforç en sentit E-W (UE 141) que reforça la part inferior de la cara externa del mur adossant-se al mur UE 147 (veure foto 105 i 106). Aquest reforç s'assenta en el negatiu de construcció (UE 139) i se li adossa el seu farciment (UE 140). Per a la seva construcció foren afectats el farciment de la rasa de construcció del mur UE 107 (UE 166), un nivell de sorres (UE 121) i l'estrat on s'assenta el primer nivell d'ús del camí (UE 124). Aquest reforç és bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran i maons massissos (29x15x5cm) tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria fina. D'aquesta estructura s'ha documentat una amplada de 0,50m, una longitud de 0,25m i un alçada de 0,50m. Aquesta estructura és afectada en el seu coronament pel negatiu (UE 135), mentre a l'extrem sud se li adossa el nivell de sorres (UE 138) del negatiu que afecta els nivells de camí (UE 137) (veure foto 105).

L'estructura central del mur MR 5 consisteix en la polleguera de la porta nord que s'instal·la principalment en el mur UE 147 el qual sobre surt 0,50m de MR 5 (veure fotos 105 i 106). Aquest mur és bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran i maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. S'han documentat 0,70m d'amplada, una longitud de 0,50m i una alçada d'1,65m. En la configuració de l'encaix de la polleguera (UE 143) el mur s'adossa a la cara interna del mur UE 148 (MR 6) (veure foto 114) i és solidari amb el mur UE 158 (veure foto 106 i 116). Una de les reformes de la polleguera l'afecta

(UE 146) desmuntant part del seu coronament (veure fotos 105, 110, 114 i 116 a 118), relacionat amb el negatiu UE 135, encara que no hi ha relació estratigràfica directa. A aquest mur se li entreguen els sediments (UE 136) de rebliment del negatiu (UE 135) que afecta el coronament del reforç inferior de MR 5, el nivell d'ús (UE 138) que amortitza el negatiu (UE 137) relacionat amb alguna reforma de MR 5, exactament de la polleguera de la porta nord. També se li adossa el nivell que farceix (UE 140) el negatiu de fonamentació del reforç UE 141 (veure foto 105). També se li adossen els nivells de farciment de sorres (UE 159) i de morter barrejat amb sorres (UE 160) de la seva rasa de construcció en la part interna del mur (UE 161), i el farciment de sorres (UE 166) de la seva rasa de construcció en la part externa del mur (UE 165) (veure fotos 113 a 114 i 115 respectivament). Al no esgotar l'estratigrafia arqueològica, ja que correspon a la cota final d'obra, aquests dos retall s'han diferenciat tot i ésser considerat iguals. Aquests negatius de construcció retallen un nivell de sorres (UE 162) en la cara interior del mur i en la cara externa del mur (UE 121) que poden correspondre al mateix nivell (veure foto 114 i 115).

La polleguera de la porta nord (UE 143) és un dels elements constructius del fort més ben conservats que s'ha documentat en el tram de rasa de l'obra. Aquesta consisteix en un encaix construït en el moment de bastir el contrafort superior de MR 5 (UE 158), el mur UE 147 i el mur UE 148 (MR 6) (veure fotos 106 i 114). Aquest encaix presenta 0,40m en les seves quatre cares i 1,65 m d'alçada. En aquesta estructura s'ha documentat la reforma (UE 146), en la qual per extreure l'eix de la porta o practicar-hi alguna reparació es va afectar el mur original on es basteix l'encaix (UE 147) el nivell de circulació d'accés a l'ala nord del fort (UE 152) i el nivell de sorres (UE 159) que farceixen el negatiu de fonamentació de la cara interna d'aquest mur (veure fotos 105, 110, 114 i 116 a 118). A la banda exterior afecta el nivell de camí UE 138. Aquest desmuntatge implica la reconstrucció de part de l'encaix desmuntat, això és a partir de la construcció de l'estructura UE 142 (veure fotos 105, 110, 114 i 116 a 118). Aquesta estructura és bastida amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran i maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç de color gris amb gra de mida fina, que presenta una amplada de 0,70m, 0,50m de longitud - mesures idèntiques al mur UE 147 - i una alçada de 0,42m. En aquest tram reformat és on s'ha documentat el revestiment (UE 145) de la polleguera el qual és bastit amb fragments de maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç de color groc amb gra de mida fina que el revesteix com a enlluït (veure foto 116 i 117).

L'últim moment de funcionament d'aquesta polleguera, i l'únic que s'ha documentat a la porta nord, és el de després d'aquesta reparació i consisteix en els nivells de circulació de l'accés a l'ala nord del fort. Aquests nivells són UE 151 que s'assenta sobre la reparació de la polleguera (UE

146) i s'adossa al mur reparat (UE 142), i l'últim nivell d'ús d'aquest camí (UE 149) que s'assenta sobre l'anivellament de sorres i morter (UE 150) (veure fotos 107 i 109 respectivament). Mentre a la banda externa, la del camí a cobert, únicament s'ha documentat la relació d'un dels últims nivells de circulació que se li assenta (UE 130) (veure foto 105).

Tant la polleguera com el seu revestiment són afectats en la part superior per les obres de l'Exposició Universal de 1888 (UE 90) moment en el qual també s'amortitza la polleguera com s'ha documentat a partir d'un nivell de llimós i orgànic de color negre (UE 144) que reomple l'espai on es situaria l'eix de la porta nord (UE 144) (veure foto 116).

- *Passadís de comunicació entre l'ala nord i la zona d'accés*

L'accés a l'ala nord del fort és delimitat al sud pel mur MR 5 on s'instal·la la porta que comunica aquesta part del fort amb el camí a cobert (veure plànols 33 i 37), a l'oest es tancat i protegit perimetralment pel mur MR 6, no documentat en la planimetria de l'època (veure figura 11a i 11b) encara que fou projectat (veure figura 10), mentre a l'est sabem a partir de la planimetria de l'època que l'accés estaria delimitat per la part elevada del fort (veure figures 9, 10a i 10b).

El mur MR 6, format per l'estructura UE 148 i orientat NO- SE - com ja hem vist perpendicular al camí a cobert de la Ciutadella - és bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran, així com algun fragment de maó (29x15x5cm), tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina (veure fotos 120 i 121). S'han documentat 8,50 m de longitud i 1,85m d'alçada i 1m d'amplada. A una cota de 2,20m snm, s'ha documentat una sabata de fonamentació a la cara interna que sobresurt 0,17cm respecte la cara (veure foto 114). Aquest mur (MR 6) és solidari amb MR 5, entre els dos s'instal·la la polleguera que dona accés al pas vers l'ala nord del fort format per diversos nivells de circulació, UE 149, amb la seva preparació UE 150, i els altres nivells d'ús UE 151 i 152 que s'adossen al mur UE 148 (veure fotos 106 a 112). A aquest mur també se li adossen els farciments (UE 159 i 160) de la rasa de construcció del mur UE 147 (UE 161), i el nivell de sorres UE 162 (veure fotos 113 i 114 respectivament). És afectat pels negatius UE 18 i 90 en el seu coronament, mentre en un tram de dos metres de longitud presenta un arrasament a la seva cara interna (UE 18) (veure fotos 106, 119, 122 i 123). Tant a la cara interna com a la cara externa se li adossen els nivells de terraplenat de les obres del 1888 (UE 89) (veure fotos 119 a 121).

Els nivells associats a l'accés nord del fort estan situats a la cara interna del mur UE 148 (MR 6). Si bé han estat afectats per l'arrasament del col·lector de 1992 (UE 18) s'ha conservat un espai de

0,50m d'ample i no més de 2 metres de longitud de nivells arqueològic *in situ* però tallats a l'extrem est (veure foto 107). Aquests nivells s'han conservat fins a dia d'avui ja que l'estrat d'amortització de terra compactada d'aquest moment (UE 89) s'assenta directament sobre l'últim nivell de circulació (UE 149).

Així doncs en un tram de no més de 2 metres de longitud i 0,50m d'ample s'han documentat els nivells de circulació del camí que comunicava l'ala nord del fort amb l'encreuament del camí a cobert en el punt d'unió amb el fort. Aquests nivells s'han excavat manualment. Cal tenir en compte que conjuntament als nivells del camí a cobert corresponen a l'única estratigrafia conservada d'aquest moment de funcionament del fort.

El primer nivell de circulació documentat és un estrat d'argila i terra compactada (UE 149) de 0,04m de gruix que s'adossa al mur MR 5 i al mur MR 4 exactament a l'estructura de l'última reforma de la polleguera de la porta nord (UE 142) (Veure foto 107). D'aquest nivell s'ha documentat diferents fragments de ceràmica entre ells un fragment d'un plat de porcellana de la producció Pickman/Cartuja. Aquest nivell s'assenta sobre una preparació de runa i sorres (UE 150) de 0,30m de potència que s'adossa al mur MR 6 i a l'estructura UE 142 (MR 5) (veure foto 108). D'aquest estrat s'han recuperat diferents fragments de ceràmica entre ells un fragment d'un plat de pisa blanca datat entre la meitat del segle XVIII i el segle XIX.

Un cop s'ha excavat aquest nivell s'ha documentat un nivell de circulació format per argila i sorres compactades de color negre i 0,04 m de gruix (UE 151) del qual s'han recuperat diferents fragments de ceràmica entre els quals cal destacar un fragment d'un plat de ceràmica blanca i blava d'influència francesa amb decoració floral i un fragment d'un fons d'un plat de pisa blanca que s'inclouen dins el segle XIX. Aquest nivell que s'entrega al mur MR 6 s'assenta sobre el nivell d'ús UE 152 i sobre el negatiu de reparació de la polleguera nord (UE 146), on s'assenta la reforma UE 142 a la qual s'entrega (veure fotos 109 i 110).

L'últim nivell de circulació d'aquest espai de comunicació entre l'ala nord i l'encreuament, consisteix en un estrat de color marró d'argila i sorres compactades de 0,06 m de gruix (UE 152). Aquest nivell és afectat per la reforma de la polleguera de la porta nord (UE 146) i s'entrega al mur de tancament NO del fort MR 6 i s'assenta a l'estrat de sorres d'anivellament del fort (UE 162) (veure fotos 111 i 112).

- *Ala nord del perímetre exterior*

En el tram paral·lel a la ronda litoral l'obertura de la rasa de l'obra ha ficat al descobert una sèrie d'estructures que corresponen amb el tancament de l'ala nord del camí a cobert/fossat (veure plànols 38-39) que circumval·lava la fortificació (MR 7). El nivell d'afectació d'aquestes estructures és important, la construcció d'un tub del gas actualment en desús relacionat amb les naus i infraestructures de la Catalana del Gas ha afectat les restes, ja que la rasa del tub (UE 182) les talla perpendicularment a la rasa de l'obra, encara que no arriba a afectar el paviment enllosat (UE 179) del camí a cobert/fossat perimetral del fort (veure foto 124). Aquestes estructures també han estat afectades per l'arrasament de l'Exposició Universal de 1888 (UE 90), així doncs un cop enretirat l'estrat de terraplenat i condicionament d'aquest mateix moment (UE 89) s'ha documentat l'ala nord del fort. En aquest punt també s'ha documentat un estrat sorrenc negre de composició orgànica de 0,10 m de potència i estèril arqueològicament parlant (UE 173) que cobreix les restes no afectades durant l'Exposició Universal i que estan relacionades en el moment d'abandonament del fort previ a l'enderroc de 1888, això és a partir de 1868 (veure fotos 130 i 131). D'aquest nivell s'han recuperat diversos fragments de ceràmica dels quals destaquen un fragment de porcellana i un a vora d'un plat de Pickman/Cartuja amb decoració vegetal datables a la meitat del segle XIX. Aquest nivell és arrasat per UE 90, i cobreix l'enllosat UE 179 i les estructures del mur perimetral (MR 7), el camí de ronda (UE 176), l'escala (UE 178), s'adossa al parapet (UE 174) i reomple l'encaix o desguàs (UE 175). Amb tot si bé aquesta part del fort es presenta molt afectada, les estructures de l'ala nord no han estat desmuntades durant les obres de 1888 de manera tan dràstica com en l'ala sud de manera que l'estat de conservació de gran part de les estructures ha permès conèixer millor el funcionament del camí a cobert/fossat perimetral del fort.

Tal i com passava a l'ala sud, el mur de tancament nord (MR7) és complex, presenta una amplada total de 3,43m (incloent els 0,20m de la banqueta de fonamentació), i una alçada total de 2,14m i una orientació NO-SE (veure foto 124).

El MR7 es troba conformat per un nucli constructiu (UE 177), bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mides petita, mitjana i gran, així com algun fragment de maons massissos (29x15x5cm), lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. Té una amplada de 3,20m, una longitud de 3,13m i 1,33m d'alçada (veure foto 124 i 126). Aquest nucli constructiu és solidari amb les estructures que descriurem a continuació, el parapet (UE 174), el desguàs o encaix (UE 175), el camí de ronda (UE 176) i les escales (UE 178).

En aquesta estructura s'hi obraren unes escales (UE 178) de les quals s'han conservat únicament dos esglaons, la resta foren espoliats o arrasats durant les obres de 1888 (UE 90), formats per carreuons de mida mitjana i gran lligats amb morter de calç blanc amb gra de mida fina (veure foto 124 i 126). Tallat en la part central per la rasa del gas (UE 182) S'han documentat 1,40m de longitud, i fa 2m d'amplada i 0,74m d'alçada.

Les escales donaven accés a un camí de ronda, conservat en aquest punt, empedrat amb lloses de forma rectangular i quadrada lligades amb morter de calç blanc de granulometria fina (UE 176). Tallat en el punt mig de la rasa pel tub de gas (UE 182) aquest camí de ronda presenta una amplada d'1,70m i 2,30m de longitud (veure fotos 124 i 128).

El camí de ronda quedava resguardat pel recreixement d'un parapet del propi mur (UE 174), tallat en la part central per la rasa del tub de gas (UE 182) s'han documentat uns 2,30m de longitud, i feia 0,70m d'amplada i una alçada conservada de 0,81m, amb la cara interior atalussada. És bastit amb carreuons, pedres desbastades i sense treballar de mides petita, mitjana i gran, així com algun fragment de totxo, tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina (veure fotos 124, 127 i 133 a 137).

En el punt d'inflexió entre l'arrencament d'aquest parapet i la part superior del camí de ronda, es va obrar al propi mur un canal de desguàs (UE 175), entre el mur UE 177 i el camí de ronda UE 176. Aquest es va trobar reblert per l'estrat de sorres (UE 173) relacionat amb l'abandonament d'aquesta part del fort, previ al seu enderroc (UE 90), relacionat, com ja s'ha esmentat, amb les obres de l'Exposició Universal de 1888, que comportaren el rebliment del sistema defensiu perimetral. El desguàs afectat en la part central per la rasa del tub (UE 182) fa 0,25m d'amplada i 0,50m d'alçada, i s'han documentat 2m de longitud (veure fotos 124, 127 i 129 a 133).

A la part inferior exterior, a diferència del tram sud, s'ha pogut documentar l'existència d'una banquetta constructiva, que sobresurt uns 0,17m, rematada amb fragments de maó massís, assentant-se tota l'estructura a l'encofrat perdut dins el negatiu constructiu UE 184, practicat a les sorres UE 183, que possiblement corresponen amb el litoral del moment de construcció de la fortificació (veure fotos 135 a 137). Sobre aquest nivell de sorres s'ha documentat un altre nivell format per sorres de 1 m de potència (UE 185) que s'adossa a la cara externa del mur perimetral del fort (MR 7) que pot correspondre a les sorres del glacis d'aquesta estructura. Aquest estrat és tallat per les obres de 1888 i la rasa del tub de gas en desús (UE 182).

Al peu de l'escala UE 178, arrencava el paviment UE 179, conformat per lloses de pedra plana desbastades, algunes de forma rectangular, quadrada o irregular, de mida mitjana i gran, lligades amb morter de calç blanc amb gra de mida fina (veure fotos 124 a 126). S'ha documentat una superfície aproximada de 2,40m², quedant amortitzat també pel nivell d'abandonament del fort (UE 173).

Conclusions i interpretació

Autors: Laro Sánchez i Jordi Chorén

La present intervenció arqueològica preventiva ha afectat a un traçat lineal que discorre pel carrer de Ramon Turró, 120-132, carrer d'Àvila, 2-40, avinguda d'Icària, 123-197, carrer de la Marina, 20-24, carrer de Salvador Espriu, 1-21, avinguda del Litoral, 2-22, carrer del Doctor Aiguader, 78-88, als districtes de Sant Martí i Ciutat Vella de la ciutat de Barcelona.

En aquest espai, s'han dut a terme els rebaixos necessaris per a desenvolupar el projecte constructiu de l'ampliació de la xarxa urbana de climatització de fred i calor per a la connexió a l'Hospital del Mar. Aquests treballs han implicat la realització de rebaixos entre 2 i 5 metres de fondària i més de tres metres d'amplada, segons la zona. La zona afectada és distingida com a d'interès arqueològic i alt valor històric, pel que ha estat necessari dur a terme un seguiment dels rebaixos i moviments de terres implícits en l'obra de remodelació. No s'ha fet seguiment durant l'obertura dels trams que comprenen el carrer de la Marina 20-24, carrer de Salvador Espriu 1-21 i l'Avinguda de Litoral 2-22, donat que era una zona que ja es sabia que havia estat rebaixada sense control arqueològic durant les obres de transformació dels Jocs Olímpics, encara que s'ha fet un control visual un cop havia finalitzat l'obertura de la rasa.

Al llarg de tot el procés de control, s'ha pogut constatar com a sota de la pavimentació actual, de forma general ens trobem amb reblerts i rases de serveis relacionats precisament amb la gran transformació del barri a la dècada dels anys 80 i 90 del segle XX. No obstant, cal destacar que, al carrer Ramon Turró, es va poder constatar la presència de sorres de platja i de llims de pertanyents a la zona de llacunes i aiguamolls, terrenys pantanosos - la zona era coneguda com la Llacuna o el Bogatell (per la riera històrica que l'alimentava) - que al llarg del temps es van anar dessecant per tal d'aconseguir terrenys aptes per a la ramaderia i els conreus. Sobre d'aquests estrats s'ha documentat un estrat heterogeni d'abocaments de runa, sutge, etc., de color negre que correspondrien als anivellaments per a l'edificació del pla Cerdà.

Tot i els grans rebaixos que ha patit aquesta àrea al llarg del darrer segle, també es va poder identificar dues zones amb restes arqueològiques parcialment conservades, la primera al tram del carrer d'Àvila amb la confluència amb avinguda d'Icària, amb les restes del que sembla una fàbrica prèvia al pla Cerdà i la segona al carrer del Doctor Aiguader, just davant la façana de l'actual facultat d'infermeria annexa a l'Hospital del Mar, a on ens trobem amb les restes del fort de Don Carlos.

Així, al llarg de tots els treballs, podem parlar de diverses fases d'ocupació, les quals degut a la manca de materials arqueològics i al limitat de l'espai de treball, s'han complementat amb el buidatge i estudi de planimetries, fotografies i ortofotomapes de la zona, que ens permeten establir una seriació cronològica de l'evolució dels espais.

Fase 1. Segle XVIII

Ens trobem davant una zona de formació relativament recent, sobretot pel que fa a l'àrea del carrer del Doctor Aiguader.

L'àrea més interior es corresponia amb llacunes que s'estenien fins al riu Besós, les quals no van començar a ser dessecades a la nostra àrea fins el moment de construcció de la Ciutadella Borbònica, per tal d'obtenir una esplanada de seguretat al voltant.

Pel que fa a l'àrea més propera al mar, es va formar a partir de l'acumulació de sorres procedents de la corrent del riu Besós, acumulades a partir del segle XV darrera del nou port de la ciutat de Barcelona.

Al segle XVIII arrel de la construcció de la ciutadella borbònica, es bastí un fortí a la platja, denominat com a fort de Don Carlos, comunicat amb el baluard de don Felip a través d'un camí cobert. Aquest fort de planta pentagonal permetia controlar directament el litoral, i sembla que inicialment es construï amb una escullera que protegia el seu frontal de l'aigua del mar, tot i que amb posterioritat l'avenç del litoral va ocasionar que anés quedant allunyat del mar, i s'hi afegís un altre camí cobert, que sortiria del seu vèrtex per comunicar amb un embarcador.

D'altra banda, el camí cobert era travessat pel camí que comunicava Barcelona amb la zona de Sant Martí de Provençals, presentant un pas al seu punt central (actualment a l'espai de les vies del ferrocarril). D'aquest camí tant sols s'ha pogut identificar el seu extrem final, ja en el punt d'unió amb el fort.

Quant a l'estructura del fort de Don Carlos, presentava una fortificació interna, a on, segons els plànols hi hauria el polvorí i el cos de guàrdia, envoltats per una muralla a la qual s'hi accedia per una rampa. Envoltant aquesta fortificació, trobaríem un cos defensiu perimetral, envoltat per una

segona muralla que conforma un cos perimetral. Precisament la part més propera a la Ciutadella d'aquesta cos perimetral és la que s'ha pogut localitzar parcialment a la present intervenció.

Aquest cos perimetral es tractaria d'un corredor d'uns 7m d'amplada a tots els costats, menys al que dona a la Ciutadella, a on als angles manté aquesta amplada, mentre a la part central es redueix fins als 2 o 3m, conformant dues ales defensives que permeten protegir la zona d'accés i uns corredors que les comuniquen amb el camí cobert. Malauradament, el limitat de l'obertura i la presència del col·lector han impedit corroborar aquestes mesures en cap punt.

El fort es va construir directament sobre les sorres litorals i per la part que s'ha pogut localitzar no s'hi ha identificat cap altre element defensiu més enllà d'aquest perímetre exterior. Tanmateix, és possible que hagués existit un glacis, del qual en podrien ser restes el nivell de sorres UE 185, identificat parcialment adossant-se al límit nord (MR 7), i conservant un metre de potència, tot i que també podria tractar-se d'una acumulació natural per la formació dunar del litoral.

Quant al camí cobert s'ha pogut identificar molt parcialment en el seu extrem oblic final, (MR 5 i MR 6), intuïnt-se la presència del pas de ronda a la part superior (aquestes restes es van poder identificar pràcticament al perfil de la rasa). Presentaria una amplada de 6m entre els passos de ronda, reduint-se als 2m (veure figura 13 i plànol 27) a la zona de pas central. El nivell de circulació va anar variant amb el temps i, tot i no haver pogut excavar el seu espai interior, sembla haver estat format per sorres compactades, identificant-se a una cota de 2,80m snm. Aquests dos murs són solidaris amb els murs de façana del perímetre defensiu exterior del fort i, just a l'angle intern, s'ha pogut identificar sengles pollegueres, fet que indicaria l'existència d'una porta en aquest punt.

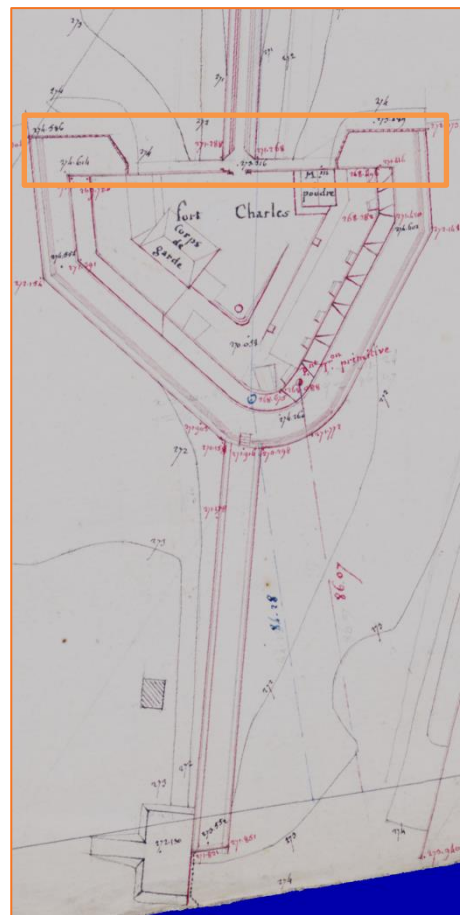

Fig. 13. Detall del plànol "El lever-nivelé de la place de Barcelona" (1823-1827). Fons del Service Historique de la Défense. Chateau de Vincennes. Ressaltada la zona parcialment localitzada.

A l'interior de les ales nord i sud del perímetre defensiu, s'ha pogut documentar parcialment sengles passos de ronda, amb restes d'un sistema de drenatge de l'aigua de pluja i d'escales per poder-hi accedir i que salvarien una diferència de nivell d'entorn a un metre, entre el pas de ronda i el nivell de circulació interior, format per un paviment enllosat, que segurament circumdaria la totalitat de la fortalesa central.

Els murs de les ales defensives presenten unes amplades d'entorn als 3,20m i unes alçades conservades de fins a 2,10m, tot i que haurien estat més alts (com a mínim 2,50m per poder protegir als soldats que anessin pel pas de ronda amb efectivitat).

Es desconeix la cota de circulació entre aquests espais i la zona d'accés del camí cobert, ja que no s'ha pogut identificar per la presència d'un col·lector, tanmateix, la cota de circulació del camí cobert sembla haver estat superior, motiu que fa pensar que hi hauria alguna rampa de comunicació entre aquests espais i el camí.

Fase 2. Inicis segle XIX a 1855

A partir de la documentació planimètrica existent, podem saber que a inicis del segle XIX l'acumulació de sediments havia fet avançar ja uns 650m el litoral, com a mínim a la zona del fort de Don Carlos, ja al 1823 es pot constatar que se li havia afegit a la seva part frontal un altre camí cobert que salvava la distància fins al mar, a on hi havia el que sembla un petit embarcador (veure figura 13 i plànol 27).

El 1839 a tocar del camí de Sant Martí i fora del límit de l'esplanada de la Ciutadella, es construeix l'actual cementiri del Poblenou. Al voltant d'aquest camí, i a la proximitat del cementiri.

D'altra banda, el 1848 es construeix la primera línia de ferrocarril, que travessaria forçosament el camí cobert que comunica el fort de Don Carlos amb la Ciutadella. De fet, al 1855 ja es pot observar com havia quedat seccionat pels dos ramals de vies existents i que duïen a l'estació "Barcelona termino" futura estació de França.

Fase 3. 1855-1882 Construccions al carrer d'Àvila.

Dins d'aquest període de temps hem de situar les restes de la possible fàbrica localitzada a la present intervenció a la confluència del carrer d'Àvila i l'avinguda d'Icària.

Es tracta d'una edificació de grans dimensions, però en molt mal estat de conservació, bastida amb murs amb una fonamentació a l'encofrat perdut dins les sorres del litoral, i amb un aixecament aeri de totxo massís, sense cap indicatiu de revestiment intern.

Sembla que ens trobaríem davant del seu límit oest, i podríem conservar part del seu angle pel sud, identificant-se 5 àmbits ben definits, alguns dels quals conservaven les pavimentacions de rajols (en el cas de l'àmbit 5 es va identificar un segon paviment sobreposat), sense cap altre agençament visible.

Cal esmentar que per la banda nord-oest, es va poder documentar parcialment un altre fragment de mur que podria formar part del mateix edifici o bé d'un altre annexat a tenor de la seva tècnica constructiva, tanmateix, no es conservava cap tipus de relació entre les estructures.

Així mateix, a l'avinguda d'Icària es va identificar una canalització que sembla que partia d'un mur, tot realitzat amb la mateixa tècnica, el que ens fa pensar que podríem trobar-nos amb una canalització d'aquest edifici, en paral·lel al traçat del camí del cementiri.

Tot i l'absència de material arqueològic que ens permeti datar la seva construcció o la seva funcionalitat, a partir de l'observació de les diverses planimetries conservades, podem constatar que, el 1855 encara no hi apareixen, mentre que al 1882 ja s'ha executat en aquest punt la reforma del pla Cerdà, fet que ens fa englobar la construcció, ús i enderroc d'aquesta fàbrica en el període comprès entre els anys 1855 i 1882, essent molt possible que es relacioni amb unes edificacions que s'intueixen en un plànol comercial de 1870, que indica edificacions fora de les trames previstes de les illes de l'eixample, sense cap tipus de referència mètrica fiable.

L'execució del pla Cerdà comportà l'enderroc d'aquestes estructures, donat que el traçat de l'actual carrer d'Àvila les travessava. Des d'aquest moment fins a l'actualitat aquest carrer no ha patit grans transformacions, amb l'excepció de la creació de noves xarxes de serveis.

Fase 4. 1869-1888 De la Ciutadella a l'Exposició Universal

El 1869 l'Ajuntament de Barcelona inicia l'enderroc de les muralles i de la Ciutadella borbònica, finalitzant així la funció militar d'aquest espai i permetent el desenvolupament dels entorns.

L'espai ocupat per l'antiga fortalesa es converteix en un parc públic des d'un primer moment, el qual quan estava a mig construir, fou triat per acollir l'exposició universal de 1888. El recinte firal principal ocupava el parc pròpiament, però s'iniciava el recorregut des de l'Arc de Triomf i finalitzava al mar, a on es va construir la secció marítima de l'exposició.

Per tal de salvar l'espai ocupat per les vies del tren, es va construir un viaducte de ferro, a mode de passeig amb escales monumentals a banda i banda, quedant la del costat de mar a poca distancia de la façana del fort.

Fig. 14. Fotografia de la secció marítima de l'exposició universal de 1888. Realitzada per J. E. Puig. Al centre es pot observar la presència de la muralla interna del fort de Don Carlos al qual se li ha afegit un pont per comunicar amb la resta dels pavellons a la zona de l'antic camí cobert cap a l'embarcador. Extret de: arxiufotografic.bcn.cat

Fig. 15. Fotografia del pont de Don Carlos i al fons la secció marítima de l'exposició universal de 1888. Just darrera l'escalinata d'accés al pont, s'intueix part del fort. Extret de: <http://sihistoria.blogspot.com.es/2013/05/exposicion-universal-1888-explicada.html>

Tot i que el fort de Don Carlos fou integrat com a pavelló de marina militar de l'exposició universal, es va enderrocar i colgar el seu perímetre defensiu exterior, així com el tram final del camí cobert, elements que s'han pogut identificar a la present intervenció, davant de l'actual facultat d'infermeria del carrer Doctor Aiguader.

Fase 5. 1888-1927. Etapa final del fort

Un cop acabada l'exposició universal, els pavellons que havien constituït la seva secció marítima sembla que es van mantenir en peus.

El 1914, degut a una epidèmia de tifus, alguns dels pavellons es van adaptar per acollir als malalts, essent conegut com a Hospital d'infecciosos. L'any següent es va decidir fer-ho de forma permanent.

Tot i que el fort de Don Carlos continua apareixent a fotografies i plànols fins l'any 1927, i per tant, no es va enderrocar en acabar l'exposició universal com la major part dels edificis, es desconeix l'estat en què es trobava o bé si va tenir algun ús durant aquest període, més enllà de ser un mirador al final del viaducte de Don Carlos.

Fase 6. 1927-1990. Pavellons d'accés Hospital del Mar

L'any 1927 s'inicien les obres de construcció del projecte de l'arquitecte Josep Plantada pel nou Hospital d'infecciosos, amb unes instal·lacions més modernes i adequades a les necessitats mèdiques, enderrocant-se la resta dels pavellons de l'exposició universal que quedaven en peus, incloent ara sí, el fort de Don Carlos. Aquest nou hospital acabaria de ser construït l'any 1929 i es poden observar les seves estructures al denominat "plànol Martorell" (1933) (veure plànols 22 i 23).

L'accés a aquest recinte hospitalari es feia des del cantó de muntanya, a partir d'una plaça semicircular que presentava dos pavellons rectangulars a cada costat.

Fig. 16. Perspectiva general de l'Hospital d'Infecciosos, segons els projecte de l'arquitecte municipal, Josep Plantada. En primer terme, els pavellons d'accés, dels quals, s'ha localitzat parcialment el del costat dret. Extret de: DDAA (1932), p. 255

Fig. 17. Fotografia del Pavelló de Direcció i d'Administració des de l'interior del recinte de l'Hospital. Es pot observar les obertures de la planta semisoterrani. Extret de: Gasetta municipal de Barcelona (1932), p. 268. https://arca.bnc.cat/arcabib_pro/ca/catalogo_imagenes/grupo.do?path=1330493

Segons la descripció existent de l'edifici², aquest edifici era el Pavelló de la Direcció i de l'Administració, i constava de semisoterranis, planta baixa i un pis.

Durant la present intervenció s'hauria localitzat doncs, part de la planta semisoterrani, la qual es destinava a ubicar el servei de calefacció i també els magatzems generals de l'Hospital.

Aquest edifici es basteix just a sobre de l'arrasament de l'antic perímetre defensiu del fort de Don Carlos (ja ensorrat per l'exposició universal de 1888). Es tractava d'una construcció de formigó a la fonamentació

Durant la present intervenció hem pogut documentar parcialment les restes de la fonamentació i un aixecament aeri de totxo massís, tot lligat amb ciment tipus Portland i revestit amb guix pintat, així com restes de la pavimentació de terratzo, lligat amb ciment tipus Portland.

Durant la Guerra Civil l'àrea de l'Hospital d'Infecciosos fou greument afectada pels bombardeigs, que buscaven eliminar la fàbrica de gas situada al costat de l'hospital així com l'estació de França (construïda entre els anys 1924 i 1929), ocasionant greus desperfectes a l'hospital, el qual hagué de ser refet pel mateix arquitecte l'any 1939, i també al viaducte del parc, el qual fou definitivament desmuntat per aprofitar el ferro el mateix any.

A partir de la reconstrucció el règim li canvià el nom i passa a denominar-se com a Hospital de Nuestra Señora del Mar, fins el 1975, quan passa al nom actual d'Hospital del Mar.

El 1967 s'obre l'accés a l'hospital per la banda de mar, just un any després que es traslladés a tota la gent que vivia al barri de barraques del Somorrostro a la platja, trasllat motivat per una visita del General Franco.

L'any 1990 es dugueren a terme els treballs de rebaix de la futura Ronda Litoral, reformant-se tota la zona nord-oest de l'Hospital del Mar, ocasionant l'enderroc dels antics pavellons de l'entrada.

² DDAA (1932): "L'obra constructiva de l'Ajuntament. L'Hospital municipal d'infecciosos". Gasetta municipal de Barcelona. Any XIX. núm. 13. 4 d'abril de 1932.pàgina 255-280.

Fase 7. Reforma olímpica

A partir de l'any 1981 es començaren els projectes i obres de reforma de la ciutat, emmarcats en el projecte de candidatura olímpica de la ciutat. El 1986, Barcelona fou escollida com a seu olímpica per l'any 1992, accelerant-se els treballs que a la nostra àrea d'intervenció comportaren una transformació total.

Es va obrir la Ronda del Litoral, es va soterrar les vies del ferrocarril, permetent connectar la ciutat amb el mar i es procedí a l'enderroc de les fàbriques que ocupaven quasi tota la zona.

D'aquestes obres hem trobat grans remocions de terres i abocaments de runa al llarg de tot el traçat de l'obra, des de l'avinguda d'Icària fins al carrer del Doctor Aiguader, sense poder localitzar cap resta de les fàbriques que havien ocupat l'espai.

D'altre banda, l'obertura de la Ronda Litoral comportà un canvi en el traçat de l'actual carrer Doctor Aiguader, i es va aprofitar per enderrocar els pavellons d'entrada de l'Hospital del Mar, i construir un nou edifici annex, acabat l'any 1991 i que des de l'any 2008 acull la facultat d'infermeria.

Relacionada amb aquestes obres hauríem de situar el col·lector del carrer del Doctor Aiguader, el qual afecta les restes dels pavellons que acabaven d'enderrocar i també del fort de Don Carlos que es trobava sota seu.

Afectació arqueològica

La fase d'excavació arqueològica preventiva realitzada el mes d'agost entre el número 10 i el 2 del carrer d'Àvila, i el mes de setembre al número 197 i entre el número 130 i 132 d'avinguda d'Icària, ha donat com a resultat la documentació de tot un seguit d'estructures que van ser desmuntades, amb l'autorització del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, per tal de poder continuar amb les tasques d'excavació i alliberació de l'espai afectat per les obres.

D'altra banda, seguint les directrius pertinents i donat que no restava afectat pels treballs de la present intervenció, es va procedir al rebliment indefinit de la claveguera UE 70 per tal de protegir-la de les accions de l'obra.

La fase d'excavació arqueològica preventiva realitzada el mes de novembre i desembre entre el número 78 i 86 del carrer Aiguader ha permès documentar tot un seguit d'estructures que formen part del fort de Don Carlos. Exactament les ales sud i nord d'aquesta fortificació i el punt d'unió d'aquest amb el camí que l'unia i comunicava amb la Ciutadella borbònica. Aquestes estructures han estat reblertes amb l'autorització i directrius del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, per tal de poder continuar les obres d'instal·lació dels tubs de climatització de l'Hospital del Mar. Dues estructures, el mur UE 148 i el parapet del tancament nord del fort UE 174 han estat desmuntats en part per tal de poder realitzar la instal·lació dels nous serveis.

Llistat d'UEs afectades

UE	Àmbit	Tipus	Afectació	Rebliment	Cronologia
8	2 a 6	Mur	Total	-	1855-1882
9	3	Paviment	Parcial	-	1855-1882
12	3-4	Envà	Parcial	-	1855-1882
13	4	Paviment	Parcial	-	1855-1882
14	2	Paviment	Parcial	-	1855-1882
15	3-4	Mur	Parcial	-	1855-1882
16	1-2	Mur	Parcial	-	1855-1882
17	1-2	Mur	Total	-	1855-1882
21	1	Paviment	Parcial	-	1855-1882
28	5	Paviment	Parcial	-	1855-1882
30	1-2	Mur	Parcial	-	1855-1882
32	1	Mur	Total	-	1855-1882
36	1	Mur	Total	-	1855-1882
37	1	Mur	Total	-	1855-1882
40	6	Paviment	Parcial	-	1855-1882

41	6	Envà	Parcial	-	1855-1882
42	4-6	Mur	Parcial	-	1855-1882
44	6	Mur	Parcial	-	1855-1882
50		Mur	Total	-	1855-1882
54		Mur	Total	-	1855-1882
59		Claveguera	Parcial	-	1882-XX
61		Mur	Parcial	-	1855-1882
62		Mur	Parcial	-	1855-1882
67		Claveguera	Parcial	-	Finals XIX-XX
70		Claveguera	Parcial	Indefinit	Finals XIX-XX
92	Ala sud	Paviment	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
93	Ala sud	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
94	Ala sud	Desguàs	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
96	Ala sud	Escala	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
101	Ala sud	Revestiment	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
102	Ala sud	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
103	Ala sud	Revestiment	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
104	Accés sud	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
105	Accés sud	Revestiment	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
107	Encreuament Sud	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
108	Encreuament Sud	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
109	Encreuament Sud	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
110	Encreuament Sud	Desguàs	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
111	Encreuament Sud	Contrafort	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
116	Encreuament Sud	Polleguera	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
117	Encreuament Sud	Revestiment	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
119	Encreuament Sud	Revestiment	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
120	Encreuament Sud	Revestiment	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
132	Encreuament Sud	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
141	Encreuament Nord	Contrafort	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
142	Encreuament Nord	Mur	-	Indefinit	XIX-Abans1888
143	Encreuament Nord	Polleguera	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
145	Encreuament Nord	Revestiment	-	Indefinit	XIX-Abans1888
147	Encreuament Nord	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
148	Accés nord	Mur	Parcial	Indefinit	Entre 1717 i 1740
158	Encreuament Nord	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
174	Ala nord	Mur	Parcial	Indefinit	Entre 1717 i 1740
175	Ala nord	Desguàs	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
176	Ala nord	Paviment	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
177	Ala nord	Mur	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
178	Ala nord	Escales	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740
179	Ala nord	Paviment	-	Indefinit	Entre 1717 i 1740

Bibliografia

- CARANDINI, A. (1997): *Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica*. Editorial Crítica. Barcelona.
- CHORÉN, J. (2016): *Noves dades sobre l'origen i evolució del barri de La Mercè de Barcelona*. A: *Actes del V Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*, Barcelona, 22-25 de maig de 2014. Editat per ACRAM / Ajuntament de Barcelona.
- CORTADA, LL. (1998): *Estructures territorials, urbanisme i arquitectura poliorcètics a la Catalunya preindustrial*. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.
- GEA, M. (2006): *Intervenció arqueològica al Portal de Sant Daniel. Passeig Pujades, 10-20 i passeig Picasso, 7-21, Parc de la Ciutadella. Codi 029/06*. Memòria dipositada al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.
- DDAA (1932): "L'obra constructiva de l'Ajuntament. L'Hospital municipal d'infecciosos". *Gasetta municipal de Barcelona*. Any XIX. núm. 13. 4 d'abril de 1932. pàgina 255-280. https://arca.bnc.cat/arcabib_pro/ca/catalogo_imagenes/grupo.do?path=1330493
- DDAA (2016): *carrer de Ramón Turró, 120-132 / carrer d'Àvila, 2-40 / avinguda d'Icària, 123-197 / carrer de la Marina, 20-24 / carrer de Salvador Espriu, 1-21 / avinguda del Litoral, 2-22 / carrer del Doctor Aiguader, 78-88. Districte de Sant Martí – Ciutat Vella. Barcelona (Barcelonès). Codi 075/15*. Projecte d'Intervenció Arqueològica emès pel Servei d'Arqueologia de Barcelona. Juny 2016.
- HARRIS, E. (1991): *Principios de estratigrafía arqueológica*. Editorial Crítica. Barcelona.
- PALET, J.M., RIERA, S.; JULIÀ, R.; ORENGO, H.A. (2010): *Landscape dynamics in the urban area of Barcelona from the Iron to the Medieval ages: integration of archaeomorphological, archaeological and paleoenvironmental data*. Poster de la conferència presentada a 1st Landscape Archaeology Conference. VU University, Amsterdam (Holland), 26-28 de gener de 2010. Extret de:
http://www.academia.edu/1707588/Landscape_Dynamics_in_the_urban_area_of_Baronelonafr_om_the_Iron_Age_to_the_Medieval_period_integration_of_archaeomorphological_archaeological_and_palaeonvironmental_data
- <https://www.arxiufotografic.bcn.cat>
- <http://barcelonaesdeveniments.blogspot.com.es/2012/08/34-larquitectura-de-lexposicio.html>
- <http://bcn87-92.tempusfugitvisual.com/sobre-la-web/informacion-sobre-el-proyecto-urbanistico-de-la-villa-olimpica/>
- <http://bcn87-92.tempusfugitvisual.com/fot-doc/el-derribo-de-fabricas-y-edificios/>
- <http://bcn87-92.tempusfugitvisual.com/fot-doc/barrio-de-icaria-el-manchester-catalan/#>

- <http://cartotecadigital.icgc.cat>
- <https://lallacuna.org/el-poblenou/>
- <http://lameva.barcelona.cat/santmarti/ca/historia-del-barri-del-poblenou>
- <https://jardinsipatrimoni.wordpress.com/2015/09/29/sabies-que-lhospit..>
- <http://projecteicaria.blogspot.com.es/2012/04/barri-dicaria.html>
- <http://sihistoria.blogspot.com.es/2013/05/exposicion-universal-1888-explicada.html>
- www.icc.cat
- http://www.mcu.es/ccbae/es/consulta/resultados_busqueda.cmd?tipo_busqueda=mapas_planos_dibujos&posicion=46&forma=ficha&id=47827
- http://www.mcu.es/ccbae/es/consulta/resultados_busqueda.cmd?tipo_busqueda=mapas_planos_dibujos&posicion=59&forma=ficha&id=47827
- <http://cartotecadigital.icgc.cat/cdm/singleitem/collection/catalunya/id/1803/rec/1>
- <http://cartotecadigital.icgc.cat/cdm/singleitem/collection/catalunya/id/3152/rec/1>
- <http://cartotecadigital.icgc.cat/cdm/singleitem/collection/catalunya/id/1207/rec/1>

Annexos

Annex 1

Fitxes

Núm	Sector	Àmbit	Sondeig	Definició	Cronologia
1	Àvila	Àvila		Estrat d'anivellació	Finals segle XIX-XX
3				Estrat superficial	Segle XX
4				Estrat d'anivellació	Finals segle XIX-XX
5	Àvila			Estrat d'anivellació	Anterior al XIX
6	Àvila			Estrat de reompliment	1855-1882
7	Àvi, Icàri			Negatiu d'arrassament	Després de 1855-1882
8	Àvila	2 a 6		Fonament	1855-1882
9	Àvila	3		Paviment	1860-1885
10	Àvila	3		Estrat d'anivellació	1855-1882
11	Àvila	3		Estrat d'anivellació	1855-1882
12	Àvila	3-4		Mur	1855-1882
13	Àvila	4		Paviment	1855-1882
14	Àvila	2		Paviment	1855-1882
15	Àvila	3-4		Fonament	1855-1882
16	Àvila	1-2		Mur	1855-1882
17	Àvila	1-2		Mur	1855-1882
18				Negatiu	XX
19	Àvila	2		Estrat d'anivellació	1855-1882
20	Àvila	2		Negatiu de construcció	1855-1882
21	Àvila	1		Paviment	1855-1882
22	Àvila	1		Estrat d'anivellació	1855-1882
23	Àvila			Estrat	després de 1855-1882
24	Àvila	4.5 i 6		Negatiu de construcció	XX
25	Àvila	4 5 6		Claveguera	XX
26	Àvila	4 5 i 6		Estrat de reompliment	XX
27	Àvila			Estrat	després de 1855-1882
28	Àvila	5		Paviment	1855-1882
29	Àvila			Estrat	després de 1855-1882
30	Àvila	1-2		Fonament	1855-1882
31	Àvila	2 3 4 6		Estrat de reompliment	1855-1882
32	Àvila	1		Fonament	1855-1882
33	Àvila	4		Estrat d'anivellació	1855-1882
34	Àvila	5		Estrat	1855-1882
35	Àvila	2		Estrat d'anivellació	1855-1882
36	Àvila	1		Mur	1855-1882
37	Àvila	1		Fonament	1855-1882
38	Àvila	1		Estrat de reompliment	1855-1882
39	Àvila	1		Estrat de reompliment	1855-1882
40	Àvila	6		Paviment	1855-1882
41	Àvila	6 7		Mur	1855-1882
42	Àvila	4 5		Fonament	1855-1882
43	Àvila	6		Estrat d'anivellació	1855-1882
44	Àvila	6 7		Fonament	1855-1882
46	Àvila			Negatiu d'arrassament	1855-1882
47	Àvila			Negatiu de construcció	1855-1882
48	Àvila			Negatiu de construcció	1855-1882
49				Estrat	Abans del segle XIX
50	Àvila			Mur	1855-1882
51	Àvila			Estrat d'anivellació	1855-1882
52	Àvila			Estrat d'anivellació	1855-1882

53	Àvila		Estrat d'anivellació	1855-1882
54	Àvila		Fonament	1855-1882
55	Àvila		Estrat de reompliment	1855-1882
56	Àvila		Estrat de reompliment	1855-1882
57	Àvila		Neqatiu de construcció	1855-1882
58			Estrat	Últim terc s.XX
59	Icària		Clavequera	1882-XX
60	Icària		Neqatiu de construcció	Després de 1882
61	Icària		Mur	1855-1882
62	Icària		Fonament	1855-1882
63	Icària		Estrat de reompliment	1855-1882
64	Icària		Estrat de reompliment	1855-1882
65	Icària		Neqatiu de construcció	1855-1882
66	Icària		Carrer	Finals XIX-XX
66	Icària		Estrat	1855-1882
67	Icària		Clavequera	Finals XIX-XX
68	Icària		Estrat de reompliment	Finals XIX-XX
69	Icària		Neqatiu de construcció	Finals XIX-XX
70	Icària		Clavequera	Finals XIX-XX
71	Icària		Estrat de reompliment	Finals XIX-XX
72	Icària		Neqatiu de construcció	Finals XIX-XX
73	Aiquader		Mur	XX
74	Aiquader		Neqatiu de construcció	XX
75	Aiquader		Mur	XX
76	Aiquader		Neqatiu de construcció	XX
77	Aiquader		Estrat de reompliment	XX
78	Aiquader		Paviment	XX
79	Aiquader		Paviment	XX
80	Aiquader		Mur	XX
81	Aiquader		Mur	XX
82	Aiquader		Fonament	XX
83	Aiquader		Fonament	XX
84	Aiquader		Neqatiu de construcció	XX
85	Aiquader		Neqatiu de construcció	XX
86	Aiquader		Estructura neqativa	XX
87	Aiquader		Estrat de reompliment	XX
88	Aiquader		Estrat de reompliment	XX
89	Aiquader		Estrat de reompliment	1888
90	Aiquader		Neqatiu d'arrassament	1888
91	Aiquader			1888
92	Aiquader	Ala sud	Paviment de lloses	1717-1740
93	Aiquader	Ala sud	Mur	1717-1740
94	Aiquader	Ala sud	Desquàs	1717-1740
95	Aiquader	Ala sud	Estrat de reompliment	XIX-Abans de 1888
96	Aiquader	Ala sud	Escala	1717-1740
98	Aiquader	Ala sud	Neqatiu de construcció	1717-1740
99	Aiquader	Ala sud	Estrat	Abans de 1714-1740
100	Aiquader	Ala sud	Neqatiu d'arrassament	Després 1888
101	Aiquader	Ala sud	Revestiment	1717-1740
102	Aiquader	Ala sud	Mur	1717-1740
103	Aiquader	Ala sud	Revestiment	1717-1740

104	Aiquader	Accés suc	Mur	1717-1740	
105	Aiquader	Accés suc	Revestiment	1717-1740	
107	Aiquader	euament	Mur	1717-1740	
108	Aiquader	euament	Contrafort	1717-1740	
109	Aiquader	euament	Mur	1717-1740	
110	Aiquader	euament	Desguàs	1717-1740	
111	Aiquader	euament	Contrafort	1717-1740	
112	Aiquader	Accés suc	Estructura negativa	1717-1740	
113	Aiquader	euament	Estrat de reompliment	XIX-Abans de 1888	
114	Aiquader	Accés suc	Accés sud	Parament	1717-1740
115	Aiquader	Encr. Suc	Negatiu d'arrassament	1717-1740	
116	Aiquader	euament	Pollequera	1717-1740	
117	Aiquader	euament	Revestiment	1717-1740	
118	Aiquader		Negatiu de construcció	XX	
119	Aiquader	euament	Revestiment	1717-1740	
120	Aiquader	euament	Revestiment	1717-1740	
121	Aiquader	mí a cobert	Estrat	1717-1740	
122	Aiquader	Encr. Suc	Negatiu de construcció	1717-1740	
123	Aiquader	euament	Estrat de reompliment	1717-1740	
124	Aiquader	mí a cobert	Estrat d'anivellació	1717-1740	
125	Aiquader	mí a cobert	Nivell de circulació	1717-1740	
126	Aiquader	mí a cobert	Nivell de circulació	1717-1740	
127	Aiquader	mí a cobert	Nivell de circulació	1717-1740	
128	Aiquader	mí a cobert	Nivell de circulació	1717-1740	
129	Aiquader	mí a cobert	Nivell de circulació	1717-1740	
130	Aiquader	mí a cobert	Nivell de circulació	XIX-Abans de 1888	
131	Aiquader	mí a cobert	Nivell de circulació	XIX-Abans de 1888	
132	Aiquader	euament	Mur	1717-1740	
135	Aiquader	La cober	Negatiu	XIX-Abans de 1888	
136	Aiquader	mí a cobert	Estrat de reompliment	XIX-Abans de 1888	
137	Aiquader	La cober	Negatiu	1717-1740	
138	Aiquader	mí a cobert	Nivell de circulació	1717-1740	
139	Aiquader	La cober	Negatiu de construcció	1717-1740	
140	Aiquader	mí a cobert	Estrat de reompliment	1717-1740	
141	Aiquader	euament	Contrafort	1717-1740	
142	Aiquader	euament	Mur	XIX-Abans de 1888	
143	Aiquader	euament	Pollequera	1717-1740	
144	Aiquader	euament	Estrat	XIX-Abans de 1888	
145	Aiquader	euament	Revestiment	XIX-Abans de 1888	
146	Aiquader	La cober	Negatiu de construcció	XIX-Abans de 1888	
147	Aiquader	mí a cobert	Mur	1717-1740	
148	Aiquader	ccés nor	Mur	1717-1740	
149	Aiquader	ccés nor	Nivell de circulació	XIX-Abans de 1888	
150	Aiquader	ccés nor	Estrat d'anivellació	XIX-Abans de 1888	
151	Aiquader	ccés nor	Nivell de circulació	XIX-Abans de 1888	
152	Aiquader	ccés nor	Nivell de circulació	1717-1740	
158	Aiquader	euament	Contrafort	1717-1740	
159	Aiquader	euament	Estrat de reompliment	1717-1740	
160	Aiquader	euament	Estrat de reompliment	1717-1740	
161	Aiquader	ncr. Nor	Negatiu de construcció	1717-1740	
162	Aiquader	ccés nor	Estrat	1717-1740	

163	Aiguader	Encr. Suc	Negatiu de construcció	1717-1740
164	Aiguader	Reuament	Estrat de reompliment	1717-1740
165	Aiguader	Encr. Nord	Negatiu de construcció	1717-1740
166	Aiguader	Reuament	Estrat de reompliment	1717-1740
167	Aiguader		Claveguera	XX
168	Aiguader		Negatiu de construcció	XX
169	Aiguader	Accés suc	Estrat d'anivellació	1717-1740
170	Aiguader		Estrat d'anivellació	Després de 1888
173	Aiguader	Ala nord	Estrat	XIX-Abans de 1888
174	Aiguader	Ala nord	Mur	1717-1740
175	Aiguader	Ala nord	Desguàs	1717-1740
176	Aiguader	Ala nord	Paviment de lloses	1717-1740
177	Aiguader	Ala nord	Mur	1717-1740
178	Aiguader	Ala nord	Escala	1717-1740
179	Aiguader	Ala nord	Paviment de lloses	1717-1740
182	Aiguader	Ala nord	Negatiu	XX
183	Aiguader	Ala nord	Estrat	Abans de 1717-1740
184	Aiguader	Ala nord	Negatiu de construcció	1717-1740
185	Aiguader	Ala nord	Estrat	1717-1740
186	Aiguader	Ala nord	Estrat de reompliment	XX

Fitxes d'estrats

UE	1 Sector	Àvila	Àmbit	Àvila	Sondeig	
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Negre	Textura	Terrosa	Potència (m)
Consistència	Compacta	Cronologia	Finals segle XIX-XX	Criteri de datació	Relativa per materials	
Descripció	Estrat d'abocaments heterogenis: sutge, runa, terra, escories, etc.					
Interpretació	Abocaments d'anivellació per a l'edificació del pla cerdà.					
Ref. fotogràfica						
Igual a				Cobreix a		
4				5, 23, 49		
Adossat a				Reomple a		
En contacte amb				Se li adossa		
Tallat per				Cobert per		
18, 72						
Se li assenta						
66						

UE	3 Sector	Àmbit	Sondeig				
Definició	Estrat superficial	Color	Negre	Textura	Altres	Potència (m)	0'60-0'40
Consistència	Compacta	Cronologia	Segle XX	Criteri de datació	Absoluta per documentació		
Descripció	Carrer amb capa d'asfalt i formigó.						
Interpretació							
Ref. fotogràfica							
Igual a				Cobreix a			
				58			
Adossat a				Reomple a			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
Se li assenta							

UE	4 Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat d'anivellació	Color Altres	Textura Terrosa
Consistència	Compacta	Cronologia Finals segle XIX-XX	Potència (m) 1'50-0'20
Descripció	Estrat d'abocaments heterogenis: sutge, runa, terra, escories, etc.		
Interpretació	Abocaments d'anivellació per a l'edificació del pla cerdà.		
Ref. fotogràfica	3, 6, 9, 11, 87, 88, 91		
Igual a	Cobreix a		
	5, 23, 49		
Adossat a	Reomple a		
En contacte amb	Se li adossa		
Tallat per	Cobert per		
	18, 72		
Se li assenta			
	66		

UE	5 Sector	Àvila	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat d'anivellació	Color Marró	Textura Llimosa	Potència (m) 1
Consistència	Tova	Cronologia Anterior al XIX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia
Descripció	Estrat llimós amb presència de matèria orgànica.			
Interpretació	Estrat de llims amb presència de matèria orgànica que correspondria a les sedimentacions de l'antiga zona de llacunes i maresmes.			
Ref. fotogràfica	3			
Igual a	Cobreix a			
	49			
Adossat a	Reomple a			
En contacte amb	Se li adossa			
Tallat per	Cobert per			
	4			
Se li assenta				

UE	6	Sector	Àvila	Àmbit		Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment		Color	Groc clar	Textura	Sorrenca	Potència (m) 2'20
Consistència	Solta		Cronologia	1855-1882		Criteri de datació	Absoluta per documentació
Descripció	Estrat de sorres soltes que reomple el negatiu de construcció, UE 47, dels murs UE 8 i UE 30.						
Interpretació	A mesura que es van alçant els murs es van abocant les sorres extretes durant la realització de la rasa de construcció.						
Ref. fotogràfica	32-44, 46-52, 55						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a	8, 30			Reomple a			
En contacte amb				47			
Tallat per				Se li adossa			
	7, 18, 48			Cobert per			
Se li assenta	17						

UE	10	Sector	Àvila	Àmbit	3	Sondeig	
Definició	Estrat d'anivellació		Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m) 0,05
Consistència	Solta		Cronologia	1855-1882		Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia
Descripció	Estrat de sorres soltes.						
Interpretació	Estrat de preparació del paviment UE 9.						
Ref. fotogràfica	39, 40						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a	12			11			
En contacte amb				Reomple a			
Tallat per				Se li adossa			
	7, 18			Cobert per			
Se li assenta	9						

UE	11	Sector	Àvila	Àmbit	3	Sondeig	
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Marró	Textura	Terrosa	Potència (m)	
Consistència	Tova	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat format per argiles, sorres i runa, ja sigui morter i material constructiu.						
Interpretació	Anivellament sota UE 10, que conjuntament esdevenen preparacions del paviment UE 9.						
Ref. fotogràfica	41						
Igual a				Cobreix a			
				8, 15, 31			
Adossat a				Reomple a			
12							
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
7, 18				10			
Se li assenta							

UE	19	Sector	Àvila	Àmbit	2	Sondeig	
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'05
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat format per sorres soltes						
Interpretació	Correspon a l'anivellament del paviment UE 14						
Ref. fotogràfica	33						
Igual a				Cobreix a			
				35, 8			
Adossat a				Reomple a			
17							
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
7, 18							
Se li assenta							
14							

UE	22	Sector	Àvila	Àmbit	1	Sondeig	
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Altres	Textura	Altres	Potència (m)	0'30
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat heterogeni format per sorres, cendres i runa, de 0'30 m. De potència						
Interpretació	Estrat d'anivellament del paviment UE 21						
Ref. fotogràfica	27						
Igual a				Cobreix a			
				30, 38			
Adossat a				Reomple a			
16							
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
7, 18							
Se li assenta							
21							

UE	23	Sector	Àvila	Àmbit		Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Blanc	Textura	Terrosa	Potència (m)	0'40-'070
Consistència	Tova	Cronologia	després de 1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de runa que s'exten per tota la zona compresa entre el número 10 del carrer d'Àvila i el número 197 de l'avinguda d'Icària.						
Interpretació	Estrat que reomple el negatiu de destrucció de UE 7. És igual a UE 27 i UE 29.						
Ref. fotogràfica	15-18, 26, 83, 84						
Igual a				Cobreix a			
27, 29							
Adossat a				Reomple a			
				7			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
18, 24, 60				4			
Se li assenta							

UE	26	Sector	Àvila	Àmbit	4, 5 i 6	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment		Color	Negre	Textura	Terrosa	Potència (m) 0'50
Consistència	Compacta	Cronologia	XX	Criteri de datació Absoluta per estratigrafia			
Descripció	Estrat de color negre compacte.						
Interpretació	Reompliment de la rasa UE 24 de construcció de la claveguera UE 25, un cop construïda aquesta estructura s'aboca UE 26.						
Ref. fotogràfica	15 i 16						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a				Reomple a			
	25			24			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
	18			4			
Se li assenta							

UE	27	Sector	Àvila	Àmbit		Sondeig	
Definició	Estrat		Color	Blanc	Textura	Terrosa	Potència (m) 0'70
Consistència	Tova	Cronologia	després de 1855-1882		Criteri de datació Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de runa de color marró.						
Interpretació	Estrat de runa que reomple el negatiu de destrucció UE 7, és igual a UE 23 i UE 29.						
Ref. fotogràfica	15-18						
Igual a				Cobreix a			
	23, 29						
Adossat a				Reomple a			
				7			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
	18, 24			4			
Se li assenta							

UE	29	Sector	Àvila	Àmbit		Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Marró	Textura	Terrosa	Potència (m)	
Consistència	Tova	Cronologia	després de 1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de runa de color marró.						
Interpretació	Estrat de runa que reomple el negatiu de destrucció UE 7, és igual a UE 23 i UE 27.						
Ref. fotogràfica	15-18						
Igual a				Cobreix a			
	23, 27						
Adossat a				Reomple a			
				7			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
	18, 24			4			
Se li assenta							

UE	31	Sector	Àvila	Àmbit	2, 3, 4, 6, 7	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m)	2
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de sorres solta es troba a l'interior de l'espai configurat pels murs UE 8 i UE 30. Reomple el negatiu de construcció d'aquests dos murs UE 47.						
Interpretació	La seva funció és la següent: a mesura que s'alcen els fonaments dels murs UE 8 i UE 30 es va abocant les sorres que configuren UE 31; els murs UE 15, UE 42 i UE 44 s'assenten sobre les sorres UE 31, un cop són bastits es continua abocant aquestes sorres que no oacaben de cobrir el coronament de dits murs.						
Ref. fotogràfica	35, 42, 51, 52						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a				Reomple a			
	8, 30			47			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
	7, 18, 24, 46			11, 33, 35, 43			
Se li assenta							
	12, 15, 42, 44						

UE	33	Sector	Àvila	Àmbit	4	Sondeig	
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'20
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrats de sorres amb presència de morter.						
Interpretació	Anivellament del paviment UE 13.						
Ref. fotogràfica	46						
Igual a				Cobreix a			
				31			
Adossat a				Reomple a			
12							
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
7, 18, 24							
Se li assenta							
13							

UE	34	Sector	Àvila	Àmbit	5	Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Marró clar	Textura	Terrosa	Potència (m)	0'35
Consistència	Tova	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de runa de color marró clar.						
Interpretació	Estrat d'anivellament del paviment UE 28, i estrat de reompliment del negatiu d'arrasament UE 46.						
Ref. fotogràfica	48						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a				Reomple a			
				46			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
7, 18, 24							
Se li assenta							
28							

UE	35	Sector	Àvila	Àmbit	2	Sondeig	
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Marró fosc	Textura	Terrosa	Potència (m)	0,25
Consistència	Compacta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per documentació		
Descripció	Estrat d'argiles de color marró amb presència de runa i una potència de 0,25 m.						
Interpretació	Correspon a un altre estrat d'anivellament per a la construcció de l'àmbit 2.						
Ref. fotogràfica	34						
Igual a	Cobreix a						
Adossat a	Reomple a						
	8, 30						
En contacte amb	Se li adossa						
Tallat per	Cobert per						
	7, 18						
	19						
	Se li assenta						

UE	38	Sector	Àvila	Àmbit	1	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m)	1
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de sorres solta es troba a l'interior de l'espai configurat pels murs UE 32 i UE 37. Reomple el negatiu de construcció d'aquests dos murs, UE 48.						
Interpretació	La seva funció és la següent: a mesura que s'alcen els fonaments UE 32 i UE 37 es va abocant les sorres que configuren UE 38.						
Ref. fotogràfica	28, 29, 31						
Igual a	Cobreix a						
Adossat a	Reomple a						
	30, 32, 37						
En contacte amb	Se li adossa						
Tallat per	Cobert per						
	7, 18						
	22						
	Se li assenta						

UE	39	Sector	Àvila	Àmbit	1	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment		Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m) 1
Consistència	Solta		Cronologia	1855-1882		Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia
Descripció	Estrat de sorres solta es troba a l'exterior de l'espai configurat per MR 32 i MR 37. Reomple el negatiu de construcció d'aquests dos murs (UE 48).						
Interpretació	La seva funció és la següent: a mesura que s'alcen els fonaments MR 32 i MR 37 es va abocant les sorres que configuren UE 38.						
Ref. fotogràfica	28, 29, 30, 31						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a	8, 32, 37			Reomple a	48		
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per	7, 18			Cobert per			
Se li assenta							

UE	43	Sector	Àvila	Àmbit	6	Sondeig	
Definició	Estrat d'anivellació		Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m) 0'30
Consistència	Solta		Cronologia	1855-1882		Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia
Descripció	Nivell de sorres amb presència de runa.						
Interpretació	Estrat d'anivellació del paviment UE 40.						
Ref. fotogràfica	50						
Igual a				Cobreix a	31, 8		
Adossat a	41, 42, 44			Reomple a			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per	24			Cobert per			
Se li assenta	40						

UE	49	Sector	Àmbit	Sondeig		
Definició	Estrat	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m)
Consistència	Compacta	Cronologia	Abans del segle XIX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia	
Descripció	Estrat de sorres.					
Interpretació	Estrat de sorres de la zona de maresmes, llacuna o platja que hi havia en la zona de l'actual Poble Nou.					
Ref. fotogràfica	3, 6, 7, 11, 12, 65-69, 86, 91, 134-137					
Igual a						
Adossat a						
En contacte amb						
Tallat per						
	18, 47, 48, 57, 65, 168		4, 5			
Se li assenta						

UE	51	Sector	Àvila	Àmbit	Sondeig		
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Marró	Textura	Argilosa	Potència (m)	0'24
Consistència	Compacta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat d'argila marró amb presència de material constructiu.						
Interpretació	Estrat d'anivellament.						
Ref. fotogràfica	20-21						
Igual a							
Adossat a							
	50		53				
En contacte amb							
Tallat per							
	7, 18		Se li adossa				
Se li assenta							

UE	52	Sector	Àvila	Àmbit	Sondeig		
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'10
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Format per sorres amb presència de material constructiu.						
Interpretació	Estrat d'anivellament.						
Ref. fotogràfica	22						
Igual a				Cobreix a			
				54, 55			
Adossat a				Reomple a			
50							
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
7, 18							
Se li assenta							

UE	53	Sector	Àvila	Àmbit	Sondeig		
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'10
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Format per sorres amb presència de material constructiu.						
Interpretació	Estrat d'anivellament.						
Ref. fotogràfica	22						
Igual a				Cobreix a			
				54, 56			
Adossat a				Reomple a			
50							
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
18							
Se li assenta							

UE	55	Sector	Àvila	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia
Descripció	Estrat de sorres de color marró clar.				
Interpretació	La seva funció és la següent: a mesura que s'alça el fonament UE 54 es va abocant les sorres que configuren UE 55 i reomplen la rasa de fonamentació UE 57.				
Ref. fotogràfica	23-24				
Igual a					
Adossat a					
54	57				
En contacte amb	Se li adossa				
Tallat per	Cobert per				
18	52				
Se li assenta					

UE	56	Sector	Àvila	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia
Descripció	Estrat de sorres de color marró clar.				
Interpretació	La seva funció és la següent: a mesura que s'alça el fonament UE 54 es va abocant les sorres que configuren UE 56 i reomplen la rasa de fonamentació UE 57.				
Ref. fotogràfica	23-24				
Igual a					
Adossat a					
54	57				
En contacte amb	Se li adossa				
Tallat per	Cobert per				
18	53				
Se li assenta					

UE	58	Sector	Àmbit	Sondeig		
Definició	Estrat	Color	Altres	Textura	Altres	Potència (m)
Consistència	Altres	Cronologia	Últim terç s.XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia	
Descripció	Dins aquest estrat s'engloben: serveis, prismes, embornals, col·lectors, galeries, 22Ø, sediments. Dins una cronologia de l'últim terç del segle XX.					
Interpretació	Arrenca a partir de les obres de les Olimpíades del 1992.					
Ref. fotogràfica	20-27,31,36-42,53,54,124-127,162,163,169,174					
Igual a				Cobreix a		
				73, 78, 79		
Adossat a				Reomple a		
104, 105, 148, 117, 119, 120, MR 3, MR 4,				18		
En contacte amb				Se li adossa		
Tallat per				Cobert per		
				3		
Se li assenta						

UE	63	Sector	Icària	Àmbit	Sondeig		
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m)	1,35
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de sorres de color marró clar.						
Interpretació	La seva funció és la següent: a mesura que s'alça el fonament UE 62 es va abocant les sorres que configuren UE 63 i reomplen la rasa de fonamentació UE 65.						
Ref. fotogràfica	85						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a				Reomple a			
62				65			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
7, 18							
Se li assenta							

UE	64	Sector	Icària	Àmbit	Sondeig		
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró clar	Textura	Sorrenca	Potència (m)	1'35
Consistència	Solta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de sorres de color marró clar.						
Interpretació	La seva funció és la següent: a mesura que s'alça el fonament UE 62 es va abocant les sorres que configuren UE 63 i reomplen la rasa de fonamentació UE 65.						
Ref. fotogràfica	Igual a						
Adossat a	62			Cobreix a			
En contacte amb	7, 18			Reomple a			
Tallat per	Se li adossa			Cobert per			
Se li assenta	65						

UE	66	Sector	Icària	Àmbit	Sondeig		
Definició	Estrat	Color	Altres	Textura	Altres	Potència (m)	0'30
Consistència	Compacta	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Estrat compacte format per llambordes						
Interpretació	Reompliment de la rasa de construcció (UE 60) de la claveguera (UE 59)						
Ref. fotogràfica	Igual a						
Adossat a	59			Cobreix a			
En contacte amb	60			Reomple a			
Tallat per	Se li adossa			Cobert per			
Se li assenta	60						

UE	68	Sector	Icària	Àmbit	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Negre	Textura	Terrosa	Potència (m)
Consistència	Compacta	Cronologia	Finals XIX-XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia	
Descripció	Estrat compacte de color negre.					
Interpretació	Reompliment de la rasa de construcció (UE 69) de la claveguera (67).					
Ref. fotogràfica	91					
Igual a	Cobreix a					
Adossat a	Reomple a					
67	69					
En contacte amb	Se li adossa					
Tallat per	Cobert per					
18	Se li assenta					
66						

UE	71	Sector	Icària	Àmbit	Sondeig		
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Terrosa	Potència (m)	0'60
Consistència	Compacta	Cronologia	Finals XIX-XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Estrat compacte de color marró de terra i runa.						
Interpretació	Reompliment de la rasa de construcció (UE 72) de la claveguera (UE 70).						
Ref. fotogràfica	88						
Igual a	Cobreix a						
Adossat a	Reomple a						
70	72						
En contacte amb	Se li adossa						
Tallat per	Cobert per						
18	Se li assenta						

UE	77	Sector	Aiguader	Àmbit		Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró fosc	Textura	Terrosa	Potència (m)	0'90
Consistència	Compacta	Cronologia	XX			Criteri de datació	Relativa per estratigrafia
Descripció	Estrat de reompliment de color marró fosc.						
Interpretació	Reompliment de la rasa de construcció UE 76 del mur UE 75.						
Ref. fotogràfica	113-115						
Igual a							
Adossat a							
75	76						
En contacte amb	Se li adossa						
Tallat per	Cobert per						
18, 86							
Se li assenta							

UE	87	Sector	Aiguader	Àmbit		Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Altres	Potència (m)	0'67
Consistència	Compacta	Cronologia	XX			Criteri de datació	Relativa per estratigrafia
Descripció	Estrat de reompliment de la rasa 86.						
Interpretació							
Ref. fotogràfica	115, 140						
Igual a							
Adossat a							
	86						
En contacte amb	Se li adossa						
88							
Tallat per	Cobert per						
Se li assenta							
78							

UE	88	Sector	Aiguader	Àmbit	Sondeig			
Definició	Estrat de reompliment	Color	Gris	Textura	Altres	Potència (m)	0'67	
Consistència	Compacta	Cronologia	XX	Criteri de datació				Relativa per estratigrafia
Descripció	Estrat de reompliment de formigó del negatiu UE 86.							
Interpretació								
Ref. fotogràfica	115, 140							
Igual a				Cobreix a				
Adossat a				Reomple a				
75				86				
En contacte amb				Se li adossa				
87								
Tallat per				Cobert per				
Se li assenta								

UE	89	Sector	Aiguader	Àmbit	Sondeig			
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró fosc	Textura	Terrosa	Potència (m)	1'20-0'10	
Consistència	Compacta	Cronologia	1888	Criteri de datació				Absoluta per estratigrafia
Descripció	Estrat de color marró fosc i compacte que farceix el negatiu d'arrasament UE 90. Presenta material							
Interpretació	Estrat d'anivellament de l'arrasament del fort de Don Carlos en motiu de l'exposició universal de l'any 1888.							
Ref. fotogràfica	118, 140, 145-153, 155-157, 162, 182-185, 198,-214							
Igual a				Cobreix a				
91				92, 96, 131, 149, 169, 173, 176, 178, MR 1, MR 7				
Adossat a				Reomple a				
101, 103, 104, 145, 174, MR 2, MR 3, MR 5, MR 6, MR 7				90				
En contacte amb				Se li adossa				
Tallat per				Cobert per				
18, 84, 85, 86, 100, 118, 182								
Se li assenta								

UE	91	Sector	Aiguader	Àmbit		Sondeig	
Definició		Color	Groc	Textura	Sorrenca	Potència (m)	
Consistència	Solta	Cronologia	1888			Criteri de datació	Absoluta per documentació
Descripció	Estrat de sorres que farceix el negatiu d'arrasament UE 90.						
Interpretació	Estrat d'anivellament de l'arrasament del fort de Don Carlos en motiu de l'exposició universal de l'any 1888.						
Ref. fotogràfica	114-115						
Igual a				Cobreix a			
	89						
Adossat a				Reomple a			
				90			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
	18, 74, 76, 86						
Se li assenta							

UE	95	Sector	Aiguader	Àmbit	Ala sud	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'25
Consistència	Solta	Cronologia	XIX-Abans de 1888			Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia
Descripció	Estrat marró sorrenc que reomple el desguàs UE 94.						
Interpretació	Estrat que reomple el desguàs UE 94 de l'ala sud del fort de Don Carlos. Correspon a l'amortització de l'estructura previ a l'arrasament per l'Exposició Universal del 1888.						
Ref. fotogràfica	140						
Igual a				Cobreix a			
	173						
Adossat a				Reomple a			
				94, MR 1			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
	18, 90						
Se li assenta							

UE	99	Sector	Aiguader	Àmbit	Ala sud	Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)	
Consistència	Compacta	Cronologia	Abans de 1714-1740	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Estrat de sorres compactes.						
Interpretació	Estrat de sorres compactes on es realitza el retall de fonamentació UE 98 del mur barrera MR 1 de l'ala sud del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos l'ala sud del fort. Pot correspondre a les pròpies sorres del litoral.						
Ref. fotogràfica	142-143						
Igual a							
Adossat a							
En contacte amb							
Tallat per							
	18, 74, 90, 98						
Se li assenta							
	Cobreix a						
	Reomple a						
	Se li adossa						
	Cobert per						

UE	113	Sector	Aiguader	Àmbit	Encreuament sud	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró fosc	Textura	Terrosa	Potència (m)	0'35
Consistència	Tova	Cronologia	XIX-Abans de 1888	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat marró fosc i terrós que reomple el desguàs UE 110 (MR 4).						
Interpretació	Estrat de sorres estèril arqueològicament que pertany al moment d'abandonament del fort previ a l'Exposició Universal de 1888.						
Ref. fotogràfica							
Igual a							
Adossat a							
En contacte amb							
Tallat per							
	110, MR 4						
Se li assenta							
	Cobreix a						
	Reomple a						
	Se li adossa						
	Cobert per						
	89						

UE	121	Sector	Aiguader	Àmbit	Camí a cobert	Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Groc	Textura	Sorrenca	Potència (m)	
Consistència	Compacta	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Estrat sorrenc de color groc i consistència compacta.						
Interpretació	Estrat de sorres sobre les quals es construeixen els murs MR 4 i MR 5.						
Ref. fotogràfica	181-184, 194						
Igual a	Cobreix a						
Adossat a	Reomple a						
En contacte amb	Se li adossa						
Tallat per	Cobert per						
18, 122, 139, 163, 165	124						
Se li assenta							

UE	123	Sector	Aiguader	Àmbit	Encreuament sud	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'65
Consistència	Tova	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat sorrenc de consistència tova i de color marró.						
Interpretació	Estrat de reompliment del negatiu de construcció UE 122.						
Ref. fotogràfica							
Igual a	Cobreix a						
Adossat a	Reomple a						
111, MR 4	122						
En contacte amb	Se li adossa						
Tallat per	Cobert per						
18	125						
Se li assenta							

UE	124	Sector	Aiguader	Àmbit	Camí a cobert	Sondeig	
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Marró fosc	Textura	Argilosa	Potència (m)	0'55
Consistència	Compacta	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat d'anivellació argilós i compacte, de color marró fosc i 0'55 m de potència.						
Interpretació	Estrat d'anivellació.						
Ref. fotogràfica	171, 181-184						
Igual a				Cobreix a			
				121			
Adossat a				Reomple a			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
	122, 137, 139						
Se li assenta							
	125						

UE	136	Sector	Aiguader	Àmbit	Camí a cobert	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Terrosa	Potència (m)	0'32
Consistència	Tova	Cronologia	XIX-Abans de 1888	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de terrós de color marró i consistència compacta.						
Interpretació	Estrat de reompliment del negatiu de reparació o reforma UE 135.						
Ref. fotogràfica	182-184						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a				Reomple a			
	142, 147			135			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
Se li assenta							
	130						

UE	140	Sector	Aiguader	Àmbit	Camí a cobert	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Terrosa	Potència (m)	0'25
Consistència	Tova	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat terrós de color marró i consistència tova.						
Interpretació	Estrat de reompliment del negatiu de construcció UE 139.						
Ref. fotogràfica	182-184						
Igual a	Cobreix a						
Adossat a	Reomple a						
	141, 147, MR 5						
	139						
En contacte amb	Se li adossa						
Tallat per	Cobert per						
	137						
	Se li assenta						

UE	144	Sector	Aiguader	Àmbit	Encreuament nord	Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Negre	Textura	Llimosa	Potència (m)	1'12
Consistència	Flonja	Cronologia	XIX-Abans de 1888	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat llimós i orgànic de color negre.						
Interpretació	Correspon a l'amortització de la polleguera de la port nord del pas vers el camí a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos.						
Ref. fotogràfica	196						
Igual a	Cobreix a						
Adossat a	Reomple a						
	145						
En contacte amb	Se li adossa						
Tallat per	Cobert per						
	90						
	Se li assenta						

UE	150	Sector	Aiguader	Àmbit	Accés nord	Sondeig		
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Blanc	Textura	Altres	Potència (m)	0'30	
Consistència	Solta	Cronologia	XIX-Abans de 1888	Criteri de datació				Absoluta per estratigrafia
Descripció	Estrat d'anivellació format per runa i sorres.							
Interpretació	Estrat d'anivellació del paviment UE 149.							
Ref. fotogràfica	187							
Igual a				Cobreix a				
				151				
Adossat a				Reomple a				
	142, 148, MR 5, MR 6.							
En contacte amb				Se li adossa				
Tallat per				Cobert per				
	18							
Se li assenta								
	149							

UE	159	Sector	Aiguader	Àmbit	Encreuament nord	Sondeig		
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'30	
Consistència	Flonja	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació				Absoluta per estratigrafia
Descripció	Estrat sorrenc de color marró, de consistència flonja i 0'30 m de potència.							
Interpretació	Estrat de reompliment del negatiu de construcció UE 161.							
Ref. fotogràfica	192							
Igual a				Cobreix a				
				160				
Adossat a				Reomple a				
	147, 148, MR 5, MR 6							
En contacte amb				Se li adossa				
Tallat per				Cobert per				
	18, 146							
Se li assenta								
	152							

UE	160	Sector	Aiguader	Àmbit	Encreuament nord	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'40
Consistència	Compacta	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació Absoluta per estratigrafia			
Descripció	Estrat de color marró sorrenc compacte amb presència de morter i de 0'40 m de potència.						
Interpretació	Estrat de reompliment del negatiu de construcció UE 161. És format per sorres i morter de calç de la construcció del mur UE 147.						
Ref. fotogràfica	192						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a	147, 148, MR 5, MR 6			Reomple a			
En contacte amb				161			
Tallat per				Se li adossa			
18				Cobert per			
Se li assenta				159			

UE	162	Sector	Aiguader	Àmbit	Accés nord	Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'65
Consistència	Compacta	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació Absoluta per estratigrafia			
Descripció	Estrat de color marró sorrenc i compacte de 0'65 m de potència.						
Interpretació	Estrat que s'adossa al mur UE 148.						
Ref. fotogràfica	192-193						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a	148, MR 6			Reomple a			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
18, 161							
Se li assenta				152			

UE	164	Sector	Aiguader	Àmbit	Encreuament sud	Sondeig
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)
Consistència	Compacta	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat sorrenc de color marró i consistència compacta, amb presència de morter de calç.					
Interpretació	Estrat de reompliment del retall de construcció UE 163.					
Ref. fotogràfica	181					
Igual a				Cobreix a		
Adossat a				Reomple a		
107, 108, MR 4				163		
En contacte amb				Se li adossa		
Tallat per				Cobert per		
18, 122						
Se li assenta						

UE	166	Sector	Aiguader	Àmbit	Encreuament nord	Sondeig
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)
Consistència	Flonja	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat sorrenc de color marró i consistència flonja.					
Interpretació	Estrat de reompliment del retall de construcció UE 165.					
Ref. fotogràfica	194					
Igual a				Cobreix a		
Adossat a				Reomple a		
147, MR 5				165		
En contacte amb				Se li adossa		
Tallat per				Cobert per		
18, 139						
Se li assenta						

UE	169	Sector	Aiguader	Àmbit	Accés sud	Sondeig
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Groc	Textura	Sorrenca	Potència (m)
Consistència	Compacta	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia	
Descripció	Estrat sorrenc de color groc s'adossa al mur UE 102 i se li assenta el revestiment UE 101					
Interpretació						
Ref. fotogràfica	161					
Igual a						
Adossat a						
102						
En contacte amb						
Tallat per						
18, 85						
Se li assenta						
101						

UE	170	Sector	Aiguader	Àmbit		Sondeig
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Marró	Textura	Terrosa	Potència (m) 0'30
Consistència	Compacta	Cronologia	Després de 1888	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia	
Descripció	Estrat compacte de color marró amb presència de runa i 0'65 m de potència.					
Interpretació	Estrat d'anivellació que cobreix el negatiu d'arrassament UE 100.					
Ref. fotogràfica	162-183					
Igual a						
Adossat a						
81						
En contacte amb						
Tallat per						
18						
Se li assenta						

UE	173	Sector	Aiguader	Àmbit	Ala nord	Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Negre	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0'05-0'10
Consistència	Flonja	Cronologia	XIX-Abans de 1888	Criteri de datació	Absoluta per documentació		
Descripció	Estrat negre format per elements d'origen orgànic.						
Interpretació	Estrat que cobreix els nivells de circulació de l'ala nord del fort de Don Carlos. Correspon a l'amortització de les estructures previ a l'arrassament per l'Exposició Universal del 1888.						
Ref. fotogràfica	211-214						
Igual a				Cobreix a			
95				176, 178, 179			
Adossat a				Reomple a			
174				175			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
90, 182				89			
Se li assenta							

UE	183	Sector	Aiguader	Àmbit	Ala nord	Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)	
Consistència	Compacta	Cronologia	Abans de 1717-1740	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Estrat de sorres compactes.						
Interpretació	Estrat de sorres compactes on es realitza el retall de fonamentació UE 184 del mur barrera MR 7 de l'ala sud del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos l'ala nord del fort. Pot correspondre a les pròpies sorres de platja de la zona on s'assenta el fort de Don Carlos.						
Ref. fotogràfica	218-219						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a				Reomple a			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
184				185			
Se li assenta							

UE	185	Sector	Aiguader	Àmbit	Ala nord	Sondeig	
Definició	Estrat	Color	Marró	Textura	Sorrenca	Potència (m)	1
Consistència	Flonja	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Estrat de sorres de color marró de consistència flonja.						
Interpretació	Pot correspondre a un nivell del glacis del fort de Don Carlos.						
Ref. fotogràfica							
Igual a				Cobreix a			
				183			
Adossat a				Reomple a			
174, MR 7							
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
90, 182							
Se li assenta							

UE	186	Sector	Aiguader	Àmbit	Ala nord	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró	Textura	Argilosa	Potència (m)	1'25
Consistència	Flonja	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Estrat de sorres i argila						
Interpretació	Reompliment de la rasa UE 182 per la construcció d'un tub de gas.						
Ref. fotogràfica	204, 205, 207-215, 217-219						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a				Reomple a			
				182			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
18							
Se li assenta							

Fitxes d'estructures

UE 8 Sector Àvila Sondeig Àmbit 2 a 6 MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 2'20-2'11/ 26 / 0'72 Orientació SE-NW
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 26-29, 32-55 Cronologia 1855-1882

Descripció Mur de fonamentació bastit amb pedres treballades i sense desbastar de mida petita, mitjana i amb maons massissos (29x15x5 cm), tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida fina.

Interpretació Mur de fonamentació, juntament amb el mur UE 30, de la façana de l'edifici originari documentat entre el número 10 del carrer d'Àvila i l'encreuament d'aquest amb avinguda d'Icària 197. S'assenta sobre el retall de construcció UE 47, a mesura que s'alça el mur s'aboquen sorres al negatiu de construcció UE 31 i 6, fet que es va donant fins que es corona la fonamentació.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 30
 Cobert per 11, 19
 Tallat per 7, 18, 20, 24
 Se li adossa 6, 15, 31, 33, 35, 39, 42, 43, 44
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 47
 Se li assenta 17, 37, 41, 40
 Tapia a
 Tapiat per

UE 12 Sector Àvila Sondeig Àmbit 3-4 MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'15 / 0'70 / 1'20-0'1! Orientació SW-NE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 36-42, 45 Cronologia 1855-1882
 Descripció Envà del qual queden de tres a quatre filades de maons massisos lligats amb morter de calç blanc de granulometria fina.

Interpretació Envà que separa l'àmbit 3 i el 4.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massisos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 7, 18
 Se li adossa 9, 10, 11, 13, 33
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 15, 31
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 15 Sector Àvila Sondeig Àmbit 3-4 MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 0'25 / 1'05 / 0'45 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 42 Cronologia 1855-1882

Descripció Mur de fonamentació format per pedres desbastades de mida mitjana que s'adossen al mur de fonamentació de façana UE 8.

Interpretació Mur de fonamentació de l'envà UE 12 que separa els àmbits 3 i 4.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per 11
 Tallat per 18
 Se li adossa
 Adossat a 8
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 31
 Se li assenta 12
 Tapia a
 Tapiat per

UE 16 Sector Àvila Sondeig Àmbit 1-2 MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'50 / 1'90 / 0'10 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 26-29, 32-35 Cronologia 1855-1882
 Descripció Es conserva l'arrencament del mur, format per material constructiu lligat amb morter de calç blanc.

Interpretació Correspon al mur vist de tancament de la façana oest de l'edifici original, Quan se li afegeix els UE 36 i UE 37 a l'edifici esdevé un mur transversal que separa l'àmbit 1 de l'àmbit 2.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 17
 Cobert per 4
 Tallat per 7
 Se li adossa 22, 37
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 30, 8
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 17 Sector Àvila Sondeig Àmbit 1-2 MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'30 / 2'10 / 0'50 Orientació NW-SE
 Tipus de parament A junta correguda Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 26-29, 32-35, 53 Cronologia 1855-1882

Descripció És bastit amb totxo massís (29x15x5 cm) disposa en pla i a junat correguda, lligat amb el mateix tipus de morter de calç blanquinós que la fonamentació, i en gran quantitat. Presenta una orientació NW-SE, conservant-se tant sols al punt de separació dels àmbits 1 i 2.

Interpretació La UE 17 és part de l'aixecament aeri de la façana sud de l'edifici, assentat sobre el mur de fonamentació UE 8.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 16
 Cobert per
 Tallat per 7
 Se li adossa 14, 19, 37
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a 20
 Assentat a 8, 6
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 25 Sector Àvila Sondeig Àmbit 4, 5, 6 MR
 Definició Claveguera Ampl/Long/Alç (m) 0'50 / 5 / 0'50 Orientació N-S
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 15-19, 43-44, 46-52, 54 Cronologia XX
 Descripció Claveguera construïda amb maons massissos. Les parets estan formades per 6 o 7 filades de maons, i cobert amb una tapa de dues filades. La solera també és construïda amb maons massissos

Interpretació Claveguera de canalització d'aigües negres.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa 26
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 24
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 30 Sector Àvila Sondeig Àmbit 1-2 MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 0'65 / 1'5 / 2'20 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 26-29, 32-35 Cronologia 1855-1882

Descripció Mur de fonamentació bastit amb pedres treballades i sense desbastar de mida petita, mitjana i amb maons massissos (29x15x5 cm), tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida fina.

Interpretació Mur de fonamentació, juntament amb UE 8, de la façana de l'edifici originari documentat entre el número 10 del carrer d'Àvila i l'encreuament d'aquest amb avinguda d'Icària 197. S'assenta sobre el retall de construcció UE 47, a mesura que s'alça el mur s'aboquen sorres al negatiu de construcció UE 31 i 6, fet que es va donant fins que es corona la fonamentació.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 8
 Cobert per 22
 Tallat per
 Se li adossa 6, 31, 38
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 47
 Se li assenta 16
 Tapia a
 Tapiat per

UE 32 Sector Àvila Sondeig Àmbit 1 MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 0'50 / 1'05 / 1'40 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 30, 31 Cronologia 1855-1882

Descripció És construït seguint filades irregulars amb pedres de mida mitjana i petita, desbastades o sense treballar, a més a més de rajols i de maons massissos (29x15x5cm), tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria petita.

Interpretació Mur de tancament oest de l'ampliació de l'edifici bastit amb UE 32 i 37.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 37
 Cobert per
 Tallat per 7, 18
 Se li adossa 38, 39
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 48
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 36 Sector Àvila Sondeig Àmbit 1 MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'50 / 1'10 / 0'50 Orientació NW-SE
 Tipus de parament A junta correguda Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 26-29, 53 Cronologia 1855-1882

Descripció És bastit en pla a junta correguda amb filades regulars de maons massissos (29x15x5cm) lligats amb el mateix morter que el mur UE 37.

Interpretació El mur UE 36 correspon a la part aèria del mur de façana que s'assenta sobre el mur UE 37.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 7
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 37
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 37 Sector Àvila Sondeig Àmbit 1 MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 0'60 / 9'60-5'10 / 1'40 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 26-31, 53 Cronologia 1855-1882
 Descripció És construït seguint filades irregulars amb pedres de mida mitjana i petita, desbastades o sense treballar, a més a més de rajols i de maons massissos (29x15x5cm), tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria petita. La longitud total hauria de ser de 9'60 m però és afectat per la rasa de serveis UE 18 i s'han conservat 5'10 m d'estructura.

Interpretació Correspon a la fonamentació del mur de façana de l'ampliació de l'edifici format originariament per les fonamentacions UE 8 i UE 30.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 32
 Cobert per
 Tallat per 7, 18
 Se li adossa 38, 39
 Adossat a 16, 17
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 8, 48
 Se li assenta 36
 Tapia a
 Tapiat per

UE 41 Sector Àvila Sondeig Àmbit 6, 7 MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'15 / 0'76 / 0'15 Orientació SW-NE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 49, 50 Cronologia 1855-1882
 Descripció És bastit amb maons massissos (29x15x5 cm) lligats amb morter de calç blanc de granulometria petita, conserva una alçada de 0'15 m, una longitud de 0,76 m i una amplada de 0,05 m.

Interpretació Amb el paviment UE 40 que se li adossa configuren l'àmbit 6.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 46
 Se li adossa 40, 43
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 8, 44
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 42 Sector Àvila Sondeig Àmbit 4, 5 MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 0'30 / 0'80 / 0'40 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 50-52 Cronologia 1855-1882
 Descripció Mur de fonamentació transversal, bastit en paredat amb dues filades de pedres desbastades de mida mitjana lligades amb morter de calç blanc de granulometria petita.

Interpretació Mur de fonamentació.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 24
 Se li adossa 43
 Adossat a 8
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 31
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 44 Sector Àvila Sondeig Àmbit 6, 7 MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 0'25 / 0'60 / 0'44 Orientació SW-NE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 50-52 Cronologia 1855-1882
 Descripció Mur de fonamentació transversal, bastit en paredat amb dues filades de pedres desbastades de mida mitjana lligades amb morter de calç blanc de granulometria petita.

Interpretació Mur de fonamentació.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 46
 Se li adossa 43
 Adossat a 8
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 31
 Se li assenta 41
 Tapia a
 Tapiat per

UE 50 Sector Àvila Sondeig Àmbit MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'50 / 1'85 / 0'32 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 20-25 Cronologia 1855-1882
 Descripció És construït en paredat amb filades irregulars de pedres de mida mitjana i petita, desbastades i sense treballar, i amb maons massissos (29x15x5 cm) situats en pla, tot lligat amb morter de calç de color blanc i amb granulometria petita.

Interpretació Mur vist.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 7, 18
 Se li adossa 51, 52, 53
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 54
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 54 Sector Àvila Sondeig Àmbit MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 0'70 / 2'10 / 1'15 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 23-25 Cronologia 1855-1882
 Descripció És bastit amb filades irregulars de pedres de mida mitjana i petita, desbastades i sense treballars, i maons massissos (29x15x5 cm), tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria fina.

Interpretació Mur de fonamentació.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per 52, 53
 Tallat per 18
 Se li adossa 55, 56
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 57
 Se li assenta 50
 Tapia a
 Tapiat per

UE 59 Sector Icària Sondeig Àmbit MR
 Definició Claveguera Ampl/Long/Alç (m) 1'45 / 7 / 0'25 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 83-84 Cronologia 1882-XX
 Descripció La claveguera fa 0'25 m d'alçada, uns 4 m de longitud conservada i 1'45 m d'amplada. Les parets són construïdes amb blocs de mida petita i mitjana, i amb maons massissos (29x15x5 cm), la solera és de maons massissos disposats a junta contínua, tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida petita. La situació d'aquesta claveguera segueix la mateixa direcció de l'avinguda Icària, això és NE-SW

Interpretació Claveguera.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 60
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 61 Sector Icària Sondeig Àmbit MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'47 / 1'20 / 0'20 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 84-86 Cronologia 1855-1882
 Descripció Es construït amb filades irregulars de maons massissos (29x15x5 cm), rajols i pedres desbastades i sense treballar de mida petita i mitjana, tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida petita.

Interpretació Mur vist.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 7, 18, 60
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 62
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 62 Sector Icària Sondeig Àmbit MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 0'70 / 1'27 / 1'40 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 84-86 Cronologia 1855-1882
 Descripció Està construït amb filades irregulars de pedres de mida mitjana i petita, desbastades i sense treballar, amb rajols i amb maons massissos (29x15x5 cm) tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida petita..

Interpretació Mur de fonamentació.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa 63, 64
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 65
 Se li assenta 61
 Tapia a
 Tapiat per

UE 67 Sector Icària Sondeig Àmbit MR
 Definició Claveguera Ampl/Long/Alç (m) 0'90 / 20 / 0'60 Orientació SW-NE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 91 Cronologia Finals XIX-XX
 Descripció Claveguera de 0'60 m d'alçada i 0'90 m d'amplada construïda amb maons massissos (29x15x5 cm) amb una tapa de pedra i la solera de maons massissos, tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria fina.

Interpretació Claveguera.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☒ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa 68
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 69
 Se li assenta 66
 Tapia a
 Tapiat per

UE 70 Sector Icària Sondeig Àmbit MR
 Definició Claveguera Ampl/Long/Alç (m) 1'50 / 2'10 / 0'60 Orientació SW-NE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 87-90 Cronologia Finals XIX-XX
 Descripció Claveguera, construïda tant la volta com els murs amb maons massissos (29x15x5 cm) igual que la solera amb maons disposats a trencajunt, tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria fina, els murs fan 0'35 m d'amplada i 0'60 m d'alçada, i es tapada per una volta de maons massissos que arrenca a banda i banda dels murs.

Interpretació Claveguera.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa 71
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 72
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 73 Sector Aiguader Sondeig Àmbit MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'80 / 3'50 / 2'17 Orientació
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 110-111 Cronologia XX
 Descripció Mur bastit amb pedres treballades i sense desbastar de mida mitjana i gran, i amb maons massissos (29x15x5 cm), tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida fina. S'assenta al retall de fonamentació atalussat, l és cobert per un estrat d'anivellament de finals del segle XX UE 58.

Interpretació Mur atalussat d'un soterrani o dipòsit.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per 58
 Tallat per 18
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 74
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE	75	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	MR
Definició	Mur	Ampl/Long/Alç (m)	0'60 / 3'50 / 0'70	Orientació	E-W	
Tipus de parament	Paredat	Tècnica constructiva	Maçoneria			
Tipus de filades	Regulars	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia			
Ref. fotogràfica	112-116, 140	Cronologia	XX			
Descripció	Mur bastit amb pedres treballades i sense desbastar de mida mitjana i gran, i amb maons massissos (29x15x5 cm), tot lligat amb morter de calç blanc amb granulometria de mida fina.					
Interpretació	Mur de tancament sud de l'edifici del segle XX.					
Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐					
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐					
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)					
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)					
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo ☐ Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29					
Igual a						
Solidari amb						
Cobert per						
Tallat per	18					
Se li adossa	58, 77, 78, 88					
Adossat a						
Reomplert per						
Reomple a						
Assentat a						
Se li assenta						
Tapia a						
Tapiat per						

UE	80	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	MR
Definició	Mur	Ampl/Long/Alç (m)	0'15 / 0'90 / 1,38	Orientació	NW-SE	
Tipus de parament	A trencajunt		Tècnica constructiva	Maçoneria		
Tipus de filades	Regulars		Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Ref. fotogràfica	117-118		Cronologia	XX		
Descripció	Envà bastit amb maons massissos (29x15x5 cm) tot lligat amb ciment.					
Interpretació	Envà de separació interna d'una nau o fàbrica del segle XX					
Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐					
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐					
Components del morter	☐ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)					
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)					
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29					
Igual a						
Solidari amb						
Cobert per						
Tallat per	18					
Se li adossa	78, 79					
Adossat a	81					
Reomplert per						
Reomple a						
Assentat a	82, 83					
Se li assenta						
Tapia a						
Tapiat per						

UE 81 Sector Aiguader Sondeig Àmbit MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'60 / 24'50 / 1,40 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 117-122 Cronologia XX
 Descripció Mur de façana de 24'50 metres de longitud. És bastit amb pedres desbastades de mida mitjana i gran lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.

Interpretació Mur vist de façana de la nau o fàbrica del segle XX

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa 78, 79, 80, 170
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 83
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE	82	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	MR
Definició	Fonament	Ampl/Long/Alç (m)	0'60 / 1'30 / 1'16	Orientació	NW-SE	
Tipus de parament	Tècnica constructiva Encofrat					
Tipus de filades	No segueix filades Criteri de datació Relativa per estratigrafia					
Ref. fotogràfica	117-119 Cronologia XX					
Descripció	És solidària amb la fonamentació UE 83 bastides en encofrat amb formigó.					
Interpretació	Sabata de fonamentació transversal de la nau o fàbrica del segle XX.					
Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐					
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☐ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☒ Formigó					
Components del morter	☐ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)					
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)					
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /					
Igual a						
Solidari amb	83					
Cobert per						
Tallat per	18					
Se li adossa						
Adossat a						
Reomplert per						
Reomple a						
Assentat a	84, 92					
Se li assenta	78, 79, 80					
Tapia a						
Tapiat per						

UE	83	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	MR	
Definició	Fonament		Ampl/Long/Alç (m)	0'65 / 24'50 / 1'16		Orientació	SW-NE
Tipus de parament	Tècnica constructiva						Encofrat
Tipus de filades	No segueix filades		Criteri de datació	Relativa per estratigrafia			
Ref. fotogràfica	117-122, 155- 160		Cronologia	XX			
Descripció	És solidària amb la fonamentació UE 83 bastides en encofrat amb formigó.						
Interpretació	Sabata de fonamentació transversal de la nau o fàbrica del segle XX.						
Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐						
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☐ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☒ Formigó						
Components del morter	☐ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)						
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)						
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo ☐ Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /						
Igual a							
Solidari amb	82						
Cobert per							
Tallat per	18						
Se li adossa							
Adossat a	101, 103						
Reomplert per							
Reomple a							
Assentat a	85, 92						
Se li assenta	78, 79, 90						
Tapia a							
Tapiat per							

UE 93 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala sud MR 1
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 3'20 / 3'40 / 1'03 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 140-147 Cronologia 1717-1740
 Descripció Mur bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mides petita, mitjana i gran, així com algun fragment de maons massissos (29x15x5cm), lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.

Interpretació Mur del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala sud.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 94, 96
 Cobert per
 Tallat per 18, 86, 90
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 98
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 94 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala sud MR 1
 Definició Desguàs Ampl/Long/Alç (m) 0'26 / 3'40 / 0'25 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Tècnica constructiva
 Tipus de filades No segueix filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 140-141 Cronologia 1717-1740

Descripció Desguàs o encaix del mur del fossat a la part alta del mur del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala sud. Té un petit pendent E-W, i es obrat en el mateix moment de bastir el mur UE 93.

Interpretació Desguàs o encaix del mur del fossat a la part alta del mur del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala sud.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 93
 Cobert per
 Tallat per 18, 90
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per 95
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 96 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala sud MR 1
 Definició Escala Ampl/Long/Alç (m) 1'40 / 2 / 0'74 Orientació NE-SW
 Tipus de parament Carreuons Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 141, 145-148 Cronologia 1717-1740
 Descripció Si bé en conserva només dos la resta d'esglaons s'intueixen en el mur UE 93, de manera que seria una escala formada per 5 esglaons. És bastida amb carreuons de mida mitjana i gran lligats amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.
 Interpretació Escala d'accés a la part alta del mur del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala sud.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☒ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 93
 Cobert per 89
 Tallat per 18, 90
 Se li adossa 92
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 101 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala sud MR 2
 Definició Revestiment Ampl/Long/Alç (m) 0'02 / 0'15 / 0'30 Orientació
 Tipus de parament Enlluït Tècnica constructiva Revestiment
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 157, 159, 160 Cronologia 1717-1740
 Descripció Revestiment de morter de calç blanc amb gra de mida fina adossat a la cara nord del mur oblic UE 102.

Interpretació Enlluït que cobreix el mur UE 102.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18, 85, 90,
 Se li adossa 89
 Adossat a 102
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 169
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 102 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala sud MR 2
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'65 / 1'70 / 0'61 Orientació E-W
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 156-160 Cronologia 1717-1740
 Descripció Mur oblic bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mides, petita, mitjana i gran, així com algun fragment de maó massís (29x15x5cm) tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.

Interpretació Mur oblic de tancament nord de l'ala sud del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☒ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18, 85, 90
 Se li adossa 92, 101, 103, 169
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 103 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala sud MR 2
 Definició Revestiment Ampl/Long/Alç (m) 0'02 / 1 / 0'37 Orientació
 Tipus de parament Enlluït Tècnica constructiva Revestiment
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 156-159 Cronologia 1717-1740
 Descripció Revestiment de morter de calç blanc amb gra de mida fina adossat a la cara sud del mur oblic UE 102.

Interpretació Enlluït que cobreix el mur UE 102.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18, 85, 90
 Se li adossa 89
 Adossat a 102
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 92
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 104 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Accés sud MR 3
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 1 / 10'50 / 1'95 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 162-180 Cronologia 1717-1740
 Descripció Mur construït amb filades regulars de pedres desbastades i sense treballar de mida petita, mitjana i gran, amb presència de maons massissos (29x15x5cm) tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. Té una sabata de fonamentació que sobresurt 15 cm.
 Interpretació Mur direcció SW-NE del fort de Don Carlos perpendicular al camí a cobert de la Ciutadella Borbònica.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 110, 116, MR 4
 Cobert per
 Tallat per 18, 90, 112
 Se li adossa 89, 105, 107, 109
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE	105	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	Accés sud	MR 3
Definició	Revestiment		Ampl/Long/Alç (m)	0'02 / /		Orientació	
Tipus de parament	Enlluït		Tècnica constructiva	Revestiment			
Tipus de filades			Criteri de datació	Absoluta per documentació			
Ref. fotogràfica	164-166, 168		Cronologia	1717-1740			
Descripció	Revestiment de morter de calç blanc de la cara interna del mur UE 104.						
Interpretació	Enlluït que cobreix el mur UE 104.						
Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐						
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐						
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)						
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)						
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo ☐ Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /						
Igual a							
Solidari amb							
Cobert per							
Tallat per	18, 90						
Se li adossa	58						
Adossat a	104						
Reomplert per							
Reomple a							
Assentat a							
Se li assenta							
Tapia a							
Tapiat per							

UE 107 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament Sud MR 4
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'70 / 1'20 / 1'10 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 170-172, 175, 176, 179-182 Cronologia 1717-1740
 Descripció Mur bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran i maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.
 Interpretació Mur que configura l'encreuament sud (MR 4) on s'instal·la la polleguera de la porta de l'accès sud direcció el pas a cobert/fossat perimetral del fort.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 108, 109, 110, 116
 Cobert per
 Tallat per 18, 115
 Se li adossa 111, 164
 Adossat a 104, MR 3
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 108 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament Sud MR 4
 Definició Contrafort Ampl/Long/Alç (m) 0'80 / 0'80 / 1'45 Orientació N-S
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 170-172, 175-178, 181-183 Cronologia 1717-1740
 Descripció Contrafort bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.

Interpretació Contrafort que configura l'extrem nord de MR 4, Forma part de l'angle de l'encreuament sud entre el camí a cobert que unia la Ciutadella i el fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 107, 109, 110, 116
 Cobert per
 Tallat per 18, 90, 115
 Se li adossa 111, 126, 128, 129, 130, 131, 164
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 109 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament sud MR 4
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'20 / 0'20 / 0'35 Orientació SE-NW
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades No segueix filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 175-177 Cronologia 1717-1740
 Descripció Mur de petites dimensions 0'20x0'20x0'35 bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita lligades amb morter de calç blanc de granulometria fina.
 Interpretació Mur de petites dimensions que tanca per l'est el desguàs o encaix UE 110, el qual és format també per UE 104, 107 i 108.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 107, 108, 110, 116
 Cobert per
 Tallat per 90
 Se li adossa
 Adossat a 104, MR 3
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 110 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament sud MR 4
 Definició Desguàs Ampl/Long/Alç (m) 0'20 / 0'60 / 0'35 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Tècnica constructiva
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 171,172, 175, 182 Cronologia 1717-1740
 Descripció És obrat en el mateix moment de bastir l'angle S-W de l'encreuament entre el camí a cobert de la Ciutadella i el fort de Don Carlos. És basteix a partir de la construcció dels murs UE 104, 107, 108 i 109.
 Interpretació És obrat en el mateix moment de bastir l'angle S-W de l'encreuament sud (MR 4) entre el camí a cobert de la Ciutadella i el fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 104, 107, 108, 109, MR 3
 Cobert per
 Tallat per 90
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per 113
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 111 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament sud MR 4
 Definició Contrafort Ampl/Long/Alç (m) 1'30 / 1'10 / 0'65 Orientació S-N
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 170-172, 175, 176, 181-183 Cronologia 1717-1740

Descripció Contrafort bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran lligades amb morter de calç blanc de granulometria fina.

Interpretació Contrafort que correspon a una reforma de reforç de l'angle de l'encreuament sud (MR 4) entre el camí a cobert de la Ciutadella i el fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa 123, 125
 Adossat a 107, 108
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 122
 Se li assenta 126
 Tapia a
 Tapiat per

UE 114 Sector Aiguader Sondeig Accés sud Àmbit Accés sud MR 3
 Definició Parament Ampl/Long/Alç (m) 0'30 / 0'20 / 0'20 Orientació
 Tipus de parament Indeterminat Tècnica constructiva Construcció en terra
 Tipus de filades No segueix filades Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 171-173 Cronologia 1717-1740
 Descripció Parament amb morter de calç blanc de granulometria fina, terra i maons massissos (29x15x5 cm).
 Interpretació Parament de que farceix el negatiu de construcció de forat de pal o bastida UE 112 que retalla UE 104 (MR 3).

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☒ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 90
 Se li adossa 58
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a 112
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 116 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament sud MR 4
 Definició Polleguera Ampl/Long/Alç (m) 0'30 / 0'20 / 1'50 Orientació
 Tipus de parament Tècnica constructiva
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 170-172, 175-180, 182 Cronologia 1717-1740
 Descripció Polleguera amb varies reformes amb els revestiments UE 117, 119 i 120.
 Interpretació Polleguera de la porta sud del camí ha cobert de la Ciutadella vers el pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 104, 107, 108, 109, 132, MR 3, MR 4
 Cobert per
 Tallat per 18, 90, 115
 Se li adossa 117, 119, 120
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 117 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament sud MR 4
 Definició Revestiment Ampl/Long/Alç (m) 0'10 / 0'40 / 0'85 Orientació
 Tipus de parament Enlluït Tècnica constructiva Revestiment
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 170-172, 175-179 Cronologia 1717-1740
 Descripció Revestiment de l'última polleguera construïda després del retall de construcció UE 115 realitzat per reformar-la. El revestiment està format per fragments de maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç de color groc amb gra de mida fina que revesteix com a enlluït.
 Interpretació Últim revestiment de la polleguera documentada a la porta sud de l'encreuament entre el camí a cobert de la ciutadella i el fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 0'05 / 0'15 / 0'29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18, 90
 Se li adossa 58
 Adossat a 116
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 115
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 119 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament sud MR 4
 Definició Revestiment Ampl/Long/Alç (m) 0'08 / 0'30 / 0'65 Orientació
 Tipus de parament Enlluït Tècnica constructiva Revestiment
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 171, 172, 176, 179, 180 Cronologia 1717-1740
 Descripció Revestiment format per fragments de maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç de color blanc amb gra de mida fina, que revesteix com a enlluït.
 Interpretació Primer revestiment de la polleguera documentada a la porta sud de l'encreuament entre el camí a cobert de la ciutadella i el fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18, 115
 Se li adossa 58, 120
 Adossat a 116
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 120 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament sud MR 4
 Definició Revestiment Ampl/Long/Alç (m) 0'08 / 0'30 / 0'30 Orientació
 Tipus de parament Enlluït Tècnica constructiva Revestiment
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 17, 172, 176, 179, 180 Cronologia 1717-1740
 Descripció Revestiment bastit amb morter de calç de color gris que revesteix com a enlluït.
 Interpretació Reforma del primer revestiment de la polleguera documentada a la porta sud de l'encreuament entre el camí a cobert de la ciutadella i el fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa 58
 Adossat a 116, 119
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 132 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament sud MR 4
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'35 / 0'30 / 0'10 Orientació
 Tipus de parament Morterada Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades No segueix filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 170-172, 176, 179-182 Cronologia 1717-1740
 Descripció Restes del mur que reforma la polleguera UE 116, consisteix en una morterada de calç blanca amb gra de mida fina.

Interpretació Reforma del mur UE 107 per bastir la última polleguera UE 116.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 116
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 115
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 141 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament nord MR 5
 Definició Contrafort Ampl/Long/Alç (m) 0'50 / 0'25 / 0'50 Orientació E-W
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 182-186, 196 Cronologia 1717-1740

Descripció Contrafort bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran i maons massissos (29x15x5 cm) tot lligat amb morter de calç blanc de granulometria fina.

Interpretació Contrafort que correspon a una reforma de reforç de l'angle N-W de l'encreuament entre el camí a cobert de la Ciutadella i el fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☒ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 135
 Se li adossa 138, 140
 Adossat a 147
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 139
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 142 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament nord MR 5
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'70 / 0'50 / 0'42 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 182, 184-193, 195-197 Cronologia XIX-Abans de 1888
 Descripció Mur bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran i maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç de color gris amb gra de mida fina.

Interpretació Mur que configura una reforma del mur MR 5 on s'instal·la la polleguera de la porta de l'accès nord direcció el camí a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 143
 Cobert per
 Tallat per 18, 90
 Se li adossa 136, 149, 150, 151
 Adossat a 148, MR 6
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 146
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 143 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament nord MR 5
 Definició Polleguera Ampl/Long/Alç (m) 0'40 / 0'38 / 1'65 Orientació
 Tipus de parament Tècnica constructiva
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 182, 184-192, 196, 197 Cronologia 1717-1740
 Descripció Polleguera de la qual s'ha documentat una reforma (UE 146) i un revestiment (UE 148), construïda entre els mur MR 5 i MR 6.

Interpretació Polleguera de la porta sud de l'encreuament entre el camí a cobert de la Ciutadella i el fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 142, 147, 148, 158, MR 6
 Cobert per
 Tallat per 18, 90, 146
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 145 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament nord MR 5
 Definició Revestiment Ampl/Long/Alç (m) 0'10 / 0'40 / 0'42 Orientació
 Tipus de parament Tècnica constructiva
 Tipus de filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 196, 197 Cronologia XIX-Abans de 1888

Descripció El revestiment està format per fragments de maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç de color groc amb gra de mida fina que revesteix com a enlluït.

Interpretació Revestiment de la polleguera documentada a la porta nord de l'encreuament entre el camí a cobert de la ciutadella i el fort de Don Carlos.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 90
 Se li adossa 89
 Adossat a 143
 Reomplert per 144
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 147 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Camí a cobert MR 5
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'70 / 0'50 / 1'65 Orientació SE-NW
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 182-193, 195-197 Cronologia 1717-1740

Descripció Mur bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran i maons massissos (29x15x5cm) lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.

Interpretació Mur que configura MR 5 on s'instal·la la polleguera de la porta de l'accès nord direcció el mur/fossat perimetral del fort.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 143, 158
 Cobert per
 Tallat per 18, 146
 Se li adossa 136, 138, 140, 141, 159, 160, 166
 Adossat a 148, MR 6
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 148 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Accés nord MR 6
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 1 / 8'50 / 1'85 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 182, 184-193, 196-203, 238-2 Cronologia 1717-1740
 Descripció Mu rbastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran, i amb maons massissos (29x15x5 cm), tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. Té una sabata de fonamentació que sobresurt uns 0'17 m.
 Interpretació Mur direcció N-S del fort de Don Carlos perpendicular al camí a cobert de la Ciutadella Borbònica.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 143, MR 5
 Cobert per
 Tallat per 18, 90
 Se li adossa 89, 142, 147, 149, 150, 151, 152, 159, 160, 162
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 158 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Encreuament nord MR 5
 Definició Contrafort Ampl/Long/Alç (m) 0'15 / 0'15 / 0'20 Orientació E-W
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 182, 184-190, 196, 197 Cronologia 1717-1740

Descripció Contrafort bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita i mitjana i maons massissos (5x15x 29 cm) lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.

Interpretació Contrafort que configura l'extrem sud de MR 5, Forma part de l'angle de l'encreuament entre el camí a cobert que unia la Ciutadella i el fort de Don Carlos, exactament de l'angle nordoest

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 143, 147,
 Cobert per
 Tallat per 90
 Se li adossa 130
 Adossat a 148, MR 6
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 167 Sector Aiguader Sondeig Àmbit MR
 Definició Claveguera Ampl/Long/Alç (m) 0'70 / 4'10 / 0'40 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 134-137 Cronologia XX
 Descripció Claveguera la base de la qual és batida amb maons massissos (29x15x5 cm) i la paret amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita i mitjana, tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.

Interpretació Claveguera.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 18
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 168
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 174 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala nord MR 7
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0'70 / 2'30 / 0'81 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 204, 208, 210-219,242-243 Cronologia 1717-1740
 Descripció Bastit amb carreuons, pedres desbastades i sense treballar de mides petita, mitjana i gran, així com algun fragment de totxo, tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.
 Interpretació Parapet defensiu del MR 7, que conforma el límit nord del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☒ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 176, 177
 Cobert per
 Tallat per 90, 182
 Se li adossa 89, 173, 185
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 175 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala nord MR 7
 Definició Desguàs Ampl/Long/Alç (m) 0'25 / 2 / 0'50 Orientació NW-SW
 Tipus de parament Tècnica constructiva
 Tipus de filades No segueix filades Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 204, 208-216 Cronologia 1717-1740

Descripció Desguàs o encaix del mur del fossat a la part alta del mur del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala nord. És obrat en el mateix moment de bastir el mur UE 177 i el paviment UE 176. Forma part de MR 7.

Interpretació Desguàs o encaix del mur del fossat a la part alta del mur del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala nord.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 176, 177
 Cobert per
 Tallat per 182
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per 173
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 177 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala nord MR 7
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 3'20 / 3'13 / 1'33 Orientació NW-SE
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 204, 205, 207 Cronologia 1717-1740
 Descripció Mur bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mides petita, mitjana i gran, així com algun fragment de maons massissos (29x15x5cm), lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.

Interpretació Mur del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala nord.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☒ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 5 / 15 / 29

Igual a
 Solidari amb 174, 175, 176, 178
 Cobert per
 Tallat per 90, 182
 Se li adossa 185
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 184
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 178 Sector Aiguader Sondeig Àmbit Ala nord MR 7
 Definició Escala Ampl/Long/Alç (m) 1'40 / 1'80 / 1 Orientació SW-NE
 Tipus de parament Carreuons Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 204, 205, 207 Cronologia 1717-1740

Descripció Si bé en conserva només dos la resta d'esglaons s'intueixen en el mur UE 177, de manera que seria una escala formada per 5 esglaons. És bastida amb carreuons de mida mitjana i gran lligats amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.

Interpretació Escala d'accés a la part alta del mur del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala nord.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☒ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb 176, 177
 Cobert per 89, 173
 Tallat per 90, 182
 Se li adossa 179
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

Fitxes de paviments

UE [redacted] 9 Sector Àvila Àmbit 3 Sondeig [redacted]
 Definició Paviment T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2) 1'98
 Components Rajols i morter Cronologia 1860-1885 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) 0'05 / 0'90 / 2'20 Ref. fotogràfica 36-38
 Descripció Paviment amb rajoles (14x29 cm) lligats amb morter de calç blanc de granulometria fina. Estan disposats a la mescla.
 Interpretació Paviment que s'adossa a l'envà UE 12 configuren l'àmbit 3, una habitació de funció indeterminada.

Igual a [redacted]	Contemporani a [redacted]
Adossat a [redacted]	Reomple a [redacted]
12 [redacted]	
Assentat a [redacted]	Se li adossa [redacted]
10 [redacted]	
Tallat per [redacted]	Cobert per [redacted]
7, 18 [redacted]	
Se li assenta [redacted]	Solidari amb [redacted]
Assentat a [redacted]	Tapia a [redacted]
10 [redacted]	

UE [redacted] 13 Sector Àvila Àmbit 4 Sondeig [redacted]
 Definició Paviment T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2) 0'12
 Components Rajols i morter Cronologia 1855-1882 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) 0'05 / 0'40 / 0'30 Ref. fotogràfica 38-40, 43-45, 54
 Descripció Paviment amb rajoles (14x29 cm) lligats amb morter de calç blanc de granulometria fina. Estan disposats a la mescla.
 Interpretació Paviment que s'adossa a l'envà UE 12 configuren l'àmbit 4, una habitació de funció indeterminada.

Igual a [redacted]	Contemporani a [redacted]
Adossat a [redacted]	Reomple a [redacted]
12 [redacted]	
Assentat a [redacted]	Se li adossa [redacted]
33 [redacted]	
Tallat per [redacted]	Cobert per [redacted]
7, 18, 24 [redacted]	
Se li assenta [redacted]	Solidari amb [redacted]
Assentat a [redacted]	Tapia a [redacted]
33 [redacted]	

UE	14	Sector	Àvila	Àmbit	2	Sondeig	
Definició	Paviment		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda		Superfície (m2)	5'35
Components	Rajols i morter		Cronologia	1855-1882		Criteri datació	Absoluta per documentació
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'05 / 1'30 / 4'16		Ref. fotogràfica	32, 53			
Descripció	Paviment amb rajoles de 24 cm de costat lligats amb morter de calç blanc de granulometria fina.						
Interpretació	Estar disposats a junta continua. Paviment que s'adossa al mur aeri UE 17 configuren l'àmbit 2, una habitació de funció indeterminada. S'adossaria a UE 16 però s'ha perdut la relació estratigràfica ja que és tallat per UE 7.						
Igual a				Contemporani a			
Adossat a				Reomple a			
17							
Assentat a				Se li adossa			
19							
Tallat per				Cobert per			
7, 18							
Se li assenta				Solidari amb			
Assentat a				Tapia a			
19							

UE	21	Sector	Àvila	Àmbit	1	Sondeig	
Definició	Paviment		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda		Superfície (m2)	1'42
Components	Rajols i morter		Cronologia	1855-1882		Criteri datació	Absoluta per documentació
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'05 / 0'71 / 2		Ref. fotogràfica	26, 53			
Descripció	Paviment amb rajoles de 24 cm de costat lligats amb morter de calç blanc de granulometria fina.						
Interpretació	Estar disposats a junta continua. Paviment que conforma l'àmbit 1, s'adossaria a UE 16 i UE 36 però el negatiu (UE 7) ha tallat la relació estratigràfica.						
Igual a				Contemporani a			
Adossat a				Reomple a			
Assentat a				Se li adossa			
22							
Tallat per				Cobert per			
7, 18							
Se li assenta				Solidari amb			
Assentat a				Tapia a			
22							

UE	28	Sector	Àvila	Àmbit	5	Sondeig	
Definició	Paviment		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda		Superfície (m2)	1'2
Components	Rajols i morter		Cronologia	1855-1882		Criteri datació	Absoluta per documentació
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'05 / 0'60 / 2		Ref. fotogràfica	16, 19, 43, 47, 54			
Descripció	Paviment amb rajoles de 24 cm de costat lligats amb morter de calç blanc de granulometria fina.						
Interpretació	Estar disposats a junta contínua. Paviment que conforma l'Àmbit 5. Pot ser el més modern, ja que correspon a un recreixement d'un àmbit anterior, àmbit 6, el qual és arrassat.						
Igual a				Contemporani a			
Adossat a				Reomple a			
Assentat a				Se li adossa			
34							
Tallat per				Cobert per			
7, 18, 24							
Se li assenta				Solidari amb			
Assentat a				Tapia a			
34							

UE	40	Sector	Àvila	Àmbit	6	Sondeig	
Definició	Paviment		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda		Superfície (m2)	1'75
Components	Rajols i morter		Cronologia	1855-1882		Criteri datació	Absoluta per documentació
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'05 / 0'70 / 2'50		Ref. fotogràfica	49			
Descripció	Paviment amb rajoles (14x29 cm) lligats amb morter de calç blanc de granulometria fina. Estan disposats a la mescla.						
Interpretació	Paviment que s'adossa a l'envà UE 41 configuren l'àmbit 6, una habitació de funció indeterminada.						
Igual a				Contemporani a			
Adossat a				Reomple a			
41							
Assentat a				Se li adossa			
43							
Tallat per				Cobert per			
24				34			
Se li assenta				Solidari amb			
Assentat a				Tapia a			
43							

UE	66	Sector	Icària	Àmbit	Sondeig
Definició	Carrer	T. constructiva	Enrajolat a junta correguda	Superfície (m2)	
Components	Llambordes	Cronologia	Finals XIX-XX	Criteri datació	Relativa per estratigrafia
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'30 / /	Ref. fotogràfica	91		
Descripció	Carrer de llambordes i el seu anivellament de sorres.				
Interpretació	Carrer d'inicis del segle XX				
Igual a	Contemporani a				
Adossat a	Reomple a				
Assentat a	Se li adossa				
4, 67, 68					
Tallat per	Cobert per				
18					
Se li assenta	Solidari amb				
58					
Assentat a	Tapia a				
4, 67, 68					

UE	78	Sector	Aiguader	Àmbit	Sondeig
Definició	Paviment	T. constructiva	Enrajolat a junta correguda	Superfície (m2)	26'50
Components	Terrazzo i ciment	Cronologia	XX	Criteri datació	Relativa per estratigrafia
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'10 / 3'50 / 7'50	Ref. fotogràfica	113,115-118, 140		
Descripció	Paviment de terratzo lligat amb ciment.				
Interpretació	Paviment d'una nau o fàbrica del segle XX.				
Igual a	Contemporani a				
Adossat a	Reomple a				
75, 80, 81					
Assentat a	Se li adossa				
82, 87, 118					
Tallat per	Cobert per				
18	58				
Se li assenta	Solidari amb				
Assentat a	Tapia a				
82, 87, 118					

UE	79	Sector	Aiguader	Àmbit	Sondeig
Definició	Paviment		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda	Superfície (m2) 0'07
Components	Terrazzo i ciment		Cronologia	XX	Criteri datació
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'10 / 0'55 / 0'70		Ref. fotogràfica	117-118	
Descripció	Paviment de terrazzo lligat amb ciment.				
Interpretació	Paviment d'una nau o fàbrica del segle XX.				
Igual a	Contemporani a				
Adossat a	Reomple a				
80, 81					
Assentat a	Se li adossa				
82, 83, 118					
Tallat per	Cobert per				
18	58				
Se li assenta	Solidari amb				
Assentat a	Tapia a				
82, 83, 118					

UE	92	Sector	Aiguader	Àmbit	Ala sud	Sondeig
Definició	Paviment de lloses		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda	Superfície (m2) 29'087	
Components	Lloses i morter de calç		Cronologia	1717-1740	Criteri datació	
Gruix /Ampl./Long.(m)	/ 1'70 / 17'10		Ref. fotogràfica	141, 144-149-158		
Descripció	Paviment de lloses de pedra plana desbastades, algunes de forma rectangular, quadrada o irregular, de mida mitjana i gran totes lligades amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. Presenta un desnivell a la zona central del pas.					
Interpretació	Paviment del pas a cobert i fosat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala sud del fort.					
Igual a	Contemporani a					
Adossat a	Reomple a					
96, 102, MR 1, MR 2						
Assentat a	Se li adossa					
Tallat per	Cobert per					
18	89					
Se li assenta	Solidari amb					
82, 83, 103, MR 2						
Assentat a	Tapia a					

UE	125	Sector	Aiguader	Àmbit	Camí a cobert	Sondeig
Definició	Nivell de circulació		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda		Superfície (m2)
Components	Terra		Cronologia	1717-1740		Criteri datació
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'04 / 1'30 /		Ref. fotogràfica	171, 181-184		
Descripció	Nivell de circulació de terra batuda de color marró taronjós de 1'30 m d'amplada i 0'04 m de gruix.					
Interpretació	Nivell de circulació del camí que unia la Ciutadella Borbònica i el fort de Don Carlos.					
Igual a				Contemporani a		
Adossat a				Reomple a		
111, MR 4						
Assentat a				Se li adossa		
123, 124						
Tallat per				Cobert per		
18, 137						
Se li assenta				Solidari amb		
126						
Assentat a				Tapia a		
123, 124						

UE	126	Sector	Aiguader	Àmbit	Camí a cobert	Sondeig
Definició	Nivell de circulació		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda		Superfície (m2)
Components	Terra i sorra		Cronologia	1717-1740		Criteri datació
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'05 / 2'10 /		Ref. fotogràfica	171, 181-184		
Descripció	Nivell de circulació de terra i sorra de 2'10 m d'amplada i 0'05 m de gruix i color marró clar.					
Interpretació	Nivell de circulació del camí que unia la Ciutadella Borbònica i el fort de Don Carlos.					
Igual a				Contemporani a		
Adossat a				Reomple a		
108, MR 4						
Assentat a				Se li adossa		
111, 125						
Tallat per				Cobert per		
18, 137						
Se li assenta				Solidari amb		
127, 128						
Assentat a				Tapia a		
111, 125						

UE 127 Sector Aiguader Àmbit Camí a cobert Sondeig
 Definició Nivell de circulació T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2)
 Components Argila i sorra Cronologia 1717-1740 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) 0'10 / 1'30 / Ref. fotogràfica 171, 181-184
 Descripció Nivell de circulació de terra batuda format per sorres i argila de 1'30 m d'amplada i de 0'10 m de gruix i de color marró.
 Interpretació Nivell de circulació del camí que unia la Ciutadella Borbònica i el fort de Don Carlos.

Igual a	Contemporani a
Adossat a	Reomple a
Assentat a	Se li adossa
126	
Tallat per	Cobert per
18, 137	
Se li assenta	Solidari amb
128, 138	
Assentat a	Tapia a
126	

UE 128 Sector Aiguader Àmbit Camí a cobert Sondeig
 Definició Nivell de circulació T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2)
 Components Argila i sorra Cronologia 1717-1740 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) 0'08 / 1'60 / Ref. fotogràfica 171, 181-183
 Descripció Nivell de circulació de terra batuda format per sorres i argila de 1'60 m d'amplada i 0'08 m de gruix i de color marró.
 Interpretació Nivell de circulació del camí que unia la Ciutadella Borbònica i el fort de Don Carlos.

Igual a	Contemporani a
Adossat a	Reomple a
108, MR 4	
Assentat a	Se li adossa
127, 138	
Tallat per	Cobert per
18	
Se li assenta	Solidari amb
129	
Assentat a	Tapia a
127, 138	

UE 129 Sector Aiguader Àmbit Camí a cobert Sondeig
 Definició Nivell de circulació T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2)
 Components Argila i sorra Cronologia 1717-1740 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) 0'18 / 3 / 3 Ref. fotogràfica 171, 181-184
 Descripció Nivell de circulació de terra batuda format per sorres i argila de 3 m d'amplada i 0'18 m de gruix i
 Interpretació Nivell de circulació del camí que unia la Ciutadella Borbònica i el fort de Don Carlos.

Igual a	Contemporani a
Adossat a	Reomple a
108, MR 4	
Assentat a	Se li adossa
128, 138	
Tallat per	Cobert per
18, 135	
Se li assenta	Solidari amb
130	
Assentat a	Tapia a
128, 138	

UE 130 Sector Aiguader Àmbit Camí a cobert Sondeig
 Definició Nivell de circulació T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2)
 Components Terra i sorra Cronologia XIX-Abans de 1888 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) 0'10 / 4 / Ref. fotogràfica 171, 181-184
 Descripció Nivell de circulació de terra batuda format per terra i sorra de 4 m d'amplada i 0'10 m de gruix i color
 Interpretació Nivell de circulació del camí que unia la Ciutadella Borbònica i el fort de Don Carlos.

Igual a	Contemporani a
Adossat a	Reomple a
108, 158, MR 4, MR 5	
Assentat a	Se li adossa
129, 136, 147	
Tallat per	Cobert per
18, 90	
Se li assenta	Solidari amb
131	
Assentat a	Tapia a
129, 136, 147	

UE 131 Sector Aiguader Àmbit Camí a cobert Sondeig
 Definició Nivell de circulació T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2)
 Components Terra, escories, morter Cronologia XIX-Abans de 1888 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) 0'12 / 2'70 / Ref. fotogràfica 171, 182-184
 Descripció Nivell de circulació de terra batuda format per terra, escories i morter de 2'70 m d'amplada i 0'12 m
 Interpretació de gruix i de color gris fosc. És tallat per l'arrasament del 1888 (UE 90) a l'extrem nord.
 Nivell de circulació del camí que unia la Ciutadella Borbònica i el fort de Don Carlos.

Igual a	Contemporani a
Adossat a	Reomple a
108, MR 4	
Assentat a	Se li adossa
130	
Tallat per	Cobert per
18, 90	89
Se li assenta	Solidari amb
Assentat a	Tapia a
130	

UE 138 Sector Aiguader Àmbit Camí a cobert Sondeig
 Definició Nivell de circulació T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2)
 Components Terra i sorra Cronologia 1717-1740 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) 0'40 / 1'50 / Ref. fotogràfica 182-184
 Descripció Estrat marró de terra compactada té una potència de 0'40 m en l'extrem més proper a MR 5 mentre
 Interpretació en contacte amb UE 128 presenta una potència de 0'08 m.
 Nivell de circulació del camí que unia la Ciutadella Borbònica i el fort de Don Carlos que reomple el
 negatiu (UE 137) de reforma del camí o del mur MR 5.

Igual a	Contemporani a
Adossat a	Reomple a
141, 147, MR 5	137
Assentat a	Se li adossa
127	
Tallat per	Cobert per
18, 135, 146	
Se li assenta	Solidari amb
128	
Assentat a	Tapia a
127	

UE	149	Sector	Aiguader	Àmbit	Accés nord	Sondeig
Definició	Nivell de circulació		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda		Superfície (m2)
Components	argila i sorra		Cronologia	XIX-Abans de 1888	Crèteri datació	Absoluta per documentació
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'04 / 0'50 / n apr		Ref. fotogràfica	186		
Descripció	Nivell de circulació de terra batuda de 0'04 m de gruix i color marró amb pendent vers el nord.					
Interpretació	Nivell de circulació del camí vers l'ala nord del fort de Don Carlos formada pel pas a cobert/fossat perimetral.					
Igual a				Contemporani a		
Adossat a				Reomple a		
	142, 148, MR 5, MR 6					
Assentat a				Se li adossa		
	150					
Tallat per				Cobert per		
	18			89		
Se li assenta				Solidari amb		
Assentat a				Tapia a		
	150					

UE	151	Sector	Aiguader	Àmbit	Accés nord	Sondeig
Definició	Nivell de circulació		T. constructiva	Enrajolat a junta correguda		Superfície (m2)
Components	Argila i sorra		Cronologia	XIX-Abans de 1888	Crèteri datació	Absoluta per documentació
Gruix /Ampl./Long.(m)	0'04 / 0'50 / n apr		Ref. fotogràfica	188-191		
Descripció	Nivell de circulació de terra batuda de 0'04 m de gruix i color negre amb pendent vers el nord.					
Interpretació	Nivell de circulació del camí vers l'ala nord del fort de Don Carlos formada pel pas a cobert/fossat perimetral.					
Igual a				Contemporani a		
Adossat a				Reomple a		
	142, 148, MR 5, MR 6					
Assentat a				Se li adossa		
	146, 152					
Tallat per				Cobert per		
	18			150		
Se li assenta				Solidari amb		
Assentat a				Tapia a		
	146, 152					

UE 152 Sector Aiguader Àmbit Accés nord Sondeig
 Definició Nivell de circulació T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2)
 Components Argila i sorres Cronologia 1717-1740 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) 0'06 / 0'50 / n apr Ref. fotogràfica 191-192
 Descripció Nivell de circulació de terra batuda de 0'06 m de gruix i color marró amb pendent vers el nord.
 Interpretació Nivell de circulació del camí vers l'ala nord del fort de Don Carlos formada pel pas a cobert/fossat perimetral.

Igual a	Contemporani a
Adossat a	Reomple a
148, MR 6	
Assentat a	Se li adossa
159, 162	
Tallat per	Cobert per
18, 146	
Se li assenta	Solidari amb
151	
Assentat a	Tapia a
159, 162	

UE 176 Sector Aiguader Àmbit Ala nord Sondeig
 Definició Paviment de lloses T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2) 3'91
 Components Lloses i morter de calç Cronologia 1717-1740 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) / 1'70 / 2'30 Ref. fotogràfica 204, 207-217
 Descripció Paviment de lloses planes de forma rectangular i quadrada lligat amb morter de calç blanc de granulometria fina.
 Interpretació Camí de ronda de l'ala nord (MR 7) del fort de Don Carlos.

Igual a	Contemporani a
Adossat a	Reomple a
Assentat a	Se li adossa
Tallat per	Cobert per
182	89
Se li assenta	Solidari amb
	174, 175, 177, 178
Assentat a	Tapia a

UE 179 Sector Aiguader Àmbit Ala nord Sondeig
 Definició Paviment de lloses T. constructiva Enrajolat a junta correguda Superfície (m2) 2'34
 Components Lloses i morter de calç Cronologia 1717-1740 Criteri datació Absoluta per documentació
 Gruix /Ampl./Long.(m) / 1'80 / 1'30 Ref. fotogràfica 204-207
 Descripció Paviment de lloses de pedra plana desbastades, algunes de forma rectangular, quadrada o irregular,
 Interpretació de mida mitjana i gran totes lligades amb morter de calç blanc amb gra de mida fina.
 Paviment del pas a cobert/osa perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala nord del fort.

Igual a	Contemporani a
Adossat a	Reomple a
178, MR 7	
Assentat a	Se li adossa
Tallat per	Cobert per
	89, 173
Se li assenta	Solidari amb
Assentat a	Tapia a

Fitxes de negatius i interestrats

UE	7	Sector	Àvi, Icàri	Àmbit	Sondeig
Definició	Negatiu d'arrassament		F.Planta	F. secció	Profunditat (m)
Orientació	Cronologia		Després de 1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per documentació
Descripció	Arrasament de l'edifici del segle XIX documentat entre el carrer d'Àvila número 10 i l'encreuament d'aquest carrer amb avinguda d'Icària.				
Interpretació	Arrasament de l'edifici per a la construcció de nous edificis en el marc del pla cerdà.				
Ref. fotogràfica					
Igual a			Reomplert per		
Talla a			Se li adossa		
6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 21, 22, 28, 32, 33, 34, 35, 36,37, 38, 39, 50, 51, 52, 61, 63, 64					
Contemporani a			Cobert per		
23					
Tallat per			Se li assenta		
18, 24					
UE	18	Sector		Àmbit	Sondeig
Definició	Negatiu		F.Planta	F. secció	Profunditat (m)
Orientació	Cronologia		XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia
Descripció	Negatiu en el qual s'han inclòs tan els negatius d'arrasament com els negatius de construcció de carrers, serveis, prismes, embornals, col·lectors, galeries, 22@, etc. Dins una cronologia de l'últim quart del segle XX.				
Interpretació	Arrenca a partir de les obres de les Olimpíades del 1992.				
Ref. fotogràfica	20-27, 31, 36-42, 53, 54, 124-127, 162, 169, 174, 175, 177, 185, 193, 198				
Igual a			Reomplert per		
3, 58					
Talla a			Se li adossa		
4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 19, 21, 22, 24, 23, 25, 26, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 37,38, 39, 46, 49, 50, 51, 52, ,53, 54, 56, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 89, 90, 91, 92					
Contemporani a			Cobert per		
Talla a: 93, 94, 95, 96, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 115116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 136, 137, 138, 139, 140, 142, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 159, 160, 161, 162, 164					
Tallat per			Se li assenta		
Talla a: 166, 167, 168, 169, 170, 186, MR 1, MR 2, MR 3, MR 4, MR 5 i MR 6					

UE	20	Sector	Àvila	Àmbit	2	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	F. secció	Profunditat (m)		
Orientació	NW-SE	Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per documentació		
Descripció	Retall de construcció.						
Interpretació	Retall per assentar-hi el mur UE 17.						
Ref. fotogràfica	32-35						
Igual a				Reomplert per			
Talla a				Se li adossa			
	8						
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
					17		

UE	24	Sector	Àvila	Àmbit	4,5 i 6	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	Allargada	F. secció	Concau	Profunditat (m) 0'50 m.
Orientació	N-S	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Negatiu que talla en diagonal la rasa de l'obra.						
Interpretació	Consisteix en la rasa de construcció de la claveguera UE 25.						
Ref. fotogràfica	15, 16, 43, 44, 46						
Igual a				Reomplert per			
					26		
Talla a				Se li adossa			
	7, 23, 28, 34, 40, 42, 43, 13, 31, 33						
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
	18				25		

UE	46	Sector	Àvila	Àmbit		Sondeig	
Definició	Negatiu d'arrasament		F.Planta	F. secció	Profunditat (m)		
Orientació		Cronologia	1855-1882	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Negatiu d'arrasament						
Interpretació	Negatiu d'arrasament						
Ref. fotogràfica							
Igual a				Reomplert per			
					34		
Talla a				Se li adossa			
	31, 41, 44						
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
	18						

UE 47 Sector Àvila Àmbit Sondeig
 Definició Negatiu de construcció F.Planta F. secció Profunditat (m)
 Orientació Cronologia 1855-1882 Criteri de datació Absoluta per documentació
 Descripció Rasa de construcció dels murs de fonamentació UE 8 i UE 30.
 Interpretació S'ha interpretat que la cota d'arrencament dels murs UE 8 i UE 30 correspondria a la cota de la rasa de fonamentació d'aquests (UE 47), que talla un nivell de sorres (UE 49).

Ref. fotogràfica
 Igual a Reomplert per
 6, 31

Talla a Se li adossa
 49

Contemporani a Cobert per
 Tallat per Se li assenta
 8, 30

UE 48 Sector Àvila Àmbit Sondeig
 Definició Negatiu de construcció F.Planta F. secció Profunditat (m)
 Orientació Cronologia 1855-1882 Criteri de datació Absoluta per documentació
 Descripció Rasa de construcció dels murs de fonamentació UE 32 i UE 37.
 Interpretació S'ha interpretat que la cota d'arrencament dels murs UE 32 i UE 37 correspondria a la cota de la rasa de fonamentació d'aquests (UE 48).

Ref. fotogràfica
 Igual a Reomplert per
 38, 39

Talla a Se li adossa
 6, 49

Contemporani a Cobert per
 Tallat per Se li assenta
 32, 37

UE 57 Sector Àvila Àmbit Sondeig
 Definició Negatiu de construcció F.Planta F. secció Profunditat (m)
 Orientació Cronologia 1855-1882 Criteri de datació Absoluta per documentació
 Descripció Rasa de construcció del mur de fonamentació UE 54.
 Interpretació S'ha interpretat que la cota d'arrencament del mur UE 54 correspondria a la cota de la rasa de fonamentació d'aquests (UE 57), que talla un nivell de sorres (UE 49).

Ref. fotogràfica 25
 Igual a Reomplert per
 55, 56

Talla a Se li adossa
 49

Contemporani a Cobert per
 Tallat per Se li assenta
 54

UE	60	Sector	Icària	Àmbit		Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	Rectangular	F. secció	Concau	Profunditat (m) 0'25
Orientació	SW-NE	Cronologia	Després de 1882		Criteri de datació	Relativa per estratigrafia	
Descripció	Retall de 1'45 m d'amplada, 0'25 m d'alçada i 7 m de llongitud conservats. Segueix la mateixa direcció que avinguda d'Icària.						
Interpretació	Retall de construcció de la claveguera (UE 59)						
Ref. fotogràfica	83-84						
Igual a				Reomplert per			
Talla a				Se li adossa			
	23, 61						
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
	18				59		

UE	65	Sector	Icària	Àmbit		Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta		F. secció		Profunditat (m)
Orientació		Cronologia	1855-1882		Criteri de datació	Absoluta per documentació	
Descripció	Rasa de construcció del mur de fonamentació UE 62.						
Interpretació	S'ha interpretat que la cota d'arrencament del mur UE 62 correspondria a la cota de la rasa de fonamentació d'aquests (UE 65), que talla un nivell de sorres (UE 49).						
Ref. fotogràfica	86						
Igual a				Reomplert per			
				63, 64			
Talla a				Se li adossa			
	49						
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
					62		

UE	69	Sector	Icària	Àmbit		Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta		F. secció	Concau	Profunditat (m) 0'60
Orientació	SW-NE	Cronologia	Finals XIX-XX		Criteri de datació	Relativa per estratigrafia	
Descripció	Concau de 0'60 m de profunditat i 1-1'70 m d'amplada. Segueix la mateixa direcció que avinguda d'Icària.						
Interpretació	Negatiu de construcció de la claveguera (UE 67).						
Ref. fotogràfica	91						
Igual a				Reomplert per			
				68			
Talla a				Se li adossa			
	4						
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
	18				67		

UE	72	Sector	Icària	Àmbit	Sondeig
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	F. secció	Concau
Orientació	SW-NE	Cronologia	Finals XIX-XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia
Descripció	Rasa de 0'60 metres de profunditat que s'exten en la mateixa direcció que avinguda d'Icària.				
Interpretació	Rasa de construcció de la claveguera (UE 70)				
Ref. fotogràfica	88				
Igual a	Reomplert per				
	71				
Talla a	Se li adossa				
	4				
Contemporani a	Cobert per				
Tallat per	Se li assenta				
	18				
	70				

UE	74	Sector	Aiguader	Àmbit	Sondeig
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	F. secció	Atalussat
Orientació	E-W	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia
Descripció	Retall de construcció del mur UE 73.				
Interpretació	El retall és atalussat per evitar el despreniment de les sorres.				
Ref. fotogràfica	110-111				
Igual a	Reomplert per				
Talla a	Se li adossa				
	91, 99				
Contemporani a	Cobert per				
Tallat per	Se li assenta				
	18				
	73				

UE	76	Sector	Aiguader	Àmbit	Sondeig
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	Rectangular	F. secció
Orientació	E-W	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia
Descripció	Negatiu que afecta el nivell de sorres 91.				
Interpretació	Rasa de construcció del mur UE 75				
Ref. fotogràfica	113-115				
Igual a	Reomplert per				
	77				
Talla a	Se li adossa				
	91				
Contemporani a	Cobert per				
Tallat per	Se li assenta				
	18, 86				

UE	84	Sector	Aiguader	Àmbit		Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	Rectangular	F. secció	Rectangular	Profunditat (m) 1'16
Orientació	E-W	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Negatiu rectangular de 1'16 m de profunditat, 0'60 m d'amplada i 1'20 m de longitud						
Interpretació	Rasa de construcció de la sabata de formigó UE 82						
Ref. fotogràfica							
Igual a				Reomplert per			
85, 118							
Talla a				Se li adossa			
89							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18				82			

UE	85	Sector	Aiguader	Àmbit		Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	Rectangular	F. secció	Rectangular	Profunditat (m) 1'16
Orientació	S-N	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Negatiu rectangular de 1'16 m de profunditat, 0'65 m d'amplada i 24'50 m de longitud.						
Interpretació	Rasa de construcció de la sabata de formigó UE 83						
Ref. fotogràfica	156, 157						
Igual a				Reomplert per			
84, 118							
Talla a				Se li adossa			
89, 90, 101, 102, 103, 169, MR 2							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18				83			

UE	86	Sector	Aiguader	Àmbit		Sondeig	
Definició	Estructura negativa		F.Planta	Rectangular	F. secció	Concau	Profunditat (m) 0'67
Orientació	E-W	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Negatiu rectangular del qual s'ha documentat 3'50 m de llargaria.						
Interpretació	És un negatiu relacionat en la construcció de la nau o fàbrica del segle XX.						
Ref. fotogràfica	115, 140						
Igual a				Reomplert per			
118				87, 88			
Talla a				Se li adossa			
76, 77, 89, 90, 91, 93, MR 1							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18							

UE 90 Sector Aiguader Àmbit Sondeig
 Definició Negatiu d'arrassament F.Planta F. secció Profunditat (m)
 Orientació Cronologia 1888 Criteri de datació Absoluta per documentació
 Descripció Negatiu d'arrasament
 Interpretació Arrasament de l'indret i del fort de Don Carlos en motiu de l'exposició universal de 1888.
 Ref. fotogràfica 140, 145, 162, 163, 169, 171, 177, 182-185, 198-204, 215-216
 Igual a Reomplert per

89, 91
 Talla a Se li adossa

93, 94, 95, 96, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 116, 117, 130, 131, 142, 143, 144, 145, 148, 158, 173, 174, 177, 178, 185, MR 1, MR 2, MR 3, MR 4, MR 5, MR 6, MR 7

Contemporani a Cobert per
 Tallat per Se li assenta

18, 85, 86, 182

UE 98 Sector Aiguader Àmbit Ala sud Sondeig
 Definició Negatiu de construcció F.Planta F. secció Profunditat (m) 1'03
 Orientació Cronologia 1717-1740 Criteri de datació Absoluta per documentació

Descripció Retall a les sorres UE 99.
 Interpretació Rasa de fonamentació del mur MR 1 i de la construcció de l'ala sud del fort de Don Carlos.

Ref. fotogràfica 142-143
 Igual a Reomplert per

Talla a Se li adossa

99
 Contemporani a Cobert per
 Tallat per Se li assenta

93, MR 1

UE 100 Sector Aiguader Àmbit Camí a cob Sondeig
 Definició Negatiu d'arrassament F.Planta F. secció Profunditat (m)
 Orientació Cronologia Després 1888 Criteri de datació Relativa per estratigrafia

Descripció Negatiu d'arrasament.
 Interpretació Negatiu d'arrasament després de l'exposició universal de 1888.

Ref. fotogràfica 162, 183
 Igual a Reomplert per

170
 Talla a Se li adossa

89
 Contemporani a Cobert per
 Tallat per Se li assenta

18

UE	112	Sector	Aiguader	Àmbit	Accés sud	Sondeig	
Definició	Estructura negativa	F.Planta	Rectangular	F. secció	Concau	Profunditat (m)	0'20
Orientació	N-S	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Retall rectangular al mur UE 104 (MR 3).						
Interpretació	Retall rectangular de forat de pal o bastida.						
Ref. fotogràfica	171-173						
Igual a				Reomplert per			
				114			
Talla a				Se li adossa			
104, MR 3							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
90							

UE	115	Sector	Aiguader	Àmbit	Encr. Sud	Sondeig	
Definició	Negatiu d'arrassament	F.Planta		F. secció		Profunditat (m)	
Orientació		Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Retall d'arrasament de la polleguera UE 116, el seu revestiment UE 119 i del mur MR 4.						
Interpretació	Correspon al negatiu d'arrassament per reformar la polleguera UE 116 amb el revestiment UE 117.						
Ref. fotogràfica	171, 172, 176, 178-180						
Igual a				Reomplert per			
Talla a				Se li adossa			
107, 108, 116, 119, MR 4							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18				117, 132			

UE	118	Sector	Aiguader	Àmbit		Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció	F.Planta		F. secció		Profunditat (m)	
Orientació		Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Negatiu de construcció dels paviments UE 78 i 79						
Interpretació							
Ref. fotogràfica	140						
Igual a				Reomplert per			
84, 85, 86							
Talla a				Se li adossa			
89							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18				78, 79			

UE	122	Sector	Aiguader	Àmbit	Encr. Sud	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció	F.Planta		F. secció	Concau	Profunditat (m)	0'65
Orientació	SE-NW	Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per documentació		
Descripció	Retall de construcció de 0'65 m de profunditat.						
Interpretació	Retall de construcció del contrafort UE 111 per reformar MR 4.						
Ref. fotogràfica	170, 171, 181-183						
Igual a				Reomplert per			

Talla a				Se li adossa			
121, 124, 163, 164							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18							
111, MR 4							

UE	135	Sector	Aiguader	Àmbit	C.a cobert	Sondeig	
Definició	Negatiu	F.Planta		F. secció	Concau	Profunditat (m)	0'32
Orientació		Cronologia	XIX-Abans de 1888	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Retall concau de 0'32 m de profunditat.						
Interpretació	Retall que afecta el reforç UE 141, correspon a una reforma del mur MR 5, de la polleguera de la porta nord (UE 143).						
Ref. fotogràfica	182-184						
Igual a				Reomplert per			

Talla a				Se li adossa			
129, 138, 141, MR 5							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
146							
136							

UE	137	Sector	Aiguader	Àmbit	C.a cobert	Sondeig	
Definició	Negatiu	F.Planta		F. secció	Concau	Profunditat (m)	0'40
Orientació		Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Retall concau de 0'40 m de profunditat.						
Interpretació	Retall relacionat possiblement amb alguna reforma del mur MR 5 o del camí a cobert.						
Ref. fotogràfica	182-184						
Igual a				Reomplert per			

Talla a				Se li adossa			
124, 125, 126, 127, 139, 140							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18							
138							

UE	139	Sector	Aiguader	Àmbit	C.a cobert	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	F. secció	Concau	Profunditat (m)	0'25
Orientació	Cronologia		1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per documentació		
Descripció	Retall concau de 0'15 m de profunditat.						
Interpretació	Retall concau per a la construcció del mur UE 141.						
Ref. fotogràfica	182-184						
Igual a				Reomplert per			

Talla a				Se li adossa			
---------	--	--	--	--------------	--	--	--

121, 124, 165, 166				Cobert per			
Contemporani a				Se li assenta			
Tallat per				141, MR 5			

UE	146	Sector	Aiguader	Àmbit	C.a cobert	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	F. secció		Profunditat (m)	
Orientació	Cronologia		XIX-Abans de 1888	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Negatiu de construcció o reforma.						
Interpretació	Negatiu al mur UE 147 per la reforma de la polleguera UE 143 amb la construcció del mur UE 142.						
Ref. fotogràfica	184, 186, 189-191, 193, 195-197						
Igual a				Reomplert per			

135				153			
Talla a				Se li adossa			

138, 147, 151, 152, 159, MR 5				Cobert per			
Contemporani a				Se li assenta			
Tallat per				142			

UE	161	Sector	Aiguader	Àmbit	Encr. Nord	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	F. secció	Conca	Profunditat (m)	0'65
Orientació	Cronologia		1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per documentació		
Descripció	Negatiu de construcció del mur UE 147. S'ha documentat a la cara interna del mur.						
Interpretació	Retall de construcció del mur UE 147. Igual al retall de fonamentació UE 165 localitzat a la cara externa del mur UE 147. S'han diferenciat per la manca d'informació de la relació estratigràfica.						
Ref. fotogràfica	192-193						
Igual a				Reomplert per			

165				159, 160			
Talla a				Se li adossa			

162				Cobert per			
Contemporani a				Se li assenta			
Tallat per							

18,							
-----	--	--	--	--	--	--	--

UE	163	Sector	Aiguader	Àmbit	Encr. Sud	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	F. secció	Concau	Profunditat (m)	
Orientació		Cronologia	1717-1740		Criteri de datació	Absoluta per documentació	
Descripció	Negatiu de construcció del mur UE 107.						
Interpretació	Retall de construcció del mur UE 107.						
Ref. fotogràfica	171, 181						
Igual a				Reomplert per			
				164			
Talla a				Se li adossa			
121							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18, 122							

UE	165	Sector	Aiguader	Àmbit	Encr. Nord	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	F. secció	Concau	Profunditat (m)	
Orientació		Cronologia	1717-1740		Criteri de datació	Absoluta per documentació	
Descripció	Negatiu de construcció del mur UE 147. S'ha documentat a la cara externa del mur.						
Interpretació	Retall de construcció del mur UE 147. Igual al retall de fonamentació UE 161 localitzat a la cara interna del mur UE 147. S'han diferenciat per la manca d'informació de la relació estratigràfica.						
Ref. fotogràfica	194						
Igual a				Reomplert per			
161				166			
Talla a				Se li adossa			
121							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18, 139							

UE	168	Sector	Aiguader	Àmbit		Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	F. secció	Concau	Profunditat (m)	0'43
Orientació	SW-NE	Cronologia	XX		Criteri de datació	Relativa per estratigrafia	
Descripció	Retall concau de 0'43 m de profunditat conservada.						
Interpretació	Retall de construcció de la claveguera UE 167.						
Ref. fotogràfica	134-137						
Igual a				Reomplert per			
Talla a				Se li adossa			
49							
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
18				167			

UE	182	Sector	Aiguader	Àmbit	Ala nord	Sondeig	
Definició	Negatiu	F.Planta	allargada	F. secció	concau	Profunditat (m)	1'25 m
Orientació	SW-NE	Cronologia	XX	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Negatiu allargat i conca de 1'25 m de profunditat que travessa perpendicularment les restes arqueològiques de l'ala nord del fort de Don Carlos per assentar una antiga canonada de gas.						
Interpretació	Possiblement relacionada amb la fàbrica de Gas Natural que havia hagut a la zona.						
Ref. fotogràfica	204, 207-209, 211-219						
Igual a				Reomplert per			
				186			
Talla a				Se li adossa			
	89, 90, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 185, MR 7						
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			

UE	184	Sector	Aiguader	Àmbit	Ala nord	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció	F.Planta		F. secció		Profunditat (m)	0'50
Orientació		Cronologia	1717-1740	Criteri de datació	Absoluta per documentació		
Descripció	Retall a les sorres UE 183.						
Interpretació	Rasa de fonamentació del mur MR 7 i d'aquesat part del fort.						
Ref. fotogràfica	218, 219						
Igual a				Reomplert per			
Talla a				Se li adossa			
	183						
Contemporani a				Cobert per			
Tallat per				Se li assenta			
	177, MR 7						

Fitxes de MR

MR	4	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	Encreuament sud
Cronologia inicia	1717-1740		Cronologia final	1888		
Referència fotogràfica	170-172, 175-183					
Descripció	Mur solidari amb el mur MR 3. Conté un desguàs UE 110, i una polleguera UE 116 amb reformes UE 115 i tres revestiments diferents UE 117, 119 i 120. Està format també per dos contraforts UE 108 i un afegit posterior UE 111.					
Definició	Mur encreuament sud					
Interpretació	Mur que formaria l'angle o cantonada sud entre el camí a cobert de la Ciutadella Borbònica i el mur del camí sud del fort de Don Carlos.					

Igual a	
Solidari amb	104, MR 3
Cobert per	
Tallat per	18, 90, 115 (UE 107 i 108)
Se li adossa	58, 123, 125, 126 (UE 108), 128, 129, 130, 131, 164
Adossat a	
Reomplert per	113
Reomple a	
Se li assenta	126 (UE 111)
Tapia a	
Tapiat per	

UE	UEs que formen el MR
107	Mur
108	Contrafort
109	Mur
110	Desguàs
111	Contrafort
115	Negatiu
116	Polleguera
117	Revestiment
119	Revestiment
120	Revestiment
132	Mur

MR	3	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	Accés sud
Cronologia inicial	1717-1740		Cronologia final	1888		
Referència fotogràfica	162-180					
Descripció	Format pel mur UE 104, construït amb filades regulars de pedres de mida petita, mitjana i gran, amb presència de maons massissos (29x15x5cm) tot lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. Té una sabata de fonamentació que sobresurt 15 cm. El mur UE 104 és revisitat per UE 105 en la seva cara interna					
Definició	Mur accés sud					
Interpretació	Mur perpendicular al camí a cobert d'unió entre el dort de Don Carlos i la Ciutadella Borbònica					

Igual a	
Solidari amb	110, 116, MR 4
Cobert per	
Tallat per	18, 90, 112
Se li adossa	58, 89, 107, 109
Adossat a	
Reomplert per	
Reomple a	112
Se li assenta	
Tapia a	
Tapiat per	

UE	UEs que formen el MR
104	Mur
105	Revestiment
112	Negatiu
114	Parament

MR	5	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	Encreuament nord
Cronologia inicial	1717-1740		Cronologia final	1888		
Referència fotogràfica	182-197					
Descripció	Mur solidari amb el mur MR 6. Conté una polleguera UE 143 amb reformes i un revestiment UE 145. Està format també per dos contraforts UE 158 i un afegit posterior UE 141.					
Definició	Mur encreuament nord					
Interpretació	Mur que formaria l'angle o cantonada nord entre el camí a cobert de la Ciutadella Borbònica i el mur del camí sud del fort de Don Carlos.					

Igual a	
Solidari amb	148, MR 6
Cobert per	
Tallat per	18, 90, 146
Se li adossa	89, 130, 136, 138, 140, 149, 150, 151, 159, 160, 166
Adossat a	
Reomplert per	
Reomple a	144
Se li assenta	
Tapia a	
Tapiat per	

UE	UEs que formen el MR
141	Contrafort

	142		Mur	
	143		Polleguera	
	145		Revestiment	
	146		Negatiu de construcció	
	147		Mur	
	158		Contrafort	
MR	7	Sector	Aiguader	Sondeig
				Àmbit
Cronologia inicia	1717-1740			Cronologia final
				1888
Referència fotogràfica	204-219			
Descripció	El MR7 es troba conformat per un nucli constructiu (UE 177), en el qual s'hi obraren unes escales (UE 178), que donaven accés a un camí de ronda empedrat (UE 176, en aquest cas conservat), que quedava resguardat pel recreixement d'un parapet del propi mur (UE 174), d'uns 0'70m d'amplada i una alçada conservada de 0'81m, amb la cara interior atalussada. En el punt d'inflexió entre l'arrencament d'aquest parapet i la part superior del camí de ronda, es va obrar al propi mur un canal de desguàs (UE 178)			
Definició	Mur ala nord pas a cobert/fossat perimetral del fort			
Interpretació	Mur barrera del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala nord.			

Igual a	
Solidari amb	
Cobert per	173
Tallat per	90, 182
Se li adossa	89, 173, 179, 185
Adossat a	
Reomplert per	
Reomple a	
Se li assenta	
Tapia a	
Tapiat per	

UE	UEs que formen el MR
174	Mur parapet
175	Desuàs o encaix
176	Paviment, pas de ronda
177	Mur
178	Escala

MR	1	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	Ala sud
Cronologia inicial	1717-1740		Cronologia final	1888		
Referència fotogràfica	140-148					
Descripció	El MR1 es troba conformat per un nucli constructiu (UE 93), en el qual s'hi obraren unes escales (UE 96), que donaven accés a un camí de ronda (no conservat), que quedava resguardat pel recreixement d'un parapet del propi mur (no conservat). En el punt d'inflexió entre l'arrencament del parapet i la part superior del camí de ronda, es va obrar al propi mur un canal de desguàs (UE 94)					
Definició	Mur ala sud pas a cobert/fossat perimetral del fort					
Interpretació	Mur barrera del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos. Exactament de l'ala sud.					

Igual a	
Solidari amb	
Cobert per	89
Tallat per	18, 86, 90
Se li adossa	92
Adossat a	
Reomplert per	95
Reomple a	
Se li assenta	
Tapia a	
Tapiat per	

UE	UEs que formen el MR
93	Mur
94	Desguàs
96	Escala

MR	2	Sector	Aiguader	Sondeig	Àmbit	Ala sud
Cronologia inicial	1717-1740		Cronologia final	1888		
Referència fotogràfica	154, 156-160					
Descripció	Mur format per mur UE 102 bastit amb medres desbastades i sense treballar de mides petita, mitjana i gran, lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. El revestiment 101 correspon a l'enlluït de la cara nord de UE 102, i el revestiment 103 correspon a l'enlluït de la cara sud de UE 102.					
Definició	Mur oblic					
Interpretació	Mur oblic del tancament del pas a cobert/fossat perimetral del fort de Don Carlos.					

Igual a	
Solidari amb	
Cobert per	
Tallat per	18, 85, 90
Se li adossa	89, 92 (UE 102), 169 (UE 102)
Adossat a	
Reomplert per	
Reomple a	
Se li assenta	
Tapia a	
Tapiat per	

UE	UEs que formen el MR
101	Revestiment
102	Mur
	201

MR	103	Revestiment
6 Sector	Aiguader	Sondeig
Àmbit	Accés nord	
Cronologia inicial	1717-1740	Cronologia final
		1888
Referència fotogràfica	184-193, 196-203	
Descripció	Mur bastit amb pedres desbastades i sense treballar de mida petita a gran lligat, amb maons massissos (29x15x5 cm), lligat amb morter de calç blanc amb gra de mida fina. Té una sabata de fonamentació que sobresurt uns 0'17 m.	
Definició	Mur accés nord	
Interpretació	Mur direcció N-S del fort de Don Carlos perpendicular al camí ha cobert de la Ciutadella Borbònica.	

Igual a	
Solidari amb	143, MR 5
Cobert per	
Tallat per	18, 90
Se li adossa	89, 142, 147, 148, 150, 151, 152, 158, 159, 160, 162
Adossat a	
Reomplert per	
Reomple a	
Se li assenta	
Tapia a	
Tapiat per	

UE	UEs que formen el MR
148	Mur